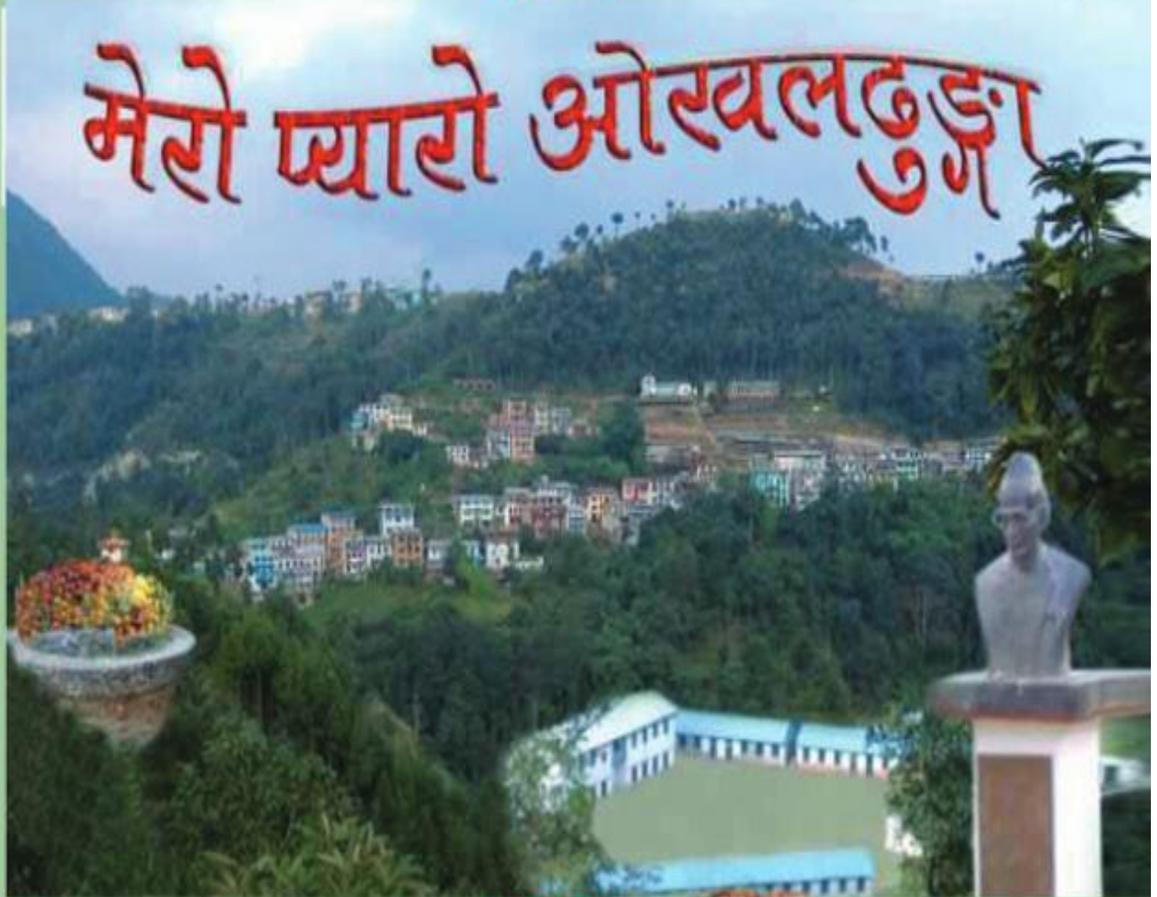


जिल्ला वस्तुगत विवरण, ओखलढुङ्गा  
(DISTRICT PROFILE OF OKHALDHUNGA)  
२०७८



प्रकाशक  
नेपाल सरकार  
राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय  
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग  
तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा  
(ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु)  
फोन ०३७-५२०१२४

जिल्ला वस्तुगत विवरण, ओखलढुङ्गा  
(District Profile Of Okhaldhunga)

२०७४



प्रकाशक

नेपाल सरकार  
राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय  
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग  
तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा  
(ओखलढुङ्गा, सोलुखुम्बु)  
फोन नं. : ०३७-५२०१२४

.....

पुस्तक : जिल्ला वस्तुगत विवरण, ओखलढुङ्गा-२०७४

प्रकाशक : तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा

सर्वाधिकार : तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा

सम्पर्क : सिद्धिचरण नगरपालिका-११, मिलनचौक, ओखलढुङ्गा

प्रकाशन वर्ष : २०७४

प्रकाशन प्रति : २०० प्रति

आवरण चित्र : अगाडि कभर पेजमा  
'ऐतिहासिक ढुङ्गाको ओखल'

पछाडि कभर पेजमा  
'ओखलढुङ्गा जिल्लाको नक्सा'

मुद्रण : कुन्तादेवी छापाखाना  
रामबजार, ओखलढुङ्गा  
फोन नं. : ०३७-५२०२२८

नोट : यस पुस्तकमा उल्लेखित तालिकाहरू यस जिल्ला वस्तुगत विवरणको श्रोत खुलाई मात्र साभार गर्न सकिने छ ।



नेपाल सरकार  
राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय  
केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग

फोन नं. : ९७७-१-४२४५९४६  
९७७-१-४२४५९४७  
९७७-१-४२४५९४८  
९७७-१-४२२९४०६  
फ्याक्स : ९७७-१-४२२७७२०

प.सं.: २०७३/७४

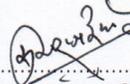
रामशाह पथ  
थापाथली, काठमाण्डौ

च.नं.:

### मन्तव्य

स्थानीय नीति निर्माता, योजनाकार, अनुसन्धानकर्ता, अध्येता र सञ्चारकर्मीहरूका लागि खण्डीकृत तथ्याङ्कको माग दिनानुदिन बढ्दै गईरहेको अनुभव हामीले गरेका छौं । खण्डीकृत तथ्याङ्कको यस्तो मागलाई राष्ट्रिय जनगणना, कृषिगणना र नमुना सर्वेक्षणमा आधारित विभिन्न सर्वेक्षणहरूले मात्र परिपूर्ति गर्न नसक्ने सन्दर्भमा गणना तथा सर्वेक्षणहरूबाट प्राप्त स्थानीय तहका तथ्याङ्क र स्थानीयस्तरका विभिन्न निकायहरूमा व्यवस्थापन गरिएका अभिलेखहरूमा छरिएर रहेका उपयोगी आँकडाहरूलाई तथ्याङ्क कार्यालयहरूले विगतका वर्षहरूमा पनि जिल्ला तहका वस्तुगत विवरणहरू तयार गरेका र तिनको अधिकतम माग तथा प्रयोग भएको अनुभव हामीले गरेका छौं । यसै सन्दर्भमा, देशको परिवर्तित स्थानीय तह अनुसारको तथ्याङ्क एकत्रित गरी आम प्रयोगकर्ताहरूको उपयोगको लागि उपलब्ध गराउने प्रयासस्वरूप केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग अन्तर्गतका तथ्याङ्क कार्यालयहरूले चालू आर्थिक वर्षमा गाउँपालिका/नगरपालिका प्रोफाइल तयार गरेका हुन् । यसको तयारीबाट स्थानीय तहको तथ्याङ्क भण्डार समृद्ध हुनुका साथै प्रयोगकर्ताहरूको माग निकै हदसम्म सम्बोधन भई योजनाविद्, अनुसन्धानकर्ता, विद्यार्थी, तथा सरोकारवाला हरूको निम्ति निकै सहयोगी हुने विश्वास मैले लिएको छु ।

स्थानीय तहहरूका वडास्तरसम्मका तथ्याङ्कहरू संग्रहित यस्तो महत्वपूर्ण गाउँपालिका/नगरपालिका प्रोफाइल तयार गरी प्रकाशनमा ल्याउन लागेकोमा म यस कार्यको प्रशंसा गर्दछु र यसको तयारीमा संलग्न सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । आगामी वर्षमा तथ्याङ्क कार्यालयहरूले यस प्रकाशनको अद्यावधिक नवीन संस्करणलाई पनि प्राथमिकता दिनेछन् भन्ने विश्वास मैले लिएको छु ।

  
सुमनराज अर्याल  
(महानिर्देशक)

## दुई शब्द



कुनै पनि देशको विकास योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको निम्ति तथ्याङ्क अत्यन्तै अपरिहार्य हुन्छ । आधिकारिक सूचना एवं तथ्याङ्कको प्रयोगविना बनाइएका योजनाहरूको कुनै अस्तित्व नहुने हुँदा तथ्याङ्कको महत्व दिन प्रति दिन बढ्दै गएको पाइन्छ ।

आजको २१ औं शताब्दीको युगमा सूचना प्रविधिको युग हो र सही सूचना एवं तथ्याङ्क पाउनु नागरिकको नैसर्गिक अधिकार हो । सत्य र तथ्यमा आधारित सूचनाको अभावमा कुनै पनि विकास निर्माणका कार्यहरू सम्भव हुँदैनन् ।

वर्तमान संघीय संरचना अनुसार जिल्लाको स्थानीय तहमा आधारित विभिन्न तथ्याङ्कीय विवरणहरूलाई प्रयोगकर्ता समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा हामी हर्षित भएका छौं । तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गाले प्रथम पटक २०६२ सालमा जिल्ला वस्तुगत विवरण प्रकाशन गरेको थियो । यस कार्यालयले आफ्नो कार्यक्षेत्रमा पर्ने ओखलढुङ्गा र सोलुखुम्बु जिल्लाको समेत श्रृंखलावद्ध रूपमा जिल्ला वस्तुगत विवरण प्रकाशन गरिदै आएको छ । यस कार्यालयले पछिल्लो पटक २०७१ सालमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको र २०७२ सालमा सोलुखुम्बु जिल्लाको वस्तुगत विवरण तयार पारी प्रकाशित गरेको थियो । केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको आ.व. २०७३/७४ मा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको विभिन्न स्थानीय स्तरमा छरिएर रहेका सूचना एवं तथ्याङ्कहरूलाई खण्डीकृत रूपमा एकीकृत गरी व्यवस्थापन गर्ने र स्थानीय तह अनुसार जिल्लाको वस्तुस्थिति थाहा पाउने उद्देश्यले जिल्ला वस्तुगत विवरण तयार पारिएको हो । यसमा समावेश भएका तथ्याङ्कहरू अधिकांश (Secondary Source) बाट संकलन गरिएको हो ।

जिल्लाको विकासका सम्भावनाहरू, योजना निर्माण, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षिक एवं अन्य विविध पक्ष बारे जनतालाई यथार्थ जानकारी दिन तथा जिल्ला स्तरीय योजनाकार, अनुसन्धानकर्ता, प्राध्यापक र सञ्चारकर्मी लगायतका सरोकारवाला सम्पूर्णका लागि यो पुस्तक महत्वपूर्ण सामग्री हुनेछ, भन्ने मैले विश्वास लिएको छु । जिल्ला वस्तुगत विवरण तयार पार्ने क्रममा महत्वपूर्ण सूचना एवं तथ्याङ्कहरू समयमै उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउने जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालयहरू, गैरसरकारी संस्थाहरू, नागरिक समाज, पत्रकार र सम्बन्धित सबैप्रति कृतज्ञता प्रकट गर्न चाहन्छु । तथ्याङ्क संकलनका क्रममा यस कार्यालयबाट खटिनु भएका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

अन्त्यमा, आगामी दिनहरूमा जिल्ला वस्तुगत विवरण प्रकाशनलाई अझ बढी उपयोगी र स्तरीय बनाउनका लागि यसमा देखिएका कमी-कमजोरीहरू एवं त्रुटीहरू औँल्याई रचनात्मक सल्लाह र सुझाव निरन्तर प्राप्त हुने अपेक्षा राखेको छु ।

२०७४, माघ

राजेश दास

(तथ्याङ्क अधिकृत)

तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## विषय-सूची

क्र.सं.	शीर्षक	पेज नं.
<b>खण्ड-१ : ओखलढुङ्गा जिल्लाको परिचय</b>		<b>१-५</b>
१.१	जिल्लाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि	१
१.२	जिल्लाका भौगोलिक अवस्थिति, क्षेत्रफल तथा उचाई	१
१.३	जिल्लाको सीमाना	१
१.४	जिल्लाको भौगोलिक विभाजन	२
१.५	जिल्लाको राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन	२
१.६	ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका स्थानीय तहहरूको संरचना	२
१.७	हावापानी	३
१.८	प्रमुख धार्मिक क्षेत्रहरू	४
१.९	गुम्बाहरू	४
१.१०	प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक सम्पदा	४
१.११	पर्यटकीय स्थलहरू	४
१.१२	कला र साहित्य	५
१.१३	व्यापारिक महत्वका स्थानहरू	५
<b>खण्ड-२ : जनसंख्या</b>		<b>६-७६</b>
२.१	जिल्लाको जनसंख्या	६
२.२	राष्ट्रिय जनगणनाहरू अनुसार जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी आधारभूत विवरण	६
२.३	लिङ्ग र उमेर समूह अनुसार जनसंख्याको वितरण	७
२.४	जन्म स्थानको आधारमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	७
२.५	धर्म अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	८
२.६	मातृभाषा अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	८
२.७	दोस्रो भाषा अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	९
२.८	अपाङ्गता अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	९
२.९	घरपरिवारमा व्यक्तिको संख्या अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	१०
२.१०	ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या उमेर तथा लिङ्गका आधारमा परिवारमूली	१०
२.११	जन्मस्थलका आधारमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	१०
२.१२	जन्म जिल्ला छोडी अन्य जिल्लामा बसोबास गरेको अवधिका आधारमा	११
२.१३	जन्म जिल्ला छोडी अन्य जिल्लामा बसोबास गर्नुको मुख्य कारण	११
२.१४	पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा विगत ५ वर्षको बसोबासको अवस्था	११
२.१५	ओखलढुङ्गा जिल्लामा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन	१२
२.१६	ओखलढुङ्गा जिल्लामा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने साधन	१२
२.१७	शौचालयको प्रकार अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या	१२
२.१८	ओखलढुङ्गा जिल्लामा घर परिवारले उपभोग गर्ने सुविधाहरू	१३
२.१९	ओखलढुङ्गा जिल्लाको स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्या	१३
❖	ओखलढुङ्गा जिल्लाको स्थानीय तह अनुसारको जनसांख्यिक विवरण	
२.२०	सिद्धिचरण नगरपालिका	१४

२.२१ खिजिदेम्वा गाउँपालिका	२३
२.२२ चम्पादेवी गाउँपालिका	३१
२.२३ चिशंखुगढी गाउँपालिका	३८
२.२४ मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	४६
२.२५ मोलुङ गाउँपालिका	५४
२.२६ लिखु गाउँपालिका	६२
२.२७ सुनकोशी गाउँपालिका	६९
<b>खण्ड-३ : शिक्षा</b>	<b>७७-८०</b>
३.१ जिल्लाको शैक्षिक अवस्था	७७
३.२ SEE परीक्षाको नतिजा अवस्था	७७
३.३ जिल्लाको साक्षरता सम्बन्धी विवरण	७८
३.४ नयाँ संरचनामा स्थानीय तह अनुसार विद्यार्थीको विवरण-२०७४	७८
३.५ जिल्लाको शैक्षिक स्थिति-२०७४	७९
३.६ नयाँ संरचनामा स्थानीय तह अनुसार शिक्षक तथा विद्यालयको विवरण-२०७४	८०
<b>खण्ड-४ : स्वास्थ्य</b>	<b>८१-८४</b>
४.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण	८१
४.२ स्वास्थ्य सेवाका जनसांख्यिक विवरण	८१
४.३ राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम	८२
४.४ पोषण सम्बन्धीका सूचांकहरूको तीन वर्षीय आँकडा	८३
४.५ सर्पदंश सम्बन्धी सूचांकहरू	८३
४.६ प्रमुख १० रोगहरू	८४
४.७ बहिरङ्ग सेवा	८४
<b>खण्ड-५ : कृषि, पशुपंक्षी तथा सिंचाई</b>	<b>८५-९७</b>
५.१ कृषि सेवा केन्द्र/सम्पर्क इकाईको विवरण	८५
५.२ भू-उपयोग स्थिति	८६
५.३ विभिन्न बालीहरूको क्षेत्रफल र उत्पादन	८६
५.४ बाली प्रणाली	८७
५.५ बाली पात्रो	८७
५.६ जिल्लामा देखिएका मुख्य रोग तथा किराको विवरण	८८
५.७ राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८	८८
५.७.१ कृषि गणनाको परिचय	८८
५.७.२ कृषि चलन (Agricultural Holding)	८९
५.७.३ कृषि गणनाको उद्देश्य	८९
५.७.४ कृषि गणनाको महत्व एवं उपयोगिता	८९
५.७.५ गणना विधि	९०
५.७.६ कृषि गणना, २०६८ को सन्दर्भ अवधि	९०
५.८ कृषि गणना, २०६८ बाट प्राप्त संक्षिप्त नतिजाहरू	९०
५.९ राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ अनुसार भू-उपयोगको अवस्था	९१

५.१० कृषिमा भू-उपयोग	९१
५.११ कित्ता संख्याको आधारमा कृषक परिवारहरूको विवरण	९२
५.१२ कृषक परिवारले चलन गरेको जमिनको क्षेत्रफल तथा कित्ता संख्या	९२
५.१३ अस्थायी बाली लगाएका कृषक परिवार संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल	९३
५.१४ प्रमुख स्थायी बाली लगाएका कृषक परिवारको संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल	९३
५.१५ कृषि ऋण सम्बन्धी विवरण	९३
५.१६ स्रोत अनुसार कृषि ऋण लिने कृषक परिवारको संख्या	९४
५.१७ जिल्ला भित्र कृषि बजारको पहुँच सम्बन्धी विवरण	९४
५.१८ आफ्नै कृषि उपजको पर्याप्तता अपर्याप्ता सम्बन्धी विवरण	९४
५.१९ आफ्नै कृषि उपजको उपभोगको लागि भएको अपर्याप्तता पूर्ती गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण	९५
५.२० कृषि चलनमा सिंचाईको स्थिति र सिञ्चित क्षेत्रफल	९५
५.२१ सिंचाईको स्रोत	९५
५.२२ पशुपंक्षी	९६
५.२२.१ ओखलढुङ्गा जिल्लाको पशुपंक्षी तथ्याङ्क	९६
५.२२.२ जिल्ला स्थित पशु सेवा केन्द्रहरू	९६
५.२२.३ पकेट क्षेत्रहरूको विवरण	९७
५.२२.४ पशुपंक्षीहरूको संख्यात्मक विवरण	९७
<b>खण्ड-६ : प्राकृतिक स्रोत</b>	<b>९८-१००</b>
६.१ वन जङ्गलको अवस्था	९८
६.२ इलाका वन कार्यलयहरूको कार्य क्षेत्रको विवरण तथा सदरमुकामबाट दुरी	९८
६.३ भू-उपयोगको स्थिति	९९
६.४ वन जङ्गलको किसिम	९९
६.५ जिल्लाको वन सम्बन्धी अन्य विवरण	१००
<b>खण्ड-७ : न्याय तथा कानून</b>	<b>१०१-१०२</b>
७.१ जिल्ला अदालत ओखलढुङ्गाका मेलमिलापको प्रक्रिया	१०१
७.२ ओखलढुङ्गा जिल्लामा विगत तीन वर्षमा घटेका घटनाहरूको विवरण	१०२
<b>खण्ड-८ : आर्थिक तथ्याङ्क</b>	<b>१०३-१०७</b>
८.१ आश्रित अनुपात	१०३
८.२ आर्थिक सक्रियता र निष्क्रियता	१०३
८.२.१ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या (Economically Active Population)	१०३
८.२.२ अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या (Usually Economically Active Population)	१०३
८.३ आर्थिक तथा गैर आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण	१०४
८.३.१ विगत १२ महिनामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्याले गरेको आर्थिक तथा गैरआर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी	१०४
८.३.२ वितेका १२ महिनामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्याले गरेको कामको प्रकृति तथा काम गरेको समयवर्ष	१०४
८.३.३ दस वर्ष वा सो भन्दा बढीको जनसंख्यामा आर्थिक रूपमा सक्रियता तथा निष्क्रियताको विवरण	१०५
८.३.४ दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको उमेर समूहगत विवरण	१०५
८.३.५ दस वर्ष भन्दा माथिका अक्सर सक्रिय जनसंख्याको पेशागत विवरण	१०६
८.३.६ दस वर्ष भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको औद्योगिक व्यवसाय वर्गिकरण	१०६
८.३.७ दस वर्ष भन्दा माथिका अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको रोजगारीको स्थिति	१०७
८.३.८ दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा आर्थिक रूपले निष्क्रिय तथा कम सक्रिय हुने मुख्य कारण	१०७
८.३.९ सोह्र वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका जनसंख्याको आश्रयको अवस्था	१०७

<b>खण्ड-९ : भौतिक पूर्वाधार</b>	<b>१०८-११०</b>
९.१ जिल्लामा भएका सडक निर्माण सम्बन्धी विवरण	१०८
९.२ खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी विवरण	१०९
<b>खण्ड-१० : महिला तथा बालबालिका</b>	<b>१११-११२</b>
१०.१ जिल्लामा अपाङ्गता भएका जनसंख्या सम्बन्धी विवरण	१११
१०.२ बालबालिका सम्बन्धी विवरण	१११
१०.३ जिल्लामा वितरण भएको अपाङ्गता परिचयपत्रको विवरण	११२
<b>खण्ड-११ : राजनीतिक दल, मतदाता र निर्वाचन</b>	<b>११३-१३०</b>
११.१ जिल्लामा अद्यावधि गरिएका राजनीतिक दलहरूको विवरण	११३
११.२ स्थानीय तहको संक्षिप्त विवरण	११३
११.३ स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ को परिणाम	११४
११.४ प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचन, २०७४ को परिणाम	१३०
<b>खण्ड-१२ : भूकम्पबाट भएको क्षति विवरण</b>	<b>१३१-१३२</b>
१२.१ जिल्लामा भूकम्पबाट भएको क्षतिको विवरण	१३१
१२.२ ओखलढुङ्गा जिल्लाको पुनर्निर्माणसँग सम्बन्धित संक्षिप्त जानकारी	१३२
<b>खण्ड-१३ : सुशासन</b>	<b>१३३-१३५</b>
१३.१ जिल्लामा रहेका सरकारी कार्यालयहरूको विवरण	१३३
१३.२ जिल्लामा कार्यरत क्रियाशिल पत्रकारहरूको विवरण	१३४
१३.३ जिल्लामा रहेका सञ्चार माध्यमहरूको विवरण	१३५
१३.४ नगरपालिका/गाउँपालिका प्रमुख/उपप्रमुखको नाम/थर, पद र सम्पर्क नम्बर	१३५
<b>खण्ड-१४ : मानव विकास र गरिबी</b>	<b>१३६-१३६</b>
१४.१ मानव विकाससँग सम्बन्धित सूचकहरू	१३६
१४.२ जिल्लाको गरिबीको स्थिति	१३६

### अनुसूची-१

संघीयता कार्यान्वयनमा हुन सक्ने तथ्याङ्क सेवा

सन्दर्भ सामाग्रीहरू

## ओखलढुङ्गा जिल्लाको परिचय

### १.१ जिल्लाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

नेपाल संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य बनेपश्चात् ओखलढुङ्गा जिल्ला प्रदेश नं. १ मा पर्ने विकट पहाडी जिल्ला मध्येको एक हो । संघीयता पूर्व यो पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्रको सगरमाथा अञ्चलमा पर्ने एक जिल्ला थियो । पूर्वदेखि पश्चिमतर्फ क्रमशः फराकिलो हुँदै गएको यस जिल्लालाई तीन तीरबाट नदीले छुट्याएको छ । नेपालका ७५ जिल्ला मध्ये जनसंख्याको हिसावमा ५९ औं स्थान र क्षेत्रफलको हिसावले ६८ औं स्थान ओगट्ने यस जिल्लाको कूल भू-भाग मध्ये सदरमुकाम ओखलढुङ्गा बजारबाट थोरै क्षेत्र पूर्वमा र धेरै क्षेत्र पश्चिममा पर्दछ । यूगकवि सिद्धिचरण श्रेष्ठ र हालको राष्ट्रिय गानको रचनाकार प्रदिप कुमार राई ( ब्याकुल माइला) को जन्म भूमि समेत भनेर चिनिने यस साहित्यिक उर्वर भूमिमा अभिरवंशी, गोपालवंशी एवं किराँतवंशी राजाहरूले राज्य गरेको पाइन्छ ।

ओखलढुङ्गा जिल्लाको नामाकरणको पहिलो धारणा महाभारत कालमा भीमले यहाँ रहेको ओखल जस्तो गहिरो खोपिल्टो ढुङ्गामा मुसलको सहायताले धान कुटी खाएकाले यहाँको नाम ओखलढुङ्गा रहेको जनविश्वास छ । त्यस्तै अर्को मल्लकालीन समयमा राजा लक्ष्मीनरसिंह मल्लले राज्य विस्तारको क्रममा काजी भीम मल्ललाई यस भेगमा पठाएका र उनको फौजले किराँतहरूलाई लखेटी लुटेको धान यहाँको ठूलो ढुङ्गाको ओखलमा कुटी खाएकाले त्यही ढुङ्गाको ओखलको नामले यस ठाउँको नाम ओखलढुङ्गा रहन गएको हो भन्ने पाइन्छ । उक्त ढुङ्गाको ओखल सिद्धिचरण पार्कसँगै जो सुकैले अवलोकन गर्न सक्ने गरी सुरक्षित रूपमा राखिएको छ ।

प्राचिनकालमा यो क्षेत्रमा अभिरवंशी, गोपालवंशी एवं किराँतवंशी राजाहरूले राज्य गरेको पाइन्छ । वल्लो किराँत भनिने यस क्षेत्रमा किराँतीलाई लखेटी मल्लहरूले शासन गरेको कुरा इतिहासमा उल्लेख छ । पृथ्वीनारायण शाहको एकीकरण अभियान पछि भीमसेन थापाको प्रशासनिक विभाजन अन्तर्गत ३९ जिल्ला मध्ये पूर्व ३ नम्बर ओखलढुङ्गाको नामले यस जिल्लाको जन्म भएको हो । वि.सं. २०१८ सालको प्रशासनिक विभाजन पूर्व हालका सोलुखुम्बू, ओखलढुङ्गा र खोटाङ जिल्लाहरू पूर्व ३ नम्बर ओखलढुङ्गामा पर्दथे ।

### १.२ जिल्लाको भौगोलिक अवस्थिति, क्षेत्रफल तथा उचाई

विवरण	मान
अक्षांश	२७ <sup>०</sup> ६' उत्तरी अक्षांश देखि २७ <sup>०</sup> ३२' उत्तरी अक्षांश सम्म
देशान्तर	८६ <sup>०</sup> १०' पूर्वी देशान्तर देखि ८६ <sup>०</sup> ४१' पूर्वी देशान्तर सम्म
क्षेत्रफल	१,०७४ वर्ग कि.मि.
उचाई	३९० मिटर (जोर्तीघाट) देखि ३६२७ मिटर (लाम्जेडाँडा) सम्म

### १.३ जिल्लाको सीमाना

पूर्व	:	खोटाङ जिल्ला
पश्चिम	:	रामेछाप जिल्ला
उत्तर	:	सोलुखुम्बू जिल्ला
दक्षिण	:	उदयपुर र सिन्धुली जिल्ला

## १.४ जिल्लाको भौगोलिक विभाजन

डाँडाकाँडा, भीरपाखा, खोल्साखोल्सी, टारबेंशी आदि विविधतायुक्त धरातलीय स्वरूप भएको यस जिल्लालाई मुख्य रूपमा तीन भागमा विभाजन गर्न सकिन्छ ।

- ❖ **बेसी क्षेत्र** : ओखलढुङ्गा जिल्लाको क्षेत्रफलको १५% अर्थात् १६१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओगट्ने यस क्षेत्रमा कम उचाईमा रहेको नदी र खोला किनारका भू-भागहरू पर्दछन् । यस क्षेत्रमा मानिसहरूको मुख्य पेशा कृषि भएता पनि फलफूल खेती तरकारी खेती पशुपालन माछा मार्ने आदि काम पनि यस क्षेत्रका मानिसहरूले गर्दछन् ।
- ❖ **मध्य पहाडी क्षेत्र** : मध्य पहाडी क्षेत्रले जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ६५% अर्थात् ६९८ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल भू-भाग ओगटेको छ । सदरमुकाम ओखलढुङ्गाका साथै रुम्जाटार पनि यसै क्षेत्रमा पर्दछ । यस क्षेत्रमा धान, मकै, गहुँ, कोदो, फापर, तोरी, तरकारी, फलफूल खेती तथा पशुपालन आदि गरिन्छ ।
- ❖ **लेकाली क्षेत्र** : जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको २०% अर्थात् २१५ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओगट्ने यस क्षेत्रमा पातलो वस्ती पाइन्छ । यहाँको अधिकांश भू-भाग भिरालो र चट्टानले भरिएको छ । यस क्षेत्रमा पातलो मकै, आलु, जौ, गहुँ, उवा, स्याउ आदिको खेती गरिनुका साथै भेडा र चोरीपालनको कार्य समेत गरेको पाइन्छ ।

## १.५ जिल्लाको राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन

प्रदेश नं.	: १
विकास क्षेत्र	: पूर्वाञ्चल
अञ्चल	: सगरमाथा
नगरपालिका	: १
गाउँपालिका	: ७
वडा	: ७५
प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र	: १
प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र	: २

## १.६ ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका स्थानीय तहहरूको संरचना

वर्तमान संघीय संरचना अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लालाई १ नगरपालिका, ७ गाउँपालिका र ७५ वडामा विभाजन गरिएको छ । जिल्लामा रहेका नगरपालिका/गाउँपालिका समाहित साविकका गा.वि.स र केन्द्र सम्बन्धी विस्तृत विवरणहरू तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. १.१

सि.नं.	नगरपालिका/गाउँपालिकाको नाम	वडा संख्या	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	केन्द्र
१.	सिद्धिचरण नगरपालिका	१२	तलुवा, ठूलाछाप, जन्तरखानी, वरुणेश्वर(९), विगुटार, वेतिनी, र सिद्धिचरण नगरपालिका (३-१३)	साविकको सिद्धिचरण नगरपालिकाको कार्यालय
२.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	९	रगनी, खिजीचण्डेश्वरी, खिजीकाती, पोकली-९, रावादोलु, खिजिफलाटे, पात्ले (३-६) र भुसिंगा गा.वि.स.	साविक खिजिफलाटे गा.वि.स.को कार्यालय
३.	चम्पादेवी गाउँपालिका	१०	पलापु, कालिका, फेदीगुठ, फुलवारी, विलन्दु र रानीवन गा.वि.स.	साविक कालिकाको गा.वि.स.को कार्यालय

४.	चिशांखुगढी गाउँपालिका	८	कुईभिर, पोखरे, दियाले, रातमाटे, सेर्ना, भदौरे र माम्खा गा.वि.स.	साविक सेर्ना गा.वि.स.को कार्यालय
५.	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	९	मोली, वाक्सा, उवुं, केतुके, मानेभञ्ज्याङ, थाक्ले, टोक्सेल र माधवपुर गा.वि.स.	साविक मानेभञ्ज्याङ गा.वि.स.को कार्यालय
६.	मोलुङ गाउँपालिका	८	कुन्तादेवी, वरुणेश्वर (१-८), हर्कपुर, प्राप्चा, श्रीचौर, पात्ले (१,२,७-९) र रागाँदिप गा.वि.स.	साविक प्राप्चा गा.वि.स.को कार्यालय
७.	लिखु गाउँपालिका	९	सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाङटार, टारकेरावारी, र पोकली (१-८) गा.वि.स.	साविक यसम गा.वि.स.को कार्यालय
८.	सुनकोशी गाउँपालिका	१०	वलखु, सिस्नेरी, मूलखर्क, च्यानम र कटुञ्जे गा.वि.स.	साविक मूलखर्क गा.वि.स.को कार्यालय

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

## १.७ हावापानी

ओखलढुङ्गा जिल्लाको भौगोलिक विविधताको कारणले यहाँको हावापानीमा पनि विविधता रहेको पाइन्छ। यस जिल्लाको अधिकतम तापक्रम ३०.७ डिग्री सेन्टीग्रेट (९ जुन १९९८) र न्यूनतम तापक्रम -१.५ डिग्री सेन्टीग्रेट (८ जनवरी २०१३) रहेको छ। त्यसैगरी सबैभन्दा बढी वर्षा १७०.४ मि.लि. (१० जुलाई २००४) तथा वार्षिक औषत वर्षा २९३०.४ मि.लि. रहेको छ।

### तालिका नं. १.२ मौसम सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	महिना	२०१४			२०१५			२०१६		
		अ.ता. (डि.से.)	न्यू.ता. (डि.से.)	वर्षा (मि.लि.)	अ.ता. (डि.से.)	न्यू.ता. (डि.से.)	वर्षा (मि.लि.)	अ.ता. (डि.से.)	न्यू.ता. (डि.से.)	वर्षा (मि.लि.)
१.	जनवरी	१६.४	४.८	०.६	१६.७	६.७	२.६	१४.८	५.५	८.२
२.	फेब्रुवरी	१७.१	५.३	११.५	१८.६	७.६	१३.३	२०.२	८.४	११.८
३.	मार्च	२१.८	८.९	१६.८	२१.४	१०.२	६५.२	२३.३	११.८	१२.५
४.	अप्रिल	२६.२	१३.३	५.८	२३.३	१२.५	१२०.५	२७.२	१६.३	७.७
५.	मे	२६.१	१५	१६६.२	२६.४	१५.८	८०.९	२५.१	१५.५	१३६.२
६.	जुन	२५.७	१७.१	३७४.७	२६.६	१७.८	२६७.६	२५.१	१७.६	३०२.४
७.	जुलाई	२५.६	१७.६	१६७.१	२५.३	१७.८	३२७.१	२४.१	१८.१	५७०.९
८.	अगष्ट	२४.६	१७.७	४२५.५	२४.४	१७.७	४७४.३	२६.२	१८.३	१९४.८
९.	सेप्टेम्बर	२४.५	१६	३२५.६	२४.९	१७	३१७.४	२३.५	१७.२	६१८.४
१०.	अक्टुबर	२३.५	१३.८	२१.६	२४.४	१३.९	५९.९	२३.६	१४.९	३२.६
११.	नोभेम्बर	२०.२	१०.६	०.०	२०.५	१०.८	०.०	२१.४	१०.७	०.०
१२.	डिसेम्बर	१७.३	७.४	८.२	१६.५	६.६६	०.०	१९.१	९.१	०.०

श्रोत : (पूर्वाञ्चल क्षेत्रीय हावापानी कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

उचाई अनुसार यस जिल्लामा पाइने हावापानीको प्रकार निम्न अनुसार रहेको छ :

- ❖ उष्ण (Tropical) : ३९० मिटरदेखि १००० मिटरसम्म
- ❖ उपोष्ण (Sub-Tropical) : १००० मिटरदेखि २००० मिटरसम्म
- ❖ समशितोष्ण (Temperate) : २००० मिटरदेखि ३००० मिटरसम्म
- ❖ चिसो लेकाली (Sub-Alpine) : ३००० मिटरदेखि ३६२७ मिटरसम्म

## १.८ प्रमुख धार्मिक क्षेत्रहरू

यस जिल्लामा रहेका केही धार्मिक स्थलहरूमा विलन्दु-९ मा रहेको ककनी (श्री चम्पादेवीको मन्दिर), चिशंखुगढीमा रहेको कोटकी कालीकादेवीको मन्दिर, सल्लेरीको लगलगेमा रहेको ककनीस्थान, दियालेमा रहेको जोगेश्वर महादेवको मन्दिर, मोलीको तीनकन्या देवीको मन्दिर, पोखरे-१ मा रहेको पोखरे देवीको मन्दिर, दियालेमा रहेको भैरवस्थान, कुईभिर-५ मा रहेको सिंहदेवीको मन्दिर, नर्मदेश्वर महादेवको मन्दिर, कुइभीरको ठुलीवंशीमा रहेको महादेवको मन्दिर र कुन्तादेवीमा रहेको कुन्तादेवीको मन्दिर, सरस्वतीस्थान, वर्णालु-९ मा रहेको सपनावती देवीको मन्दिर, ओखलढुङ्गा बजारमा रहेको रघुवीरेश्वर महादेव मन्दिर, सरस्वती स्थान, कालिकादेवी, जाल्पादेवी, भीमसेन स्थान, बटुक भैरव, गणेश मन्दिर, थाक्ले र मानेभन्ज्याङ साविक गाविसको सिमानामा रहेको किराँतेश्वर भाँकी गुफा आदि यस जिल्लाका प्रमुख धार्मिक क्षेत्रहरू हुन् ।

## १.९ गुम्बाहरू

यस जिल्लामा रहेका पाल्पेको तोलथेन गुम्बा, रियाल गुम्बा र दोलाखर्क गुम्बा, भूसिंगाको किमरदिङ्ग गुम्बा, केतुकेको केतुके गुम्बा, खिजफलाटेको भीरखर्क गुम्बा, वरुणेश्वरको घुन्सा गुम्बा, रगनीको लाम्जे गुम्बा आदि मुख्य छन् ।

## १.१० प्राकृतिक तथा ऐतिहासिक सम्पदा

- ❖ **प्रमुख नदीनालाहरू** : दुधकोशी नदी, सुनकोशी नदी, लिखु नदी, मोलुङखोला, ठोटनेखोला, कुलु खोला, पोक्तीङखोला, सिस्ने खोला, सेर्नाखोला, बाङ्गेखोला, खानीखोला, ढाँडखोला, भगरपुरखोला, पङ्खुखोला, लिपेखोला, साल्पूखोला, डुँडेखोला, जुंगेखोला, चोकटीमङ्गलाखोला, अँधेरीखोला, पातालेखोला, सेल्पीखोला, खार्तेखोला, आदि यहाँका प्रमुख नदीनालाहरू हुन् ।
- ❖ **प्रमुख भरणाहरू** : पोकली भरना (१३१ मिटर), रातमाटे भरना (१११ मिटर) प्रमुख रूपमा रहेका छन् । अन्य भरनाहरू सेल्पी, ठिकुरे, सेर्ना, सेलेले, न्याउले आदि पर्दछन् ।
- ❖ **प्रमुख गढीहरू** : चिशंखुगढी (दियाले) र कोटकटेनीगढी (ठूलाछाप) ऐतिहासिक स्थलको रूपमा रहेका छन् । तर तिनीहरूको संरक्षण र मर्मत सम्भार गर्नको लागि कसैको ध्यान नपुगेकोले ती स्थलहरू जीर्ण अवस्थामा रहेका छन् । उपयुक्त गढीहरूको संरक्षणार्थ सम्बन्धित निकायको ध्यान केन्द्रित हुनु पर्ने नितान्त आवश्यक देखिन्छ ।
- ❖ **प्रमुख गुफा** : यस जिल्लामा साविक विलन्दु गाविसको वडा नं. ४ मा चमेरो नामको गुफा रहेको छ । मानिसहरू सजिलै आवतजावत गर्न सक्ने उक्त गुफा अँध्यारो भएकोले कति लामो छ भन्ने कुरा थाहा हुन सकेको छैन ।

## १.११ पर्यटकीय स्थलहरू

यस जिल्लाको साविक पोकली गाविसमा रहेको पोकली भरना, थामडाँडा र लगलगेडाँडा दृश्यावलोकनका लागि सिद्धिचरण नगरपालिकामा पर्ने ऐतिहासिक ओखल आकारको ढुङ्गा (ओखलढुङ्गा), युग कवि सिद्धिचरण श्रेष्ठको जन्मस्थल (सिद्धिचरण पार्क), रुम्जाटार (राडीपाखी, भेडापालन, गुरुङ संस्कृति र विमानस्थलको लागि प्रसिद्ध) आदि यहाँका प्रमुख स्थलहरू हुन् । त्यस्तै देम्बाडाँडा पनि पर्यटनको ठूलो सम्भावना बोकेको स्थल हो । पोकलीबाट देम्बा हुँदै सोलुखुम्बुको पिकेडाँडा जाने पदमार्ग छ । पर्यटकहरू यो रुट भएर सगरमाथा सम्म जाने गरेका छन् । यसका अलावा ओखलढुङ्गा जिल्ला स्थलमार्ग भएर विश्वको सबैभन्दा अग्लो चुचुरो सगरमाथाको आधार शिविर पुग्ने प्रवेशद्वार मानिन्छ । पूर्वको पशुपतिनाथ भनेर चिनिने प्रसिद्ध खोटाङको हलेसी महादेव दर्शन गर्न आउनेहरूका लागि पनि ओखलढुङ्गा उत्कृष्ट विश्रामस्थल बन्न गरेको छ ।

## १.१२ कला र साहित्य

ओखलढुङ्गा जिल्ला कला र साहित्यमा सम्पन्न जिल्ला हो । सन्त ज्ञान दिलवास र गायिका मेलवादेवी मात्र होइन प्रसिद्ध “मेरो प्यारो ओखलढुङ्गा” कविताका रचयिता युग कवि सिद्धिचरण श्रेष्ठ ( वि.सं.१९६९-२०४९) तथा नेपालको राष्ट्रगानका रचयिता ब्याकुल माईलाको समेत जन्मभूमि हो ओखलढुङ्गा । त्यसैले साहित्यको उर्वर भूमी हो ओखलढुङ्गा जिल्ला भन्न सकिन्छ ।

## १.१३ व्यापारिक महत्वका स्थानहरू

यस जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो व्यापारिक महत्वको स्थान सदरमुकाम ओखलढुङ्गा बजार नै हो । यहाँ बुधवार र शनिवार गरी हप्ताको दुई पटक बजार लाग्ने गर्दछ । व्यापारिक दृष्टिकोणले शनिवारको बजारले विशेष स्थान ओगट्दछ । बुधवार लाग्ने बजार शनिवारको तुलनामा निकै कम लाग्ने गरेको पाइन्छ । केतुके र मानेभञ्ज्याङ यस जिल्लाका व्यापारिक दृष्टिकोणले निकै महत्वपूर्ण स्थानको रूपमा रहेका छन् । केतुकेमा मंगलवार र मानेभञ्ज्याङमा बिहीवार साप्ताहिक रूपमा बजार लाग्ने गर्दछ । हाटबजार लाग्ने अन्य स्थान र दिनका विवरणहरू तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

### तालिका नं. १.३

क्र.सं.	हाट लाग्ने स्थानहरू	दिन
१.	खानीभञ्ज्याङ	बुधवार
२.	रुम्जाटार	शुक्रवार
३.	निशंखे (ठूलाछाप)	शुक्रवार
४.	खिजिफलाटे	बुधवार
५.	केतुके	मंगलवार
६.	मानेभञ्ज्याङ	बिहीवार
७.	घोराखोरी	शुक्रवार
८.	कालीमाटी	शुक्रवार
९.	रामपुर	बिहीवार
१०.	श्रीचौर	सोमवार
११.	कोषहाट	मंगलवार
१२.	पलापु	बिहीवार
१३.	मूलखर्क (फलाटे भञ्ज्याङ)	शनिवार

श्रोत : जिल्ला वस्तुगत विवरण, ओखलढुङ्गा

## जनसंख्या

### २.१ जिल्लाको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को प्रतिवेदन अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको कुल जनसंख्या १,४७,९८४ रहेको छ जसमध्ये महिला ७९,२९७ र पुरुष ६८,६८७ जना छन् भने लैंगिक अनुपात (प्रति १०० महिलामा पुरुषको संख्या) ८६.६२ रहेको छ । कुल परिवार संख्या ३२,५०२ मध्ये घरपरिवार ३२,४६६ र संस्थागत परिवार ३६ रहेका छन् भने परिवार घनत्व ३०.२६ र परिवारका औषत सदस्य संख्या ४.६ रहेको छ । यसै गरी जनगणना, २०६८ अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको साक्षरता दर ६४.४ रहेको छ भने अनुपस्थित जनसंख्या १०,५५२ रहेको छ । यस जिल्लाको जम्मा जनसंख्या मध्ये २.४ प्रतिशत कुनै प्रकारको अपाङ्गताबाट ग्रसित रहेको देखिन्छ । राष्ट्रिय जनगणना २०५८ र २०६८ अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी आधारभूत विवरणलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ ।

### २.२ राष्ट्रिय जनगणनाहरू अनुसार जिल्लाको जनसंख्या सम्बन्धी आधारभूत विवरण

तालिका नं. २.१

क्र.सं.	विवरण	एकाई		२०५८	२०६८
		पुरुष	महिला	जना	जना
१.	जनसंख्या			८१३४१	७९२९७
				७५३६१	६८६८७
				१५६७०२	१४७९८४
२.	लैंगिक अनुपात	प्रति सय महिलामा पुरुष		९२.६५	८६.६२
३.	घरपरिवार संख्या	संख्या		३०१२१	३२५०२
४.	औषत परिवार संख्या	जना		५.२०	४.६
५.	वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर	प्रतिशत		१.१७	-०.५७
६.	जनसंख्या दोब्बर हुन लाग्ने अवधि	वर्ष		७०	वृद्धिदर नकारात्मक
७.	जनघनत्व	जना/प्रतिवर्ग कि.मि.		१४६	१३८
८.	शहरी जनसंख्या	प्रतिशत		०	०
९.	ग्रामीण जनसंख्या	प्रतिशत		१००	१००
१०.	विदेशी मुलुकमा जाने जनसंख्या	जना		४७५१	१०५५२
११.	अपाङ्गको जनसंख्या	जना		१०७९	४३९०
१२.	आश्रित अनुपात	प्रतिशत		९८२८	८६.४
१३.	बाल आश्रित अनुपात (०-१४)	प्रतिशत		८१.५९	६६.२७
१४.	वृद्ध आश्रित अनुपात (६० वर्षभन्दा माथि)	प्रतिशत		१६.५९	२०.१३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### २.३ लिङ्ग र उमेर समूह अनुसार जनसंख्याको वितरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लामा ५ वर्ष मुनिको जनसंख्या १३,९९८ रहेको छ। उमेर समूह (१०-१४) वर्ष भएका जनसंख्या २१,०६३ सबै उमेर समूह भन्दा उच्च रहेको पाइन्छ। ९५ वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहमा सबैभन्दा कम जनसंख्या ८४ जना रहेको देखिन्छ। अन्य उमेर समूहका जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२

उमेर समूह	जनसंख्या		
	जम्मा	पुरुष	महिला
००-०४	१३९९८	७११०	६८८८
०५-०९	१७५५४	८७६१	८७९३
१०-१४	२१०६३	१०३९१	१०६७२
१५-१९	१७९८२	८२८४	९६९८
२०-२४	१०९२७	४१५७	६७७०
२५-२९	८७०६	३४७३	५२३३
३०-३४	७३५१	३०५५	४३९६
३५-३९	७५७२	३१८०	४३९२
४०-४४	७८८९	३५४६	४३४३
४५-४९	७०६४	३३००	३७६४
५०-५४	६६६९	३२२३	३४४६
५५-५९	५२३०	२५५४	२६७६
६०-६४	४९२७	२३१४	२६१३
६५-६९	३८५८	१८९४	१९६४
७०-७४	३१४१	१५३७	१६०४
७५-७९	२०७०	९६१	११०९
८०-८४	१२२१	५७३१	६४८
८४-८९	४८०	२५४	२२६
९०-९४	१९८	८९	१०९
९५+	८४	३१	५३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### २.४ जन्म स्थानको आधारमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या

तालिका नं. २.३

जन्मस्थान	जनसंख्या	प्रतिशत
ओखलढुङ्गा	१४११८०	९६.१६
अन्य जिल्ला	४७७२	३.२५
विदेशमा जन्मेका	१३१	०.०९
उल्लेख नभएका	७४१	०.५

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.५ धर्म अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या**

तालिका नं. २.४

धर्म	जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत
हिन्दू	१०४७११	७०.७६
बौद्ध	२६१७५	१७.६९
इस्लाम	२६	०.०२
किराँत	१५१५६	१०.२४
क्रिश्चियन	१३६३	०.९२
प्रकृति	९०	०.०६
वोन	६	०.००
जैन	११	०.०१
नखुलेको	४४६	०.३०

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.६ मातृभाषा अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या**

तालिका नं. २.५

मातृभाषा	जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत
नेपाली	८५६५०	५७.८८
तामाङ	१३५८५	९.१८
मंगर	१३१८९	८.९१
शेर्पा	१००२०	६.७७
वाम्बुले	७१२३	४.८१
बाहिङ	५५८१	३.७७
सुनुवार	३१५८	२.१३
राई	२७६३	१.८७
नेवार	१५५५	१.०५
जेरुङ	१४६७	०.९९

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.७ दोस्रो भाषा अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या**

तालिका नं. २.६

दोस्रो भाषा	जम्मा जनसंख्या	प्रतिशत
नेपाली	५२९४७	९९.५९
जेरुड	२०१५	३.४९
वाहिड	९५३	१.६५
वाम्बुले	४५१	०.७८
तामाड	३४७	०.६०
शेर्पा	३३१	०.५७
सुनुवार	२६१	०.४५
मंगर	१४७	०.२५
राई	१०९	०.१९
अन्य	७६	०.१३
नेवार	६९	०.१२
हिन्दी	४०	०.०७
मैथिली	२४	०.०४
लिम्बू	२१	०.०४
गुरुड	१९	०.०३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.८ अपाङ्गता अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या**

तालिका नं. २.७

अपाङ्गताको प्रकार	जनसंख्या
शारीरिक अपाङ्गता	१३४३
दृष्टिविहीन अपाङ्गता	६४५
सुनाई सम्बन्धी अपाङ्गता	४६९
श्रवण दृष्टिविहीन अपाङ्गता	८६
स्वर बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता	४००
मानसिक अपाङ्गता	१७७
बौद्धिक अपाङ्गता	८९
बहु अपाङ्गता	२८१

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.९ घरपरिवारमा व्यक्तिको संख्या अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या

तालिका नं. २.८

व्यक्तिको संख्या	घरपरिवार
एक व्यक्ति	२१६१
दुई व्यक्ति	४१०२
तीन व्यक्ति	४६९६
चार व्यक्ति	६०५८
पाँच व्यक्ति	५५२८
छ व्यक्ति	४६०९
सात व्यक्ति	२५२७
आठ व्यक्ति	१४०८
नौ र नौ भन्दा बढी व्यक्ति	१४१३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१० ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या उमेर तथा लिङ्गका आधारमा परिवारमूली

तालिका नं. २.९

उमेर समूह	परिवारमूली रहेको घरपरिवार संख्या	
	पुरुष	महिला
१०-१४	१७	१०
१५-१९	१२७	११९
२०-२९	१८३२	१७१८
३०-३९	४०४०	२११३
४०-४९	५७०९	१७४७
५०-५९	५२१६	१२६३
६०-६९	३७९४	१२६४
७० +	२५३८	९९५

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.११ जन्मस्थलका आधारमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या

तालिका नं. २.१०

	जम्मा	स्वदेशमा भएको जन्म						विदेशमा भएको जन्म	जन्मस्थल उल्लेख नभएको
		जम्मा स्वदेशी जन्म	यही जिल्लामा भएको जन्म	अन्य जिल्लामा भएको जन्म					
				जम्मा	साविक गा.वि.स.	साविक न.पा.	उल्लेख नभएको		
जम्मा	१४६८२४	१४५९५२	१४११८०	४७७२	३८४२	२९०	६४१	१३१	७४१
पुरुष	६७५७७	६७१६५	६६२०३	९६२	७४४	१३७	८२	४२	३७०
महिला	७९२४७	७८७८७	७४९७७	३८१०	३०९८	१५३	५५९	८९	३७१

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.१२ जन्म जिल्ला छोडी अन्य जिल्लामा बसोबास गरेको अवधिका आधारमा**

तालिका नं. २.११

	जम्मा	बसोबास अवधि				बसोबास अवधि उल्लेख नभएको
		एक वर्ष भन्दा कम	एक वर्ष देखि पाँच वर्ष	छ वर्ष देखि दस वर्ष	दस वर्ष भन्दा बढी	
जम्मा	४७७२	२२७	१२३१	५६८	२३५६	३८९
पुरुष	९६२	८१	५०१	९९	२१६	६५
महिला	३८१०	१४७	७३०	४६९	२१४०	३२४

नोट : जम्मा जनसंख्या अर्न्तगत स्वदेशमा जन्म भएका जनसंख्या मात्र समावेश गरिएको छ ।

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.१३ जन्म जिल्ला छोडी अन्य जिल्लामा बसोबास गर्नुको मुख्य कारण**

तालिका नं. २.१२

	जम्मा	बसोबास गर्नुको मुख्य कारण								कारण उल्लेख नभएको
		कृषि	व्यापार	नोकरी	अध्ययन	विवाह	आश्रित	द्वन्द्व	अन्य	
जम्मा	४७७२	१३०	२०४	४३६	१६०	३१७१	२०८	०	५५	४०८
पुरुष	९६२	४९	१७२	३८८	७१	७४	८७	०	२३	९७
महिला	३८१०	८१	३१	४८	८९	३०९७	१२१	०	३२	३११

नोट : जम्मा जनसंख्या अर्न्तगत स्वदेशमा जन्म भएका जनसंख्या मात्र समावेश गरिएको छ ।

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**२.१४ पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा विगत ५ वर्षको बसोबासको अवस्था**

तालिका नं. २.१३

	जम्मा जनसंख्या	यही जिल्ला	विगत पाँच वर्षको बसोबासको अवस्था				विदेश	ठाउँ उल्लेख नभएको
			अर्को जिल्ला			उल्लेख नभएको		
			जम्मा	साविक गा.वि.स	साविक न.पा.			
जम्मा	१३२८४०	१३०४२६	१६०६	१०९४	३३४	१७८	१४०	६६७
पुरुष	६०४७६	५९३६५	६९०	४०३	२१३	७४	९३	३२९
महिला	७२३६४	७१०६१	९१६	६९१	१२१	१०४	४७	३३९

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१५ ओखलढुङ्गा जिल्लामा खाना पकाउन अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

तालिका नं. २.१४

इन्धन	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
काठ दाउरा	३१४९२	९७.०
मट्टितेल	१३७	०.४
एल.पि.ग्याँस	५०१	१.५
गुइँठा	६०	०.२
गोबर ग्याँस	२९	०.१
बिजुली	१	०.०
अन्य	२०	०.१
नखुलेको	२२६	०.७
जम्मा	३२४६६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१६ ओखलढुङ्गा जिल्लामा बत्ती बाल्न अक्सर प्रयोग गरिने साधन

तालिका नं. २.१५

साधन	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
बिजुली	१३५४२	४१.७
मट्टितेल	९०८२	२८.०
गोबर ग्याँस	१२८	०.४
सोलार	७०६२	२१.८
अन्य	२४२७	७.५
नखुलेको	२२५	०.७
जम्मा	३२४६६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१७ शौचालयको प्रकार अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या

तालिका नं. २.१६

शौचालयको प्रकार	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल)	५३२	१.६
फ्लस भएको (सेप्टिक ट्यांक)	५३९७	१६.६
साधारण	१६८१५	५१.८
शौचालय नभएको	९४९५	२९.२
नखुलेको	२२७	०.७
जम्मा	३२४६६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१८ ओखलढुङ्गा जिल्लामा घर परिवारले उपभोग गर्ने सुविधाहरू

तालिका नं. २.१७

सुविधाहरू	घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
रेडियो	२२३७८	६८.९
टेलिभिजन	१६६७	५.१
केवल टेलिभिजन	७८२	२.४
कम्प्युटर	२२९	०.७
इन्टरनेट	१५३	०.५
टेलिफोन	११२७	३.५
मोवाइल फोन	१३९०८	४२.८
मोटर	४१	०.१
मोटरसाईकल	१८९	०.६
साइकल	५९	०.२
अन्य साधन	२९	०.१
फ्रिज	५२	०.२
उल्लेख नभएको	८११	२.५
कम्तिमा एक सुविधा उपलब्ध भएको	२४७१५	७६.१
कुनै सुविधा उपलब्ध नभएको	६९४०	२१.४

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.१९ ओखलढुङ्गा जिल्लाको स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्या

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लामा १ नगरपालिका र ७ गाउँपालिका रहेका छन् । राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार जिल्लामा सबैभन्दा बढी जनसंख्या सिद्धिचरण नगरपालिकामा २८८४४ रहेको छ भने सबैभन्दा कम जनसंख्या लिखु गाउँपालिकामा १४०५७ रहेको छ । जिल्लाको स्थानीय तह अनुसारको जनसंख्या यस प्रकार रहेको छ ।

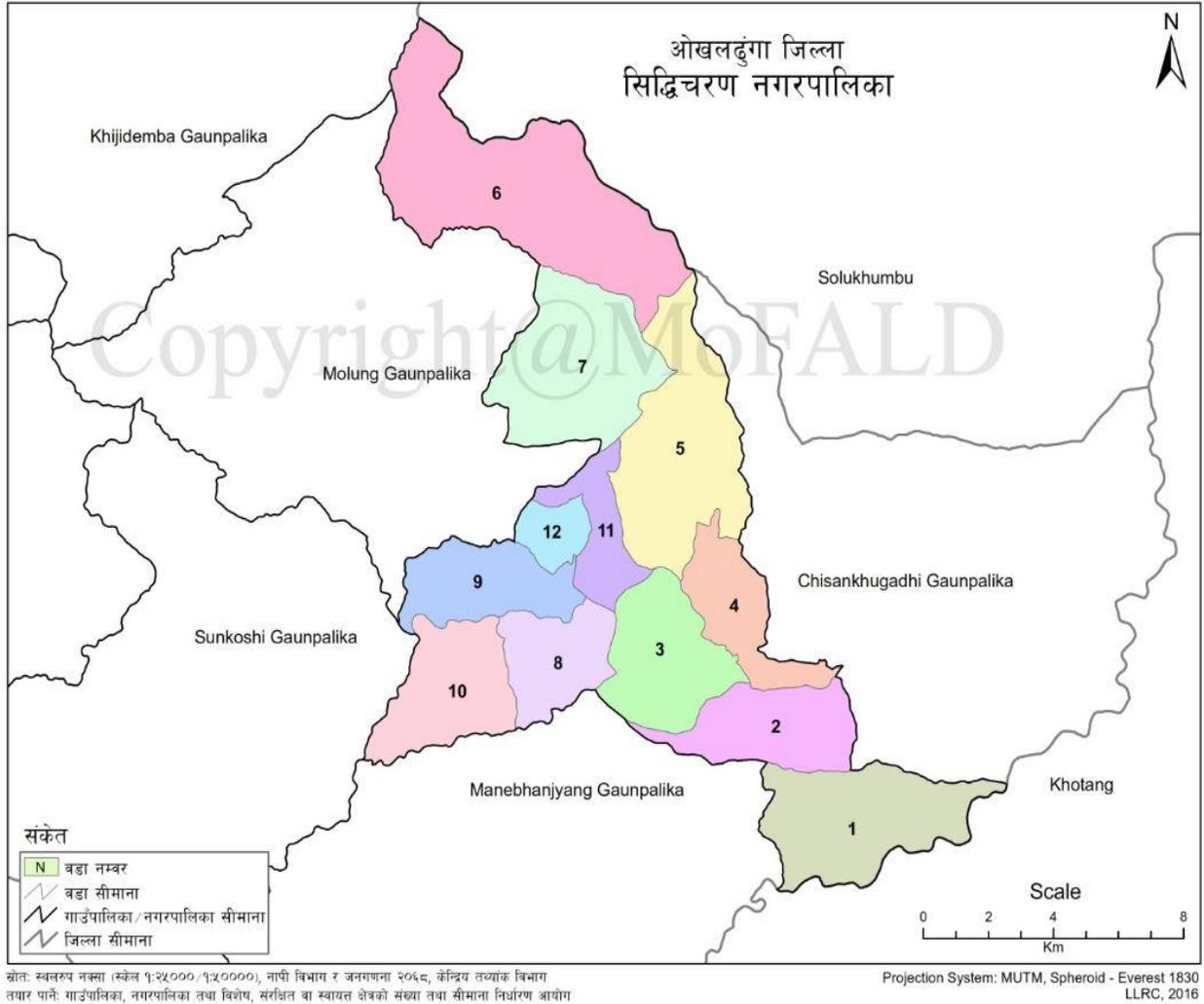
तालिका नं. २.१८

सि.न.	स्थानीय तह	घरधुरी	जनसंख्या		
			पुरुष	महिला	जम्मा
१.	सिद्धिचरण नगरपालिका	७०१२	१३४३६	१५४०८	२८८४४
२.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	३११८	७४५१	७८४०	१५२९१
३.	चम्पादेवी गाउँपालिका	३७९९	८५६९	१००९२	१८६६१
४.	चिशंखुगढी गाउँपालिका	३३३५	६९७८	८२२८	१५२०६
५.	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	४६२०	९६१५	११४७८	२१०९३
६.	मोलुङ गाउँपालिका	३७७२	७५५९	८७१५	१६२७४
७.	लिखु गाउँपालिका	२९५८	६५३०	७५२७	१४०५७
८.	सुनकोशी गाउँपालिका	३९८८	८५४९	१०००९	१८५५८
	जम्मा	३५५०२	६८६८७	७९२९७	१४७९८४

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ❖ ओखलढुङ्गा जिल्लाको स्थानीय तह अनुसारको जनसांख्यिक विवरण

### २.२० सिद्धिचरण नगरपालिका



#### क) सिद्धिचरण नगरपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : २८८४४ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १६७.८८ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : १२

केन्द्र : साविक सिद्धिचरण नगरपालिकाको कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : सिद्धिचरण न.पा., तलुवा, ठूलाछाप, जन्तरखानी, वरुणेश्वर (९), विगुटार र बेतिनी गा.वि.स. ।

#### ख) सिमाना

पूर्व : चिशंखुगढी गा.पा.

पश्चिम : मोलुङ गा.पा.

उत्तर : खिजिदेम्बा गा.पा. र सोलुखुम्बु जिल्ला

दक्षिण : मानेभञ्ज्याङ गा.पा.

वडा विभाजन  
तालिका नं : २.२०.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	तलुवा	१-९	
२.	ठूलाछाप	१-९	
३.	सिद्धिचरण	१०,११	
४.	सिद्धिचरण	१२,१३	
५.	सिद्धिचरण	१,२	
६.	जन्तरखानी	१-९	
७.	विगुटार	१-९	
	वरुणेश्वर	९	
८.	सिद्धिचरण	८,९	
९.	सिद्धिचरण	६,७	
१०.	बेतिनी	१-९	
११.	सिद्धिचरण	३,४	
१२.	सिद्धिचरण	५	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

ग) सिद्धिचरण नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकामा जम्मा १२ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस नगरपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२०.२

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	८७०	११२६	१९९६	४४७
२.	१३८४	१६९६	३०८०	७४४
३.	१०५३	१३३७	२३९०	६०७
४.	१२९१	१४९२	२७८३	७५३
५.	१२८३	१५६३	२८४६	६९४
६.	७६५	१००८	१७७३	३८९
७.	११००	१२६५	२३६५	५८३
८.	७२१	९४३	१६६४	४१९
९.	९१५	१२११	२१२६	५४५
१०.	९३१	११७५	२१०६	४५९
११.	१६८७	१६६६	३३५३	८४५
१२.	१४३६	९२६	२३६२	५२७

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) सिद्धिचरण नगरपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी १७.५६ प्रतिशत क्षेत्री जाति रहेका छन् भने दोस्रोमा ब्राह्मण-पहाडी १३.६७ प्रतिशत र तेस्रोमा मंगर १२.९७ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२०.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	५०६४	१७.५६
२.	ब्राह्मण-पहाडी	३९४३	१३.६७
३.	मंगर	३७४२	१२.९७
४.	थारू	४५९	१.५९
५.	तामाङ	१०९७	३.८०
६.	नेवार	२४३५	८.४४
७.	मुसलमान	१०	०.०३
८.	कामी	१२२१	४.२३
९.	यादव	५५	०.१९
१०.	राई	१४६३	५.०७
११.	गुरुङ	१४१४	४.९०
१२.	दमाई/ढोली	९७०	३.३६
१३.	लिम्बू	२२	०.०८
१४.	ठकुरी	७	०.०२
१५.	सार्की	१००५	३.४८
१६.	तेली	१५	०.०५
१७.	कोइरी/कुशवाहा	९	०.०३
१८.	कुर्मी	३	०.०१
१९.	सन्यासी/दशनामी	३४१	१.१८
२०.	धानुक	७	०.०२
२१.	मुसहर	२	०.०१
२२.	दुशाद/पासवान/पासी	४	०.०१
२३.	शोर्पा	३१६९	१०.९९
२४.	सोनार	२०	०.०७
२५.	केवट	८	०.०३
२६.	ब्राह्मण-तराई	५	०.०२
२७.	कठबनीयाँ	४	०.०१

२८.	घर्ती/भुजेल	७४४	२.५८
२९.	कलवार	४	०.०१
३०.	कुमाल	२	०.०१
३१.	हजाम/ठाकुर	१२४	०.४३
३२.	कानू	३	०.०१
३३.	राजवंशी	१४	०.०५
३४.	सुनुवार	३७	०.१३
३५.	सुढी	९	०.०३
३६.	धोवी	२	०.०१
३७.	माभी	२९	०.१०
३८.	नुनियाँ	१३	०.०५
३९.	दनुवार	५	०.०२
४०.	हलुवाई	८	०.०३
४१.	राजपुत	१	०.००
४२.	बर्धई	१	०.००
४३.	मारवाडी	१९	०.०७
४४.	सतार/सन्थ्याल	५९	०.२०
४५.	भाँगड/भाँगर	२	०.०१
४६.	बराई	४	०.०१
४७.	लोध	५	०.०२
४८.	धिमाल	१४	०.०५
४९.	भोटे	३	०.०१
५०.	विन	५	०.०२
५१.	नुराड	१	०.००
५२.	याक्खा	४२	०.१५
५३.	दराई	१२	०.०४
५४.	थकाली	२	०.०१
५५.	जीरेल	३	०.०१
५६.	बादी	१३	०.०५
५७.	मेचे	१	०.००
५८.	पन्जावी/शिख	१	०.००
५९.	ह्वोल्मो	१	०.००
६०.	कलार	१	०.००
६१.	नटुवा	१४	०.०५
६२.	धाण्डी	४	०.०१

६३.	घले	४	०.०१
६४.	वान्तावा	४	०.०१
६५.	थुलुङ	४९	०.१७
६६.	वाहीङ	९४९	३.२९
६७.	देव	१	०.००
६८.	साम्पाङ	४९	०.१७
६९.	खालिङ	१८	०.०६
७०.	लोहरूङ	१	०.००
७१.	अन्य दलित	१०	०.०३
७२.	तराई दलित	६	०.०२
७३.	उल्लेख नभएको	५७	०.२०
जम्मा		२८८४४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) मातृभाषा अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकाको जनसंख्या

सिद्धिचरण नगरपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ६४.२९ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा शेर्पा १०.१७ प्रतिशत र मगर ७.५२ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरणहरू तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

#### तालिका नं. २.२०.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	१८५४५	६४.२९
२.	मैथिली	२५२	०.८७
३.	भोजपुरी	२३	०.०८
४.	थारू	४३०	१.४९
५.	तामाङ	९५८	३.३२
६.	नेवार	१७१	०.५९
७.	मंगर	२१७०	७.५२
८.	अवधी	२	०.०१
९.	वान्तावा	२	०.०१
१०.	गुरुङ	२५०	०.८७
११.	लिम्बू	८	०.०३
१२.	उर्दू	२	०.०१
१३.	राजवंशी	१२	०.०४
१४.	शेर्पा	२९३२	१०.१७
१५.	हिन्दी	२	०.०१

१६.	चाम्लीड	२	०.०१
१७.	सन्थ्याल	५८	०.२०
१८.	दनुवार	५	०.०२
१९.	उराव	१	०.००
२०.	सुनुवार	२६	०.०९
२१.	बग्ला	१	०.००
२२.	राजस्थानी	१९	०.०७
२३.	माभी	४	०.०१
२४.	कुलुड	६	०.०२
२५.	धिमाल	१३	०.०५
२६.	याक्खा	४१	०.१४
२७.	थुलुड	६०	०.२१
२८.	साम्पाड	५०	०.१७
२९.	भुजेल	१७९	०.६२
३०.	दराई	१२	०.०४
३१.	खालीड	१६	०.०६
३२.	सांकेतिक भाषा	४	०.०१
३३.	जिरेल	३	०.०१
३४.	वाम्बुले	२६	०.०९
३५.	पुमा	६३	०.२२
३६.	नाछीरीड	९	०.०३
३७.	मेचे	१	०.००
३८.	बोटे	६	०.०२
३९.	वाहीड	१८३३	६.३५
४०.	छिरिड	४	०.०१
४१.	लोहरूड	१	०.००
४२.	जेरो/जेरुड	१	०.००
४३.	राई	५७५	१.९९
४४.	खाश	२	०.०१
४५.	डोटेली	२	०.०१
४६.	अन्य	७	०.०२
४७.	उल्लेख नभएको	५५	०.१९
जम्मा		२८८४४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ७२.७७ प्रतिशत, बौद्ध धर्म मान्ने १९.०२ प्रतिशत र किराँत ७.०७ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरणहरू तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

**तालिका नं. २.२०.५**

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	२०९९०	७२.७७
२.	बौद्ध	५४८५	१९.०२
३.	इस्लाम	१०	०.०३
४.	किराँत	२०३८	७.०७
५.	जैन	१०	०.०३
६.	क्रिश्चियन	२०५	०.७१
७.	वोन	१	०.००
८.	प्रकृति	३८	०.१३
९.	उल्लेख नभएका	६७	०.२३
जम्मा		२८८४४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण**

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस नगरपालिकाका जम्मा ६९९४ परिवारहरू मध्ये ८८.६५ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, ८.९४ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, १.३० प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा १.१२ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

**तालिका नं. २.२०.६**

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	६२००	८८.६५
२.	भाडामा	६२५	८.९४
३.	संस्थागत	९१	१.३०
४.	अन्य	७८	१.१२
जम्मा		६९९४	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ।

**तालिका नं. २.२०.७**

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	८१६४	३५.१४
२.	एक विवाह	१३६०८	५८.५६
३.	बहुविवाह	३९६	१.७०
४.	पुनर्विवाह	३९०	१.६८
५.	विधुर/विधवा	५७६	२.४८
७.	पारपाचुके	२५	०.११
८.	छुट्टिएको	७७	०.३३
जम्मा		२३२३६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**झ) पिउने पानीको श्रोत अनुसार सिद्धिचरण नगरपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस नगरपालिकामा ८३.६४ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी ६.०५ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट, ५.६८ प्रतिशतले मूल धाराबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा सिद्धिचरण नगरपालिकाका घरपरिवार विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

**तालिका नं. २.२०.८**

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	५८५०	८३.६४
२.	हाते पाईप	५	०.०७
३.	व्यवस्थित इनार	६२	०.८९
४.	अव्यवस्थित इनार	४२३	६.०५
५.	मूल धारा	३९७	५.६८
६.	नदी/खोला	१४२	२.०३
७.	अन्य	२०	०.२९
८.	उल्लेख नभएको	९५	१.३६
जम्मा		६९९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस नगरपालिकामा ९१.७९ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर एल.पी.ग्याँस ५.८५ प्रतिशत र ०.६३ प्रतिशतले मट्टितेल प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२०.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	६४२०	९१.७९
२.	मट्टितेल	४४	०.६३
३.	एल.पी.ग्याँस	४०९	५.८५
४.	गोबर ग्याँस	७	०.१०
५.	वायो ग्याँस	६	०.०९
६.	अन्य	१३	०.१९
७.	उल्लेख नभएको	९५	१.३६
जम्मा		६९९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

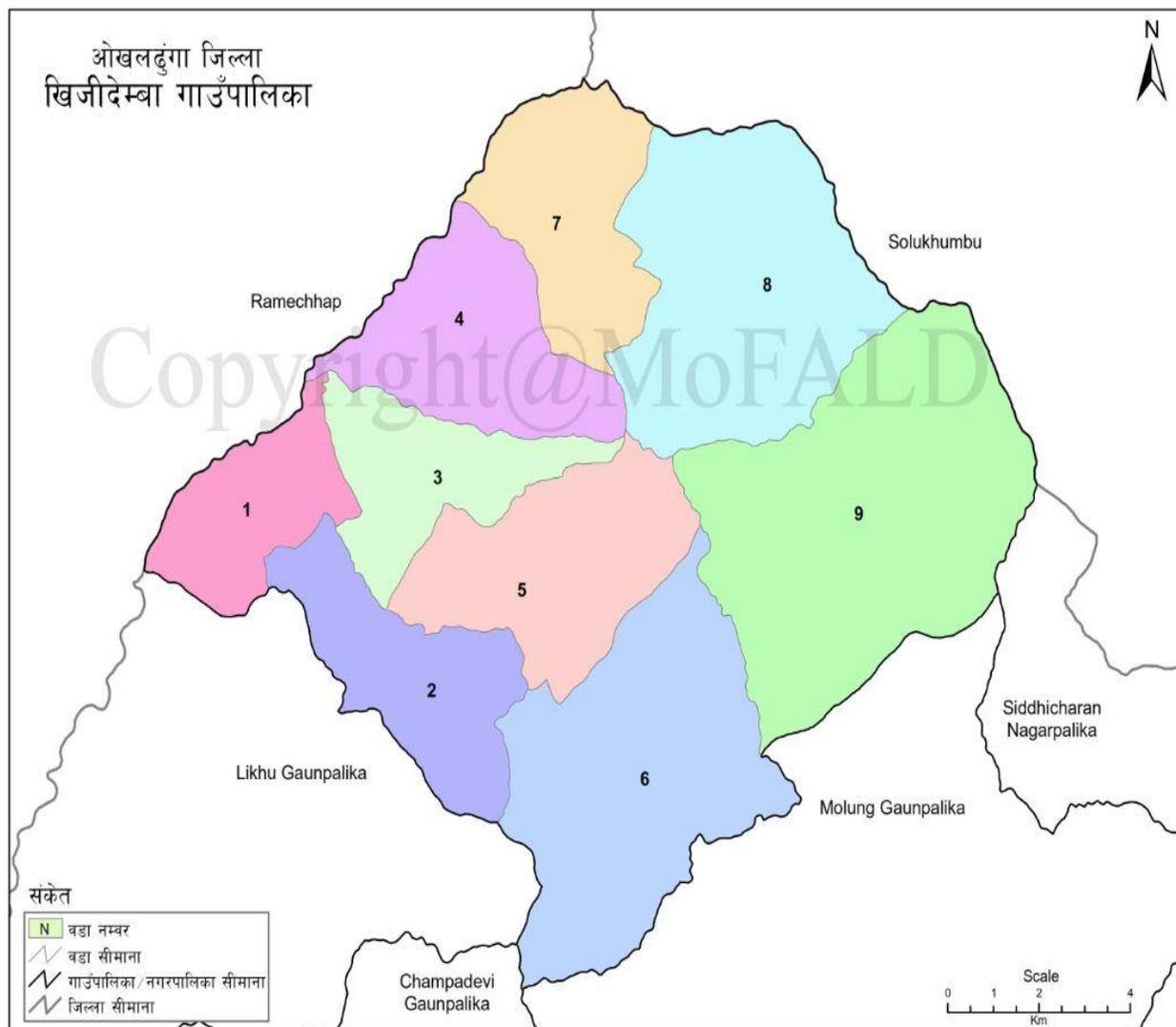
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस नगरपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवसीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ । बिजुली प्रयोग गर्ने ५३.१० प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने २९.७७ प्रतिशत र सोलार प्रयोग गर्ने १०.७९ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२०.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	३७१४	५३.१०
२.	मट्टितेल	२०८२	२९.७७
३.	वायो ग्याँस	३१	०.४४
४.	सोलार	७५५	१०.७९
५.	अन्य	३१९	४.५६
६.	उल्लेख नभएको	९३	१.३३
जम्मा		६९९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२१ खिजिदेम्बा गाउँपालिका



स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:२००००), नारी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग  
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरसित वा स्वायत्त क्षेत्रको संस्था तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830  
LLRC, 2016

### क) खिजिदेम्बा गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १५२९१ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १७९.७७ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ९

केन्द्र : साविक खिजीफलाटे गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : रगनी, खिजीचण्डेश्वरी, खिजीकाती, खिजीफलाटे, पोकली (९), रावादोलु, पात्ले (३-६) र भुसिंगा गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : मोलुङ्ग गा.पा. र सोलुखुम्बू जिल्ला

पश्चिम : रामेछाप जिल्ला

उत्तर : सोलुखुम्बू जिल्ला

दक्षिण : लिखू र मोलुङ्ग गा.पा.

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२१.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	रगनी	१-५	
२.	रगनी	६-९	
३.	खिजिचण्डेशरी	१-९	
४.	खिजिकाती	१-९	
५.	खिजिफलाटे	१-५	
६.	खिजिफलाटे	६-९	
	पोकली	९	
७.	रावादोलु	१-९	
८.	भूसिंगा	१-९	
९.	पाल्ले	३-६	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२१.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	१०३९	१०९७	२१३६	४३०
२.	७५८	८१५	१५७३	३१९
३.	७१७	६७५	१३९२	२७७
४.	७४०	८८८	१६२८	३५२
५.	८०४	८४०	१६४४	३३९
६.	१०७१	११३४	२२०५	४२८
७.	७४९	८१३	१५६२	३३८
८.	७९०	७९२	१५८२	३२२
९.	७८३	७८६	१५६९	३१३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी शेर्पा जाति २६.२६ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति १७.८९ प्रतिशत र तेस्रोमा क्षेत्री जाति १३.९७ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२१.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	२१३६	१३.९७
२.	ब्राह्मण-पहाडी	४७४	३.१०
३.	मंगर	७०	०.४६
४.	थारू	६१	०.४०
५.	तामाङ	२७३५	१७.८९
६.	नेवार	१३८५	९.०६
७.	मुसलमान	१	०.०१
८.	कामी	५३१	३.४७
९.	यादव	१४	०.०९
१०.	राई	१२	०.०८
११.	गुरुङ	२६३	१.७२
१२.	दमाई/ढोली	३२९	२.१५
१३.	लिम्बू	४	०.०३
१४.	सार्की	१२२	०.८०
१५.	तेली	७	०.०५
१६.	कोइरी/कुशवाहा	२	०.०१
१७.	सन्यासी/दशनामी	१	०.०१
१८.	धानुक	३	०.०२
१९.	दुशाद/पासवान/पासी	१	०.०१
२०.	शेर्पा	४०१६	२६.२६
२१.	सोनार	१	०.०१
२२.	ब्राह्मण-तराई	१	०.०१
२३.	घर्ती/भुजेल	३४७	२.२७
२४.	कुमाल	१	०.०१
२५.	हजाम/ठाकुर	६	०.०४
२६.	कानू	७४६	४.८८
२७.	राजवंशी	४	०.०३
२८.	सुनुवार	१९४३	१२.७१

२९.	माभी	१	०.०१
३०.	दनुवार	१	०.०१
३१.	मारवाडी	१	०.०१
३२.	बरई	९	०.६
३३.	धिमाल	१	०.०१
३४.	नुराड	२	०.०१
३५.	जीरेल	१३	०.०९
३६.	लेप्चा	१	०.०१
३७.	ह्वोल्मो	१	०.०१
३८.	अन्य दलित	३०	०.२०
३९.	तराई दलित	९	०.०६
४०.	उल्लेख नभएको	६	०.०४
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

#### ड) मातृभाषा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको जनसंख्या

खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ३७.११ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा शेर्पा २६.२९ प्रतिशत र तामाङ १६.५१ प्रतिशत रहेको छ अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

#### तालिका नं. २.२१.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	५६७५	३७.११
२.	मैथिली	४१	०.२७
३.	भोजपुरी	७४०	४.८४
४.	थारू	५१	०.३३
५.	तामाङ	२५२४	१६.५१
६.	नेवार	२३७	१.५५
७.	मंगर	२७	०.१८
८.	गुरुङ	५	०.०३
९.	लिम्बू	४	०.०३
१०.	राजवंशी	४	०.०३
११.	शेर्पा	४०२०	२६.२९
१२.	हिन्दी	१	०.०१
१३.	दनुवार	१	०.०१

१४.	सुनुवार	१८७७	१२.२८
१५.	राजस्थानी	१	०.०१
१६.	धिमाल	१	०.०१
१७.	याक्खा	१	०.०१
१८.	सांकेतिक भाषा	१८	०.१२
१९.	जिरेल	१	०.०१
२०.	ह्वोल्मो	१	०.०१
२१.	लेप्चा	१	०.०१
२२.	बोटे	२	०.०१
२३.	वाहिङ	१	०.०१
२४.	संस्कृत	२	०.०१
२५.	हरियान्वी	३२	०.२१
२६.	राई	७	०.०५
२७.	अन्य	१	०.०१
२८.	उल्लेख नभएको	१५	०.१०
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ५२.७८ प्रतिशत, बौद्ध धर्म मान्ने ४४.२४ प्रतिशत र क्रिश्चियन २.७३ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	८०७०	५२.७८
२.	बौद्ध	६७६५	४४.२४
३.	इस्लाम	१	०.०१
४.	किराँत	१३	०.०९
५.	जैन	१	०.०१
६.	क्रिश्चियन	४१७	२.७३
७.	वोन	१	०.०१
८.	प्रकृति	१४	०.०९
९.	उल्लेख नभएका	९	०.०६
जम्मा		१५२९१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ३१११ परिवारहरू मध्ये ९४.५७ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, २.१९ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.०६ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ३.१८ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२१.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	२९४२	९४.५७
२.	भाडामा	६८	२.१९
३.	संस्थागत	२	०.०६
४.	अन्य	९९	३.१८
जम्मा		३१११	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२१.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४९६९	४१.७६
२.	एक विवाह	५७९८	४८.७३
३.	बहुविवाह	२२३	१.८७
४.	पुनर्विवाह	३९१	३.२९
५.	विधुर/विधवा	४५७	३.८४
७.	पारपाचुके	२१	०.१८
८.	छुट्टिएको	४०	०.३४
जम्मा		११८९९	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**भ) पिउने पानीको स्रोत अनुसार खिजिदेम्वा गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ८८.०७ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी ३.५० प्रतिशतले मूल धाराबाट र २.६० प्रतिशतले नदी/खोलाबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ । पिउने पानीको स्रोतको आधारमा खिजिदेम्वा गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूको विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२१.८**

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२७४०	८८.०७
२.	हाते पाईप	३	०.१०
३.	व्यवस्थित इनार	५२	१.६७
४.	अव्यवस्थित इनार	११४	३.६६
५.	मूल धारा	१०९	३.५०
६.	नदी/खोला	८१	२.६०
७.	अन्य	२	०.०६
८.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९९.९६ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर गोबर ग्याँस ०.१३ प्रतिशत र ०.१० प्रतिशतले मट्टितेल प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

**तालिका नं. २.२१.९**

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३०९१	९९.३६
२.	मट्टितेल	३	०.१०
३.	गोबर ग्याँस	४	०.१३
४.	अन्य	३	०.१०
५.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ट) बत्ती बाल्कको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

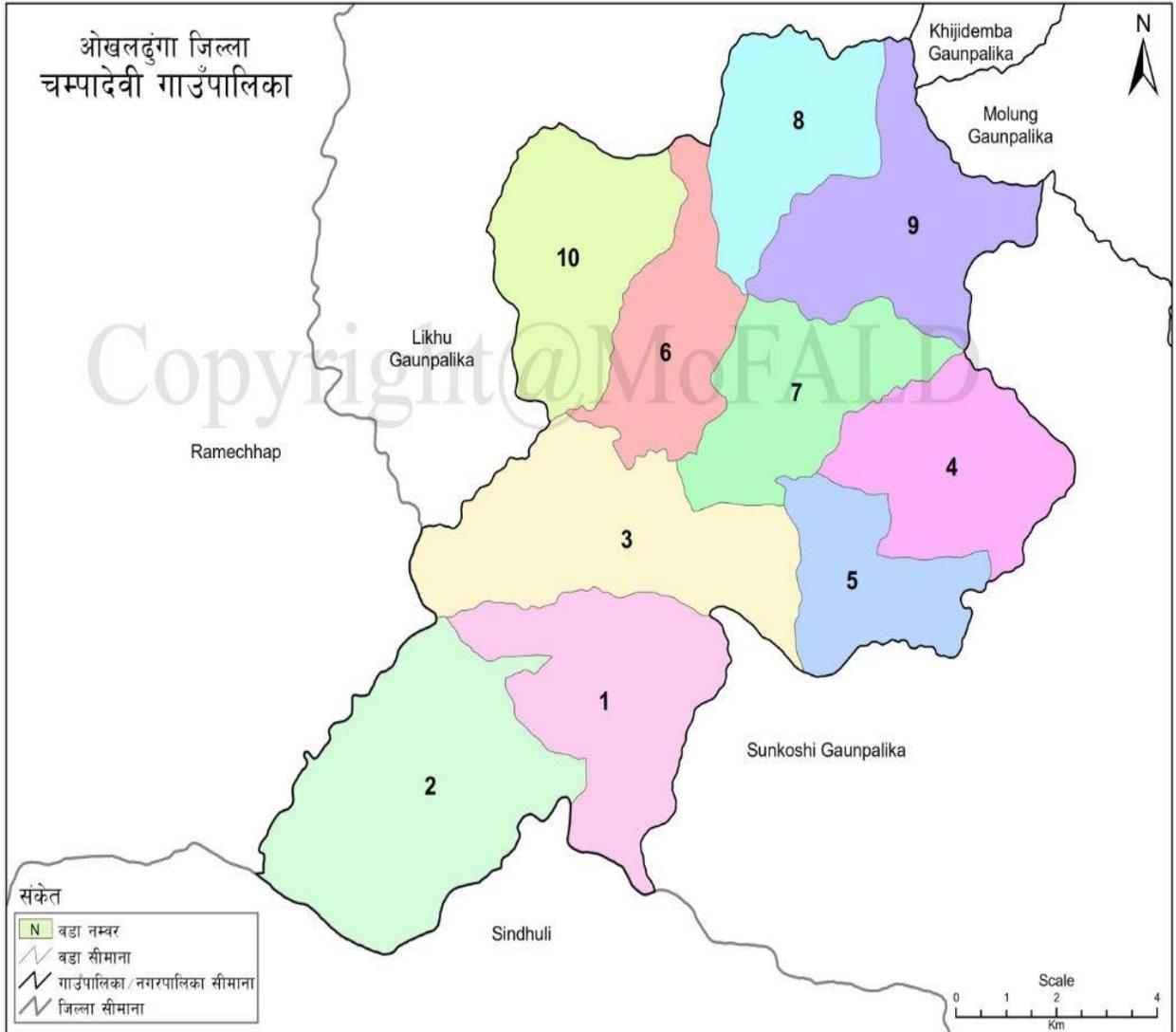
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवसीय इकाईमा बत्ती बाल्कको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ। बिजुली प्रयोग गर्ने ६१.५२ प्रतिशत, सोलार प्रयोग गर्ने २२.३७ प्रतिशत र मट्टितेल प्रयोग गर्ने ४.६३ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२१.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्कको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	१९१४	६१.५२
२.	मट्टितेल	१४४	४.६३
३.	वायो ग्याँस	२७	०.८७
४.	सोलार	६९६	२२.३७
५.	अन्य	३२०	१०.२९
६.	उल्लेख नभएको	१०	०.३२
जम्मा		३१११	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२२ चम्पादेवी गाउँपालिका



स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:२००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग  
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरसिद्ध वा स्वायत्त क्षेत्रको संस्था तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830  
LLRC, 2016

### क) चम्पादेवी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १८६६१ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १२६.९१ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : १०

केन्द्र : साविक कालिका गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : पलापू, कालिका, फेदीगठ, फुलवारी, विलन्दू र रानीवन गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : सुनकोशी गा.पा.

पश्चिम : लिखू गा.पा. र रामेछाप जिल्ला

उत्तर : लिखू गा.पा.

दक्षिण : सिन्धुली जिल्ला

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२२.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	पलापू	१-५	
२.	पलापू	६-९	
३.	कालिका	१-३, ५-९	
४.	फेदीगुठ	१-३, ९	
५.	फेदीगुठ	४-८	
६.	फुलवारी	१-६	
७.	फुलवारी	७-९	
	कालिका	४	
८.	विलन्दू	१-५	
९.	विलन्दू	६-९	
१०.	रानीवन	१-९	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) चम्पादेवी गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थनीय तहको नयाँ संरचना अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकामा जम्मा १० वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२२.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	११६१	१४०१	२५६२	४९७
२.	१२२५	१४५३	२६७८	४५०
३.	८११	१०००	१८११	३७६
४.	१०२९	१०९६	२१२५	४५१
५.	६७३	८३९	१५१२	३१८
६.	१०५४	१२३९	२२९३	४९७
७.	७१२	८०३	१५१५	३२२
८.	२१०	६२५	११३५	२३९
९.	५७०	६०६	११७६	२४५
१०.	८२४	१०३०	१८५४	४०४

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) चम्पादेवी गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी ४१.८५ प्रतिशत क्षेत्री जाति, दोस्रोमा मंगर जाति १३.९६ प्रतिशत र तेस्रोमा तामाङ जाति ६.८४ प्रतिशत रहेका छन्। अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२२.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	७८०९	४१.८५
२.	ब्राह्मण-पहाडी	११३०	६.०६
३.	मंगर	२६०५	१३.९६
४.	थारू	११	०.०६
५.	तामाङ	१२७६	६.८४
६.	नेवार	११६८	६.२६
७.	मुसलमान	१०	०.०५
८.	कामी	६२९	३.३७
९.	यादव	९	०.०५
१०.	राई	५	०.३
११.	गुरुङ	४९०	२.६३
१२.	दमाई/ढोली	७२६	३.८९
१३.	लिम्बू	५	०.०३
१४.	सार्की	५७३	३.०७
१५.	तेली	९	०.०५
१६.	चमार/हरीजन/राम	३	०.०२
१७.	कोइरी/कुशवाहा	१	०.०१
१८.	सन्यासी/दशनामी	१६४	०.८८
१९.	धानुक	१	०.०१
२०.	शेर्पा	२१५	१.१५
२१.	केवट	१	०.०१
२२.	घर्ती/भुजेल	३२७	१.७५
२३.	कुमाल	२	०.०१
२४.	सुनुवार	९६९	५.१९
२५.	तत्मा/तात्वा	१	०.०१
२६.	धोवी	१	०.०१
२७.	माभी	४४२	२.३७
२८.	राजपुत	१	०.०१
२९.	कायस्थ	१	०.०१
३०.	सतार/सन्थाल	१	०.०१

३१.	थकाली	६	०.०३
३२.	बादी	३५	०.१९
३३.	मेवाङ्वाला	१	०.०१
३४.	वाहिङ	१	०.०१
३५.	तराई दलित	१४	०.०८
३६.	उल्लेख नभएको	१९	०.१०
जम्मा		१८६६१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) मातृभाषा अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकाको जनसंख्या

चम्पादेवी गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ७४.७९ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा मंगर १२.३१ प्रतिशत र तामाङ ६.४७ प्रतिशत रहेको छ, अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

#### तालिका नं. २.२२.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	१३९५७	७४.७९
२.	मैथिली	३७	०.२०
३.	भोजपुरी	९	०.०५
४.	थारु	७	०.०४
५.	तामाङ	१२०७	६.४७
६.	नेवार	८३४	४.४७
७.	मंगर	२२९८	१२.३१
८.	अवधि	१	०.०१
९.	लिम्बू	३	०.०२
१०.	उर्दू	१०	०.०५
११.	शेर्पा	२१२	१.१४
१२.	हिन्दी	१	०.०१
१३.	सुनुवार	७	०.०४
१४.	थकाली	६	०.०३
१५.	सांकेतिक भाषा	१	०.०१
१६.	वाहिङ	१	०.०१
१७.	बराम	११	०.०६
१८.	राई	४	०.०२
१९.	उल्लेख नभएको	५५	०.२९
जम्मा		१८६६१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ९०.७१ प्रतिशत, बौद्ध धर्म मान्ने ७.८७ प्रतिशत र क्रिश्चियन ०.६४ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२२.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१६९२७	९०.७१
२.	बौद्ध	१४६८	७.८७
३.	इस्लाम	१०	०.०५
४.	किराँत	४	०.२
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	१२०	०.६४
७.	वोन	०	०.००
८.	प्रकृति	२९	०.१६
९.	उल्लेख नभएका	१०३	०.५५
जम्मा		१८६६१	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकामा जम्मा ३७९६ परिवारहरू मध्ये ९६.९४ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.९० प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.२१ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ०.९५ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२२.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	३६८०	९६.९४
२.	भाडामा	७२	१.९०
३.	संस्थागत	८	०.२१
४.	अन्य	३६	०.९५
जम्मा		३७९६	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ।

**तालिका नं. २.२२.७**

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	५२३८	३६.७५
२.	एक विवाह	७७१६	५४.१४
३.	बहुविवाह	३३०	२.३२
४.	पुनर्विवाह	४३८	३.०७
५.	विधुर/विधवा	४७२	३.३१
७.	पारपाचुके	१९	०.१३
८.	छुट्टिएको	४०	०.२८
जम्मा		१४२५३	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**झ) पिउने पानीको श्रोत अनुसार चम्पादेवी गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ७०.४४ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १९.०७ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट, ३.६१ प्रतिशतले मूल धाराबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा चम्पादेवी गाउँपालिकाका घरपरिवार विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

**तालिका नं. २.२२.८**

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२६७४	७०.४४
२.	हाते पाईप	२	०.०५
३.	व्यवस्थित इनार	१३५	३.५६
४.	अव्यवस्थित इनार	७२४	१९.०७
५.	मूल धारा	१३७	३.६१
६.	नदी/खोला	९९	२.६१
७.	अन्य	०	०.००
८.	उल्लेख नभएको	२५	०.६६
जम्मा		३७९६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९८.४५ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.४० प्रतिशत र गोबर ग्याँस ०.२९ प्रतिशतले प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

**तालिका नं. २.२२.९**

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३७३७	९८.४५
२.	मट्टितेल	१५	०.४०
३.	एल.पी. ग्याँस	४	०.११
४.	गोबर ग्याँस	११	०.२९
५.	वायो ग्याँस	३	०.०८
६.	अन्य	१	०.०३
७.	उल्लेख नभएको	२५	०.६६
जम्मा		३७९६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन**

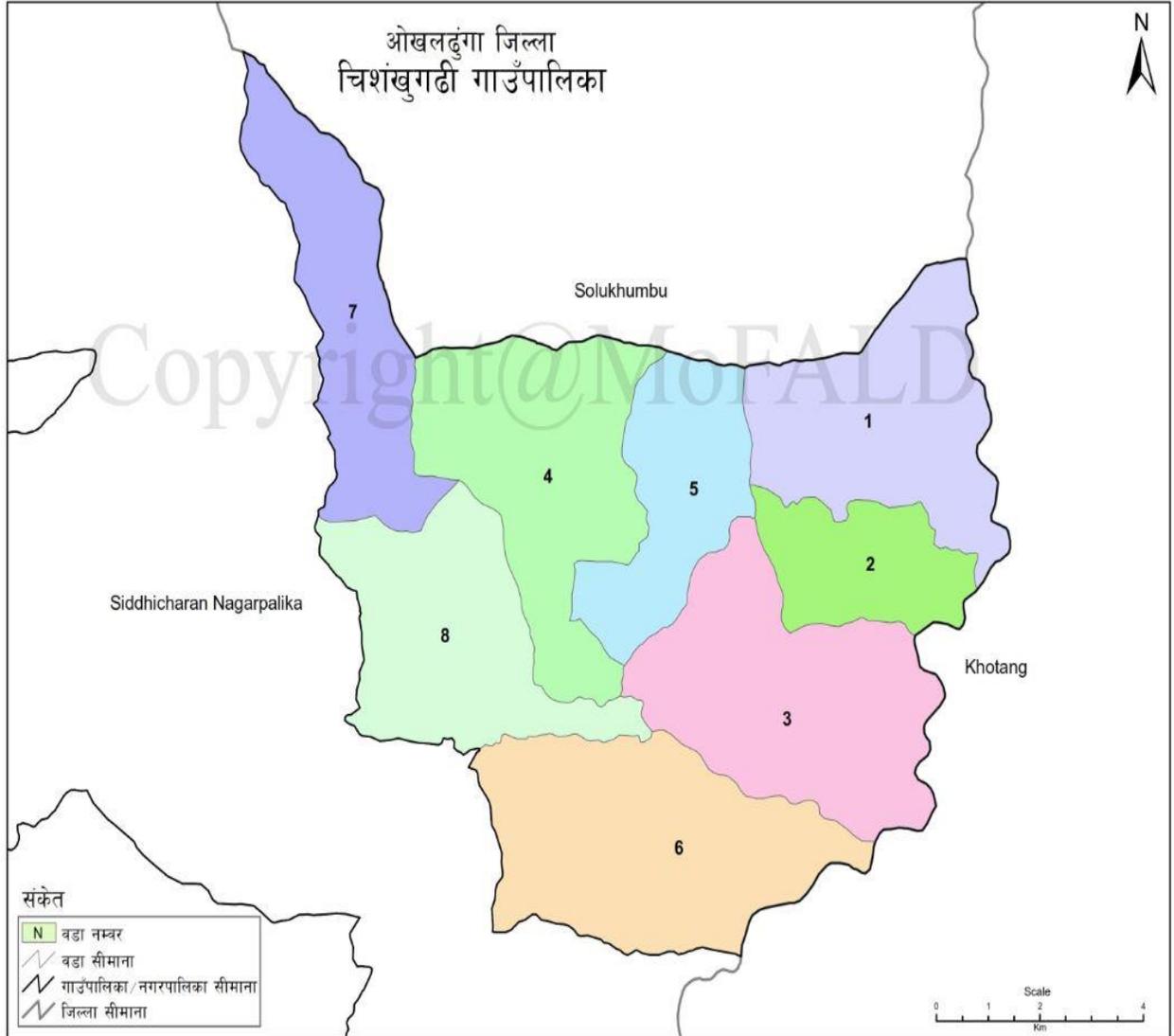
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवसीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर मट्टितेल प्रयोग गरिएको देखिएको छ । मट्टितेल प्रयोग गर्ने ३५.०४ प्रतिशत, सोलार प्रयोग गर्ने ३१.९० र बिजुली प्रयोग गर्ने २०.२३ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

**तालिका नं. २.२२.१०**

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	७६८	२०.२३
२.	मट्टितेल	१३३०	३५.०४
३.	वायो ग्याँस	१०	०.२६
४.	सोलार	१२११	३१.९०
५.	अन्य	४५२	११.९१
६.	उल्लेख नभएको	२५	०.६६
जम्मा		३७९६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२३ चिशंखुगढी गाउँपालिका



### क) चिशंखुगढी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १५२०६ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १२६.९१ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ८

केन्द्र : साविक सेर्ना गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : कुईभिर, पोखरे, दियाले, रातमाटे, सेर्ना, भदौरे र माम्खा गा.वि.स.।

### ख) सिमाना

पूर्व : खोटाङ जिल्ला

पश्चिम : सिद्धिचरण न.पा.

उत्तर : सोलुखुम्बू जिल्ला

दक्षिण : सिद्धिचरण न.पा. र खोटाङ जिल्ला

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२३.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	कुईभिर	१-९	
२.	पोखरे	१-९	
३.	दियाले	१-९	
४.	रातमाटे	१,२ र ४-९	
५.	सेर्ना	१-९	
	रातमाटे	३	
६.	भदौरे	१-९	
७.	माम्खा	७-९	
८.	माम्खा	१-६	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) चिशंखुगढी गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकामा जम्मा ८ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२३.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	७८०	९४४	१७२४	४०९
२.	६६२	७७७	१४३९	३३१
३.	१०३७	१२०९	२२४६	५१५
४.	९६३	१०६७	२०३०	४०५
५.	७४२	८६९	१६११	३८५
६.	१३५९	१६४०	२९९९	५६३
७.	६३१	७५२	१३८३	३१७
८.	८०४	९७०	१७७४	४१०

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) चिशंखुगढी गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी क्षेत्री जाति २०.६८ प्रतिशत, दोस्रोमा मंगर जाति १९.७० प्रतिशत र तेस्रोमा ब्राह्मण-पहाडी जाति १२.५५ प्रतिशत रहेका छन्। अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२३.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	३१४५	२०.६८
२.	ब्राह्मण-पहाडी	१९०८	१२.५५
३.	मंगर	२९९५	१९.७०
४.	थारू	४	०.०३
५.	तामाङ	५०१	३.२९
६.	नेवार	८३२	५.४७
७.	मुसलमान	४	०.०३
८.	कामी	७७१	५.०७
९.	यादव	७	०.०५
१०.	राई	११५८	७.६२
११.	गुरुङ	९	०.०६
१२.	दमाई/ढोली	४७५	३.१२
१३.	ठकुरी	५४	०.३६
१४.	सार्की	६८३	४.४९
१५.	तेली	४	०.०३
१६.	कोइरी/कुशवाहा	३	०.०२
१७.	सन्यासी/दशनामी	३७	०.२४
१८.	धानुक	१	०.०१
१९.	मुसहर	१	०.०१
२०.	शेर्पा	५४९	३.६१
२१.	सोनार	१	०.०१
२२.	घर्ती/भुजेल	५७८	३.८०
२३.	कुमाल	३	०.०२
२४.	हजाम/ठाकुर	१	०.०१
२५.	खत्वे	१	०.०१
२६.	माभी	२१८	१.४३
२७.	विन	४५७	३.०१

२८.	नुराड	१	०.०१
२९.	बंगाली	१	०.०१
३०.	धुनिया	१	०.०१
३१.	खवास	१०	०.०७
३२.	चाम्लिङ	५	०.०३
३३.	वान्तावा	२	०.०१
३४.	थुलुङ	५१	०.३४
३५.	बाहिङ	७१५	४.७०
३६.	तराई अन्य	१	०.०१
३७.	उल्लेख नभएको	१९	०.१२
जम्मा		१५२०६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) मातृभाषा अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकाको जनसंख्या

चिशंखुगढी गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ५९.३८ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा मंगर १६.८२ प्रतिशत र बाहिङ १०.२७ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

#### तालिका नं. २.२३.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	९०३०	५९.३८
२.	मैथिली	२४	०.१६
३.	भोजपुरी	८	०.०५
४.	थारू	१	०.०१
५.	तामाङ	४५१	२.९७
६.	नेवार	७	०.०५
७.	मंगर	२५५७	१६.८२
८.	अवधी	१	०.०१
९.	वान्तावा	२	०.०१
१०.	गुरुङ	२	०.०१
११.	उर्दू	१	०.०१
१२.	शेर्पा	४७९	३.१५
१३.	चाम्लिङ	८	०.०५
१४.	माझि	१८१	१.१९
१५.	थुलुङ	४४८	२.९५

१६.	साम्पाड	१	०.०१
१७.	भुजेल	२३	०.१५
१८.	सांकेतिक भाषा	१	०.०१
१९.	दुमी	२४	०.१६
२०.	वाहिड	१५६२	१०.२७
२१.	बारम	१	०.०१
२२.	आसामी	१	०.०१
२३.	राई	३६७	२.४१
२४.	खस	७	०.०५
२५.	डोटेली	१	०.०१
२६.	अन्य	२	०.०१
२७.	उल्लेख नभएको	१६	०.११
जम्मा		१५२०६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ८०.६५ प्रतिशत, किराँत धर्म मान्ने १२.०१ प्रतिशत र बौद्ध ६.३९ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

#### तालिका नं. २.२३.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१२२६४	८०.६५
२.	बौद्ध	९७१	६.३९
३.	इस्लाम	४	०.०३
४.	किराँत	१८२७	१२.०१
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	८४	०.५५
७.	वोन	१	०.०१
८.	प्रकृति	०	०.००
९.	उल्लेख नभएका	५५	०.३६
जम्मा		१५२०६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ३३३४ परिवारहरू मध्ये ९७.८७ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.२६ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.०३ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ०.८४ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२३.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	३२६३	९७.८७
२.	भाडामा	४२	१.२६
३.	संस्थागत	१	०.०३
४.	अन्य	२८	०.८४
जम्मा		३३३४	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२३.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४३८७	३६.७६
२.	एक विवाह	६४२३	५३.८२
३.	बहुविवाह	२५६	२.१४
४.	पुनर्विवाह	२६७	२.२४
५.	विधुर/विधवा	५२८	४.४२
७.	पारपाचुके	१०	०.०८
८.	छुट्टिएको	६४	०.५४
जम्मा		११९३५	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### भ) पिउने पानीको स्रोत अनुसार चिशंखुगढी गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ८१.२५ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १०.२० प्रतिशतले मूल धाराबाट र ५.९४ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा चिशंखुगढी गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूको विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२३.८

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२७०९	८१.२५
२.	हाते पाईप	२	०.०६
३.	व्यवस्थित इनार	४८	१.४४
४.	अव्यवस्थित इनार	१९८	५.९४
५.	मूल धारा	३४०	१०.२०
६.	नदी/खोला	८	०.२४
७.	अन्य	०	०.००
८.	उल्लेख नभएको	२९	०.८७
जम्मा		३३३४	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ज) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९८.७१ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.२१ प्रतिशत र ०.०९ प्रतिशतले गोबर ग्याँस प्रयोग गरेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२३.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३२९१	९८.७१
२.	मट्टितेल	७	०.२१
३.	गोबर ग्याँस	३	०.०९
४.	वायो ग्याँस	२	०.०६
५.	अन्य	२	०.०६
६.	उल्लेख नभएको	२९	०.८७
जम्मा		३३३४	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

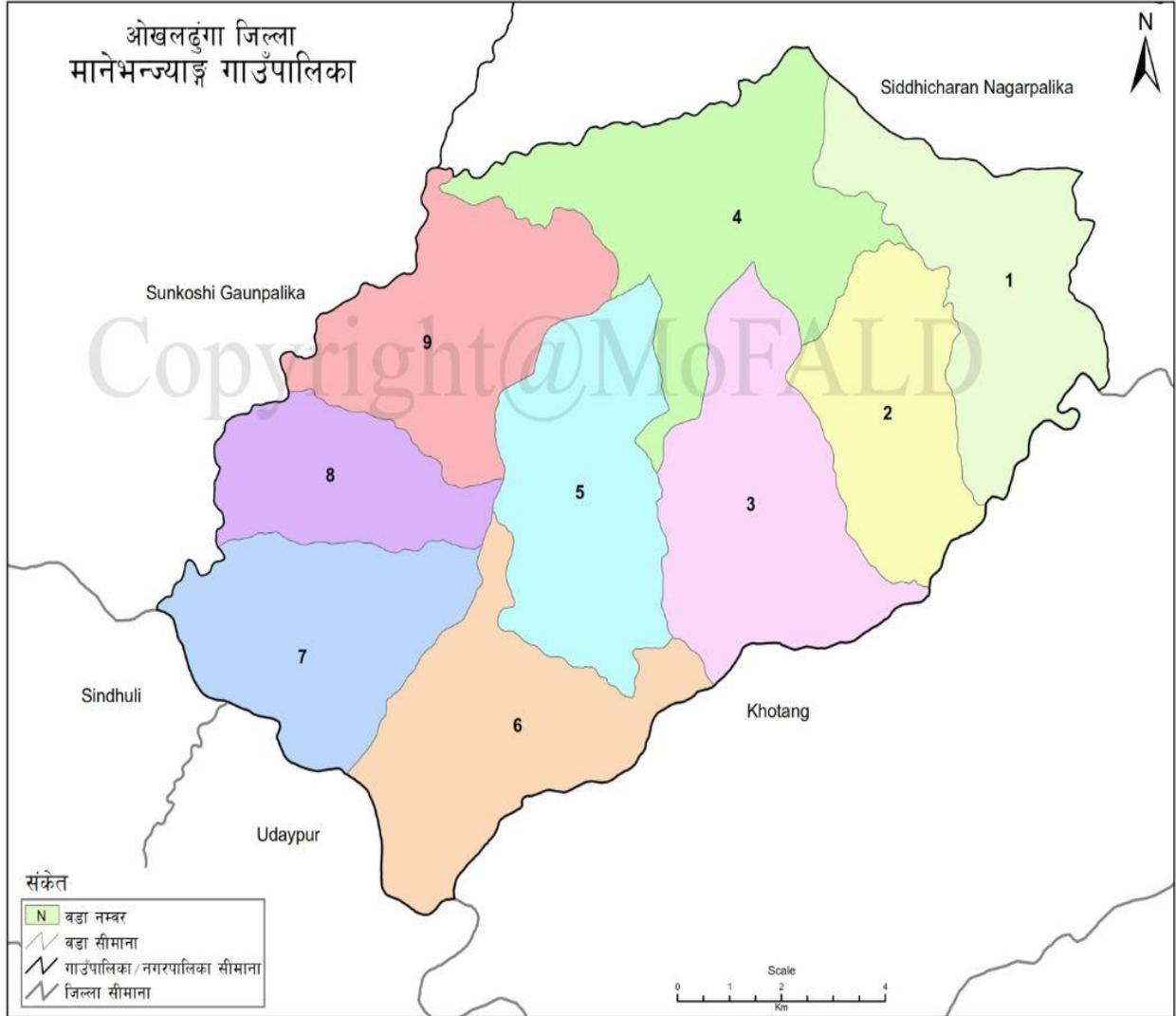
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर सोलार प्रयोग गरिएको देखिएको छ । सोलार प्रयोग गर्ने ४४.३३ प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने १९.४४ प्रतिशत र बिजुली प्रयोग गर्ने १७.४० प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२३.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	५८०	१७.४०
२.	मट्टितेल	६४८	१९.४४
३.	वायो ग्याँस	१०	०.३०
४.	सोलार	१४७८	४४.३३
५.	अन्य	५८९	१७.६७
६.	उल्लेख नभएको	२९	०.८७
जम्मा		३३३४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२४ मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका



### क) मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : २१०९३ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १४६.६१ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ९

केन्द्र : साविक मानेभञ्ज्याङ गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : मोली, वाक्सा, उवुं, केतुके, मानेभञ्ज्याङ, थाक्ले, टोक्सेल, र माधवपुर गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : खोटाङ जिल्ला

पश्चिम : सुनकोशी गा.पा.

उत्तर : सिद्धिचरण न.पा.

दक्षिण : उदयपुर जिल्ला र खोटाङ जिल्ला

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२४.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	मोली	१-९	
२.	वाक्सा	१-९	
३.	उवुँ	१-९	
४.	केत्तुके	१-९	
५.	मानेभञ्ज्याङ	१-९	
६.	थाक्ले	१-९	
७.	टोक्सेल	१-४	
८.	टोक्सेल	५-९	
९.	माधवपुर	१-९	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२४.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	८३३	१०६८	१९०१	४०९
२.	९५४	१२२३	२१७७	५४६
३.	१३४६	१७०४	३०५०	७२५
४.	१३१३	१५७१	२८८४	६७५
५.	१४७२	१६१६	३०८८	६२४
६.	१३०१	१५२७	२८२८	५५२
७.	७९२	८१५	१६०७	३३४
८.	४९६	५९५	१०९१	२५५
९.	११०८	१३५९	२४६७	५००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**घ) मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी राई जाति ४०.७६ प्रतिशत, दोस्रोमा मंगर जाति १६.३० प्रतिशत र तेस्रोमा क्षेत्री जाति ९.९६ प्रतिशत रहेका छन्। अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२४.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	२१००	९.९६
२.	ब्राह्मण-पहाडी	१२७७	६.०५
३.	मंगर	३४३९	१६.३०
४.	थारू	३७	०.१८
५.	तामाङ	१३४५	६.३८
६.	नेवार	१३७१	६.५०
७.	कामी	९०१	४.२७
८.	यादव	१५	०.०७
९.	राई	८५१३	४०.३६
१०.	गुरुङ	४२	०.२०
११.	दमाई/ढोली	७१३	३.३८
१२.	लिम्बू	१८	०.०९
१३.	ठकुरी	३	०.१
१४.	सार्की	३९९	१.८९
१५.	तेली	८	०.०४
१६.	चमार/हरीजन/राम	६	०.०३
१७.	कोईरी/कुशवाहा	३	०.०१
१८.	कुर्मी	२	०.०१
१९.	सन्यासी/दशनामी	८	०.०४
२०.	घर्ती/भुजेल	१६१	०.७६
२१.	कुमाल	४	०.०२
२२.	सुनुवार	७	०.०३
२३.	सुढी	१	०.००
२४.	माभी	२१७	१.०३
२५.	दनुवार	३	०.०१
२६.	हलुवाई	७	०.०३
२७.	थकाली	१	०.००
२८.	बंगाली	३	०.०१
२९.	पन्जावी/शीख	१	०.००

३०.	वालुङ	१०	०.०५
३१.	कुसुण्डा	२	०.०१
३२.	ल्वोमी	३	०.०१
३३.	कलार	३	०.०१
३४.	घले	१	०.००
३५.	थुलुङ	२	०.०१
३६.	मेवाहाङ वाला	१	०.००
३७.	वाहीङ	४१६	१.९७
३८.	तराई अन्य	२	०.०१
३९.	उल्लेख नभएको	४८	०.२३
जम्मा		२१०९३	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) मातृभाषा अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाको जनसंख्या

मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा वाम्बुले बोल्नेको जनसंख्या ३३.४१ प्रतिशत देखिएको छ । वाम्बुले पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरू नेपाली ३२.९८ प्रतिशत र मंगर १५.३२ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२४.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	६९५६	३२.९८
२.	मैथिली	६२	०.२९
३.	भोजपुरी	२	०.०१
४.	थारू	२७	०.१३
५.	तामाङ	१३३१	६.३१
६.	नेवार	१८६	०.८८
७.	मंगर	३२३२	१५.३२
८.	वान्तावा	७	०.०३
९.	गुरुङ	५	०.०२
१०.	लिम्बू	१६	०.०८
११.	चाम्लिङ	१	०.००
१२.	सुनुवार	३	०.०१
१३.	याक्खा	५	०.०२
१४.	थुलुङ	३	०.०१
१५.	साम्पाङ	३	०.०१
१६.	भुजेल	९	०.०४
१७.	थकाली	१	०.००

१८.	सांकेतिक भाषा	३	०.०१
१९.	वाम्बुले	७०४८	३३.४१
२०.	नछिरीड	४	०.०२
२१.	बाहीड	१२६८	६.०१
२२.	कोई	१	०.००
२३.	मेवाहाड	१	०.००
२४.	बराम	१	०.००
२५.	जेरुड/जिरो	४२४	२.०१
२६.	लिङ्खीम	६	०.०३
२७.	ल्वोमी	३	०.०१
२८.	राई	४२३	२.०१
२९.	डोटेली	५	०.०२
३०.	वालीड/वालुड	१०	०.०५
३१.	अन्य	२	०.०१
३२.	उल्लेख नभएको	४५	०.२१
जम्मा		२१०९३	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ५१.०५ प्रतिशत, किराँत धर्म मान्ने ३९.३१ प्रतिशत र बौद्ध ८.३९ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२४.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१०७६७	५१.०५
२.	बौद्ध	१७६९	८.३९
३.	इस्लाम	०	०.००
४.	किराँत	८२९१	३९.३१
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	१९६	०.९३
७.	वोन	०	०.००
८.	प्रकृति	२	०.०१
९.	उल्लेख नभएका	६८	०.३२
जम्मा		२१०९३	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ४६१८ परिवारहरू मध्ये मध्ये ९५.०६ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, ४.२४ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.१५ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ०.५४ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२४.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	४३९०	९५.०६
२.	भाडामा	१९६	४.२४
३.	संस्थागत	७	०.१५
४.	अन्य	२५	०.५४
जम्मा		४६१८	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२४.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	६१७१	३६.९७
२.	एक विवाह	९२९५	५५.६८
३.	बहुविवाह	४८७	२.९२
४.	पुनर्विवाह	३१७	१.९०
५.	विधुर/विधवा	४०१	२.४०
७.	पारपाचुके	९	०.०५
८.	छुट्टिएको	१४	०.०८
जम्मा		१६६९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**भ) पिउने पानीको स्रोत अनुसार मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९२.४० प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी २.७७ प्रतिशतले मूल धाराबाट र १.६९ प्रतिशतले नदी/खोलाबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ । पिउने पानीको स्रोतको आधारमा मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूको विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२४.८

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	४२६७	९२.४०
२.	हाते पाईप	२	०.०४
३.	व्यवस्थित इनार	३९	०.८४
४.	अव्यवस्थित इनार	७४	१.६०
५.	मूल धारा	१२८	२.७७
६.	नदी/खोला	७८	१.६९
७.	अन्य	११	०.२४
८.	उल्लेख नभएको	१९	०.४१
जम्मा		४६१८	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९६.७५ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर एल.पी. ग्याँस १.५४ प्रतिशत र ०.७४ प्रतिशतले मट्टितेल प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२४.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	४४६८	९६.७५
२.	मट्टितेल	३४	०.७४
३.	एल.पी. ग्याँस	७१	१.५४
४.	गोबर ग्याँस	१६	०.३५
५.	वायो ग्याँस	६	०.१३
६.	अन्य	१	०.०२
७.	उल्लेख नभएको	२२	०.४८
जम्मा		४६१८	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

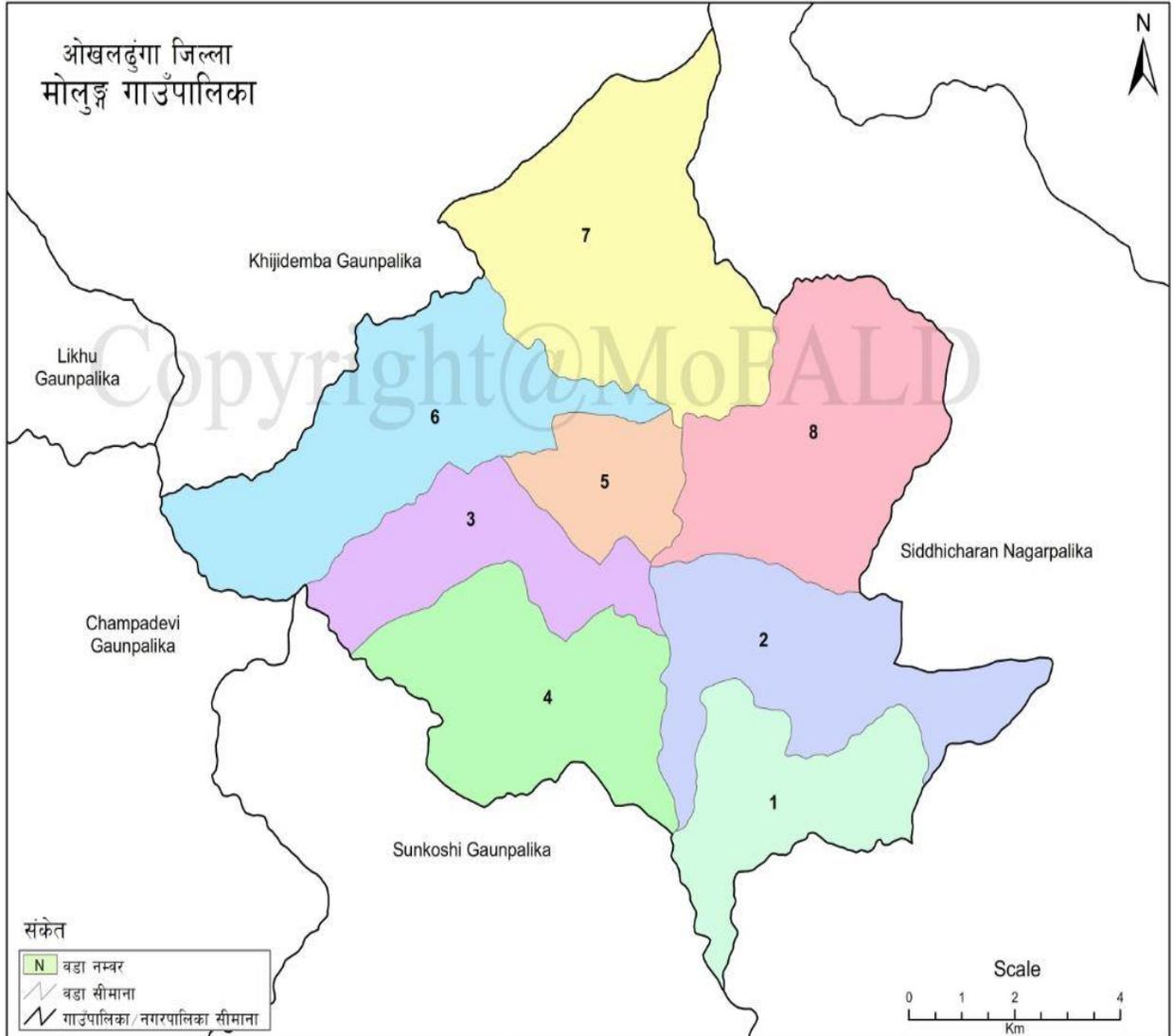
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर मट्टितेल प्रयोग गरिएको देखिएको छ । मट्टितेल प्रयोग गर्ने ४४.४७ प्रतिशत, सोलार प्रयोग गर्ने २८.९५ प्रतिशत र बिजुली प्रयोग गर्ने २२.६१ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२४.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	१०४४	२२.६१
२.	मट्टितेल	२०६६	४४.७४
३.	वायो ग्याँस	१४	०.३०
४.	सोलार	१३३७	२८.९५
५.	अन्य	१३५	२.९२
६.	उल्लेख नभएको	२२	०.४८
जम्मा		४६१८	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२५ मोलुङ्ग गाउँपालिका



### क) मोलुङ्ग गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १६२७४ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : ११२ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ८

केन्द्र : साविक प्राचा गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : कुन्तादेवी, वरुणेश्वर (१-८), हर्कपुर, प्राचा, श्रीचौर, पाल्ते, (१,२ र ७-९) र राँगादिप गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : सिद्धिचरण न.पा.

पश्चिम : खिजिदेम्बा र चम्पादेवी गा.पा.

उत्तर : सिद्धिचरण न.पा.

दक्षिण : सुनकोशी गा.पा.

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२५.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	कुन्तादेवी	१-९	
२.	वरुणेश्वर	१-८	
३.	प्राप्चा	१, २	
	हर्कपुर	७-९	
४.	हर्कपुर	१-६	
५.	प्राप्चा	३-९	
	श्रीचौर	१-३	
६.	श्रीचौर	४-९	
७.	पाल्ले	१,२,७-९	
८.	राँगादिप	१-९	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) मोलुङ गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार मोलुङ गाउँपालिकामा जम्मा ८ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२५.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	११०५	१३१७	२४२२	५८४
२.	१४९१	१७०८	३१९९	७६०
३.	५२१	६४४	११६५	२६४
४.	८६६	१०१५	१८८१	४५४
५.	६५१	७७८	२४२९	३०९
६.	१०३५	११५९	२१९४	४४०
७.	९३५	१०१०	१९४५	४०६
८.	९५५	१०८४	२०३९	४५५

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) मोलुङ गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार मोलुङ गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी ब्राह्मण-पहाडी जाति २०.६२ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति १६.११ प्रतिशत र तेस्रोमा क्षेत्री जाति १५.६६ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२५.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	२५४९	१५.६६
२.	ब्राह्मण-पहाडी	३३५६	२०.६२
३.	मंगर	४६०	२.८३
४.	थारू	६	०.०४
५.	तामाङ	२६२२	१६.११
६.	नेवार	२३८	१.४६
७.	मुसलमान	१	०.०१
८.	कामी	९१०	५.५९
९.	यादव	४	०.०२
१०.	राई	१४९५	९.१९
११.	गुरुङ	९१	०.५६
१२.	दमाई/ढोली	६९७	४.२८
१३.	लिम्बू	११	०.०७
१४.	सार्की	३२७	२.०१
१५.	तेली	१	०.०१
१६.	कोईरी/कुशवाहा	१	०.०१
१७.	सन्यासी/दशनामी	९९	०.६१
१८.	धानुक	१	०.०१
१९.	शेर्पा	२०६६	१२.७०
२०.	केवट	१	०.०१
२१.	ब्राह्मण-तराई	१	०.०१
२२.	कठवनियाँ	२	०.०१
२३.	घर्ती/भुजेल	४१५	२.५५
२४.	मलाह	१	०.०१
२५.	कलवार	१	०.०१
२६.	कुमाल	१	०.०१
२७.	राजवंशी	१	०.०१

२८.	सुनुवार	७५२	४.६२
२९.	खत्वे	१	०.०१
३०.	लोघ	१	०.०१
३१.	भोटे	१	०.०१
३२.	थकाली	३	०.०२
३३.	बंगाली	१	०.०१
३४.	बादी	५	०.०३
३५.	घले	३१	०.१९
३६.	वाहीड	१२०	०.७४
३७.	उल्लेख नभएको	१	०.०१
जम्मा		१६२७४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) मोलुङ गाउँपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

मोलुङ गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ५७.२८ प्रतिशत देखिएको छ । नेपाली पछि मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषाहरूमा तामाङ १४.७२ प्रतिशत र शेर्पा १२.६६ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

#### तालिका नं. २.२५.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	९३२१	५७.२८
२.	मैथिली	१८	०.११
३.	भोजपुरी	२	०.०१
४.	थारू	३	०.०२
५.	तामाङ	२३९६	१४.७२
६.	नेवार	१५	०.०९
७.	मंगर	२३५	१.४४
८.	वान्तावा	१	०.०१
९.	गुरुङ	४	०.०२
१०.	लिम्बु	२	०.०१
११.	उर्दू	१	०.०१
१२.	राजवंशी	१	०.०१
१३.	शेर्पा	२०६०	१२.६६
१४.	हिन्दी	१	०.०१
१५.	सुनुवार	६९५	४.२७

१६.	बंगाली	१	०.०१
१७.	भुजेल	६	०.०४
१८.	थकाली	३	०.०२
१९.	साङ्केतिक भाषा	२	०.०१
२०.	वाम्बुले	३२	०.२०
२१.	बोटे	१	०.०१
२२.	वाहीड	९१४	५.६२
२३.	राई	४९९	३.०७
२४.	डोटेली	२	०.०१
२५.	अन्य	१६	०.१०
२६.	उल्लेख नभएको	४३	०.२६
जम्मा		१६२७४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार मोलुङ्ग गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ६४.३२ प्रतिशत र बौद्ध धर्म मान्ने २७.९० प्रतिशत र किराँत ६.२३ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

#### तालिका नं. २.२५.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१०४६७	६४.३२
२.	बौद्ध	४५४०	२७.९०
३.	इस्लाम	१	०.०१
४.	किराँत	१०१४	६.२३
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	२०९	१.२८
७.	वोन	१	०.०१
८.	प्रकृति	१	०.०१
९.	उल्लेख नभएका	४१	०.२५
जम्मा		१६२७४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ३६६९ परिवारहरू मध्ये ९६.८७ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.६१ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.०३ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा १.५० प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२५.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	३५५४	९६.८७
२.	भाडामा	५९	१.६१
३.	संस्थागत	१	०.०३
४.	अन्य	५५	१.५०
जम्मा		३६६९	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार मोलुङ्ग गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२५.७

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४८७३	३८.०२
२.	एक विवाह	६९३९	५४.१४
३.	बहुविवाह	१३२	१.०३
४.	पुनर्विवाह	३५०	२.७३
५.	विधुर/विधवा	४७०	३.६७
७.	पारपाचुके	१५	०.१२
८.	छुट्टिएको	३७	०.२९
जम्मा		१२८१६	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**भ) पिउने पानीको स्रोत अनुसार मोलुङ गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ८१.२२ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १०.१४ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट र ६.२१ प्रतिशतले मूल धाराबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा मोलुङ गाउँपालिकाका घरपरिवारहरूको विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. २.२५.८

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२९८०	८१.२२
२.	हाते पाईप	८	०.२२
३.	व्यवस्थित इनार	१३	०.३५
४.	अव्यवस्थित इनार	३७२	१०.१४
५.	मूल धारा	२२८	६.२१
६.	नदी/खोला	४९	१.३४
७.	अन्य	८	०.२२
८.	उल्लेख नभएको	११	०.३०
जम्मा		३६६९	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९८.३४ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.६० प्रतिशत र ०.३० प्रतिशतले गोबर ग्याँस प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२५.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३६०८	९८.३४
२.	मट्टितेल	२२	०.६०
३.	एल.पी. ग्याँस	६	०.१६
४.	गोबर ग्याँस	११	०.३०
५.	वायो ग्याँस	९	०.२५
६.	बिजुली	१	०.०३
७.	उल्लेख नभएको	१२	०.३३
जम्मा		३६६९	१००

स्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

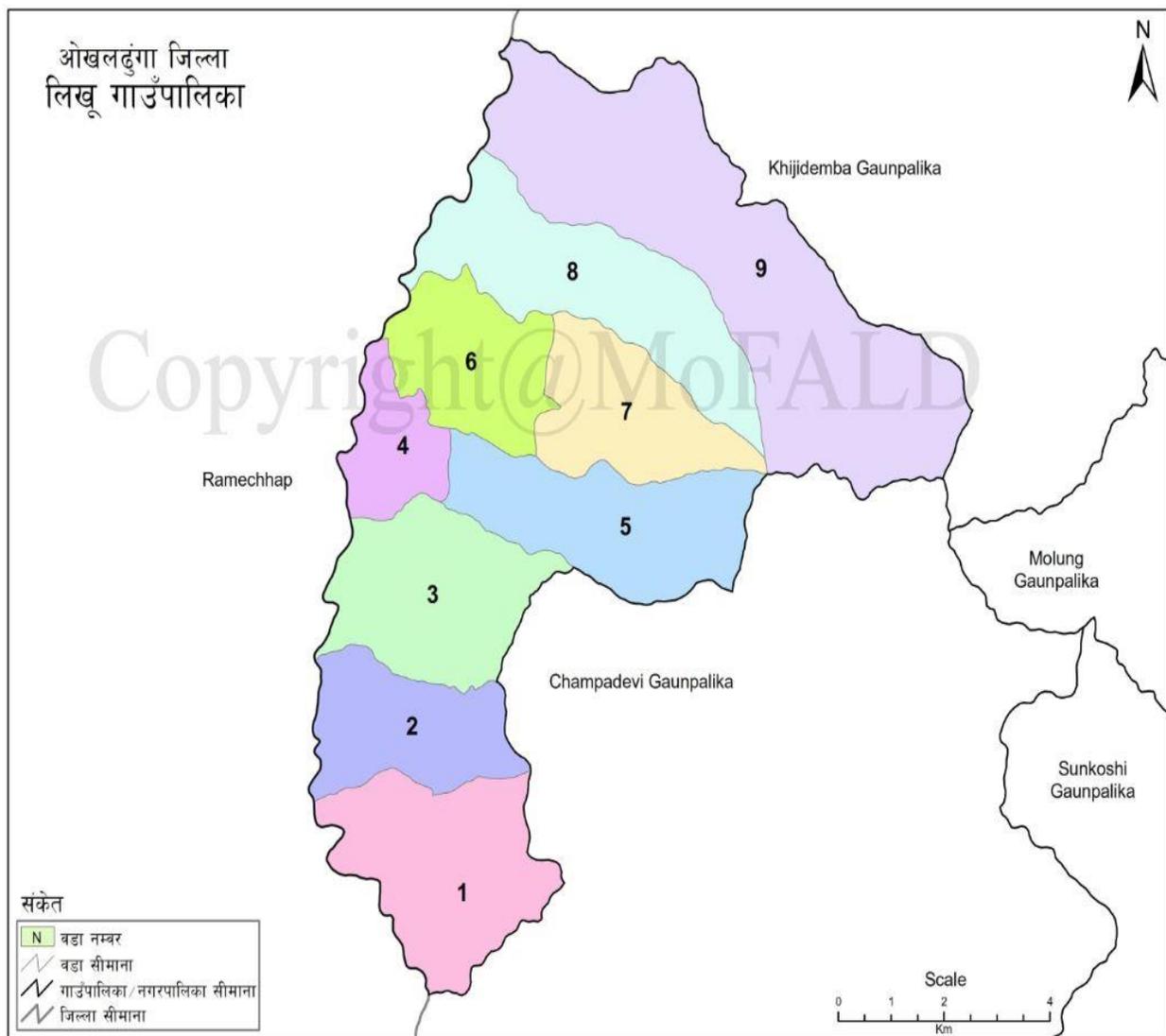
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ । बिजुली प्रयोग गर्ने ५९.६६ प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने २७.०९ प्रतिशत र सोलार प्रयोग गर्ने ६.६० प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२५.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	२१८९	५९.६६
२.	मट्टितेल	९९४	२७.०९
३.	वायो ग्याँस	१९	०.५२
४.	सोलार	२४२	६.६०
५.	अन्य	२१३	५.८१
६.	उल्लेख नभएको	१२	०.३३
जम्मा		३६६९	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२६ लिखु गाउँपालिका



### क) लिखु गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १४०५७ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : ८८.०३ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : ९

केन्द्र : साविक यसम गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, यसम, गाम्नाडटार, टारकेरावारी र पोकली (१-८) गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : चम्पादेवी र खिजिदेम्बा गा.पा.

पश्चिम : रामेछाप जिल्ला

उत्तर : खिजिदेम्बा गा.पा.

दक्षिण : चम्पादेवी गा.पा.

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२६.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	सिंहदेवी	१-५	
२.	सिंहदेवी	६-९	
३.	नर्मदेश्वर	१-९	
४.	यसम	१-५	
५.	यसम	६-९	
६.	गाम्नाडटार	१-५	
७.	गाम्नाडटार	६-९	
८.	टारकेराबारी	१-९	
९.	पोकली	१-८	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) लिखु गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार लिखु गाउँपालिकामा जम्मा ९ वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२६.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	३८९	४५८	८४७	१९२
२.	५८१	६७१	१२५२	२६३
३.	६५२	८६७	१५१९	३२२
४.	५२८	६९६	१२२४	२८४
५.	७०६	७७३	१४७९	३०१
६.	६०९	६८१	१२९०	२६२
७.	७९१	८७०	१६६१	३३८
८.	९४५	१९९	२०४४	४११
९.	१३२९	१४१२	२७४१	५८५

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) लिखु गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार लिखु गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी क्षेत्री जाति ४२.९३ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति ९.०६ प्रतिशत र तेस्रोमा ब्राह्मण-पहाडी जाति ८.९३ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२६.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	६०३४	४२.९३
२.	ब्राह्मण-पहाडी	१२५५	८.९३
३.	मंगर	११४४	८.१४
४.	थारू	७	०.०५
५.	तामाङ	१२७३	९.०६
६.	नेवार	१०८६	७.७३
८.	कामी	४१२	२.९३
९.	यादव	९	०.०६
१०.	राई	४३	०.३१
११.	गुरुङ	४०	०.२८
१२.	दमाई/ढोली	५०८	३.६१
१३.	लिम्बू	१	०.०१
१४.	ठकुरी	१	०.०१
१५.	सार्की	८०२	५.७१
१६.	तेली	७	०.०५
१७.	चमार/हरिजन/राम	२१	०.१५
१८.	सन्यासी/दशनामी	२३६	१.६८
१९.	धानुक	१	०.०१
२०.	मुसहर	१	०.०१
२१.	शेर्पा	३१४	२.२३
२२.	सोनार	१	०.०१
२३.	ब्राह्मण-तराई	१	०.०१
२४.	घर्ती/भुजेल	३०९	२.२०
२५.	हजाम/ठाकुर	२	०.०१
२६.	सुनुवार	३२१	२.२८
२७.	माभी	८४	०.६०
२८.	दनुवार	१	०.०१

२९.	हलुवाई	१	०.०१
३०.	कायस्थ	१	०.०१
३१.	सतार/सन्ध्याल	१	०.०१
३२.	थकाली	१	०.०१
३३.	बादी	१३१	०.९३
३४.	अमत	१	०.०१
३५.	तराई अन्य	४	०.०३
३६.	उल्लेख नभएको	३	०.०२
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) लिखु गाउँपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

लिखु गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ८०.९५ प्रतिशत देखिएको छ । नेपाली पछि दोस्रो मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषा तामाङ ८.६९ प्रतिशत र मंगर ४.७३ प्रतिशत रहेको छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

#### तालिका नं. २.२६.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	११३७९	८०.९५
२.	मैथिली	२६	०.१८
३.	भोजपुरी	१	०.०१
४.	थारू	२	०.०१
५.	तामाङ	१२२२	८.६९
६.	नेवार	९८	०.७०
७.	मंगर	६६५	४.७३
८.	शेर्पा	३१४	२.२३
९.	सन्ध्याल	१	०.०१
१०.	दानुवार	१	०.०१
११.	सुनुवार	३०९	२.२०
१२.	साङ्केतिक भाषा	३	०.०२
१३.	राई	१८	०.१३
१४.	उल्लेख नभएको	१८	०.१३
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार लिखु गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ८७.६५ प्रतिशत र बौद्ध धर्म मान्ने १०.९९ प्रतिशत र क्रिश्चियन ०.८५ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२६.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१२३२१	८७.६५
२.	बौद्ध	१५४५	१०.९९
३.	इस्लाम	०	०.००
४.	किराँत	१९	०.१४
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	१२०	०.८५
७.	बोन	०	०.००
८.	प्रकृति	३	०.०२
९.	उल्लेख नभएका	४९	०.३५
जम्मा		१४०५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ सालमा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा २९५७ परिवारहरू मध्ये ९७.४६ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.८९ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा तथा ०.६४ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. २.२६.६

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	२८८२	९७.४६
२.	भाडामा	५६	१.८९
३.	संस्थागत	०	०.००
४.	अन्य	१९	०.६४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार लिखू गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ।

**तालिका नं. २.२६.७**

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	४२१३	३७.९८
२.	एक विवाह	५७१२	५१.४९
३.	बहुविवाह	१९६	१.७७
४.	पुनर्विवाह	४७९	४.३२
५.	विधुर/विधवा	४३१	३.८८
७.	पारपाचुके	१०	०.०९
८.	छुट्टिएको	५३	०.४८
जम्मा		११०९४	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**झ) पिउने पानीको श्रोत अनुसार लिखू गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ७६.७३ प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी १०.६२ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट र ५.६८ प्रतिशतले व्यवस्थित इनारबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा लिखू गाउँपालिकाका घरपरिवार विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

**तालिका नं. २.२६.८**

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	२२६९	७६.७३
२.	हाते पाईप	७	०.२४
३.	व्यवस्थित इनार	१६८	५.६८
४.	अव्यवस्थित इनार	३१४	१०.६२
५.	मूल धारा	९०	३.०४
६.	नदी/खोला	१००	३.३८
७.	अन्य	०	०.००
८.	उल्लेख नभएको	९	०.३०
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९९.०५ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.२० प्रतिशत र ०.२० प्रतिशतले एल.पी. ग्याँस प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२६.९

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	२९२९	९९.०५
२.	मट्टितेल	६	०.२०
३.	एल.पी. ग्याँस	६	०.२०
४.	गोबर ग्याँस	३	०.१०
५.	वायो ग्याँस	३	०.१०
६.	विजुली	०	०.००
७.	उल्लेख नभएको	१०	०.३४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

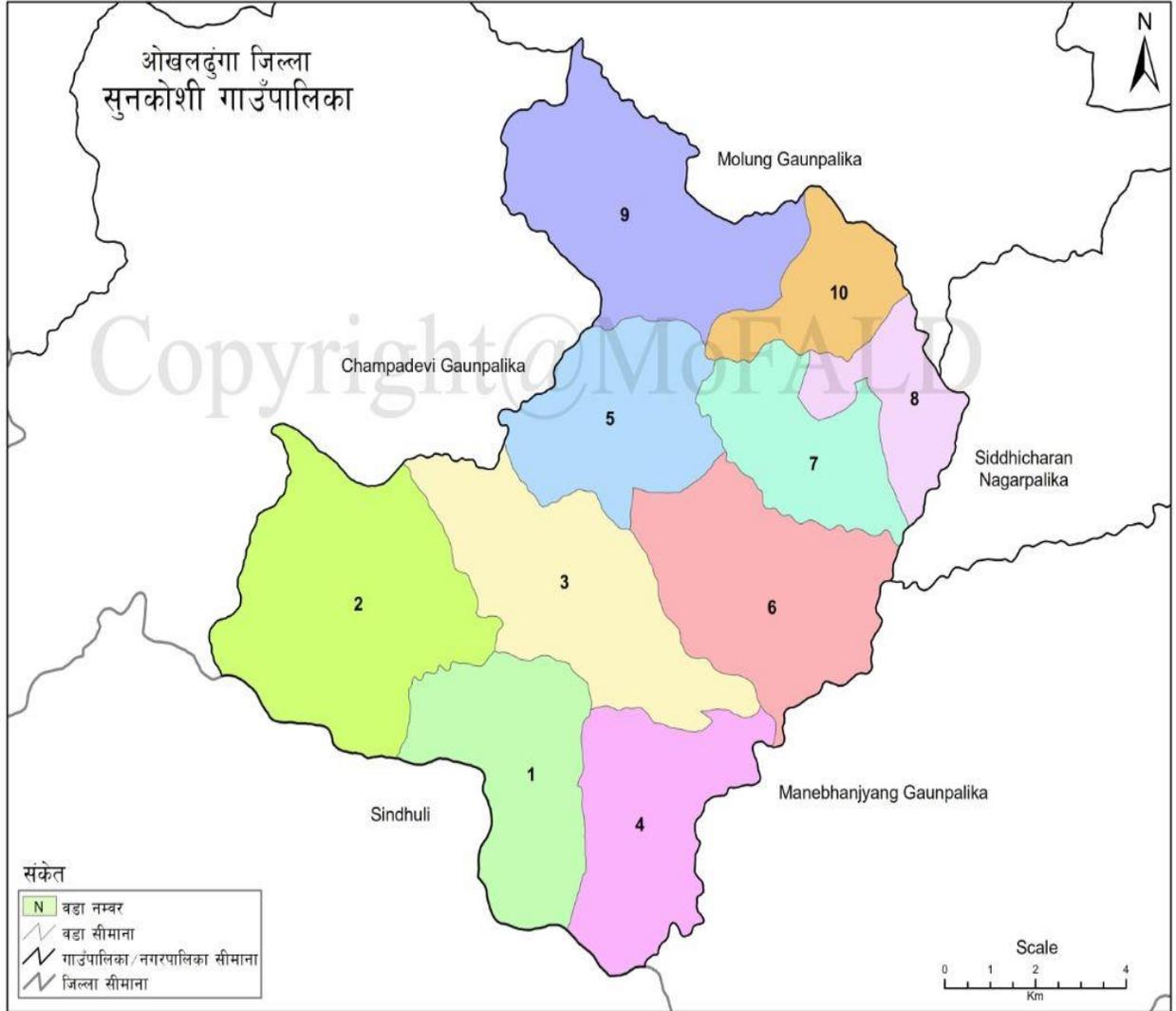
राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर विजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ। विजुली प्रयोग गर्ने ४३.३९ प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने २७.४६ प्रतिशत र सोलार प्रयोग गर्ने २५.१३ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २.२६.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विजुली	१२८३	४३.३९
२.	मट्टितेल	८१२	२७.४६
३.	वायो ग्याँस	११	०.३७
४.	सोलार	७४३	२५.१३
५.	अन्य	९८	३.३१
६.	उल्लेख नभएको	१०	०.३४
जम्मा		२९५७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## २.२७ सुनकोशी गाउँपालिका



स्रोत: स्थलरूप नक्सा (स्केल १:२५०००/१:२००००), नापी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग  
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष, सरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमाना निर्धारण आयोग

Projection System: MUTM, Spheroid - Everest 1830  
LLRC, 2016

### क) सुनकोशी गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

जम्मा जनसंख्या : १८५५८ (रा.ज.ग. २०६८ अनुसार)

क्षेत्रफल : १४३.५७ वर्ग कि.मि.

जम्मा वडा संख्या : १०

केन्द्र : साविक मूलखर्क गा.वि.स.को कार्यालय

समावेश भएका साविक गा.वि.स. वा न.पा. वा गा.वि.स./न.पा.का वडाहरू : वलखु, सिस्नेरी, मूलखर्क, च्यानम र कटुञ्जे गा.वि.स. ।

### ख) सिमाना

पूर्व : सिद्धिचरण न.पा. र मानेभञ्ज्याङ गा.पा.

पश्चिम : चम्पादेवी गा.पा.

उत्तर : मोलुङ गा.पा.

दक्षिण : सिन्धुली जिल्ला

**वडा विभाजन**  
तालिका नं : २.२७.१

वडा नं.	समावेश भएका साविक गा.वि.स./न.पा.हरू	साविक वडा नं.	कैफियत
१.	वलखु	१, ७-९	
२.	वलखु	२-६	
३.	सिस्नेरी	१-५	
४.	सिस्नेरी	६-९	
५.	मूलखर्क	१-५	
६.	मूलखर्क	६-९	
७.	च्यानम	१-३, ६, ७	
८.	च्यानम	४, ५, ८, ९	
९.	कटुञ्जे	१-५	
१०.	कटुञ्जे	६-९	

श्रोत : (नेपाल राजपत्र)

**ग) सुनकोशी गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या**

स्थानीय तहको नयाँ संरचना अनुसार सुनकोशी गाउँपालिकामा जम्मा १० वटा वडाहरू रहेका छन् । यस गाउँपालिकाको वडागत जनसंख्या तथा घरपरिवारको संख्या तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

**तालिका नं. २.२७.२**

वडा नं.	पुरुष	महिला	जम्मा	घरपरिवार
१.	१०२६	१०७१	२०९७	४४८
२.	८६८	१०२२	१८९०	३८७
३.	९५९	११०४	२०६३	४४९
४.	९५१	११५२	२१०३	४१०
५.	७५३	९७४	१७४७	४०२
६.	७१२	९४६	१६५८	३४६
७.	६८१	८०९	१४९०	३३५
८.	५६९	७०४	१२७३	२८४
९.	१०५६	१२०३	२२५९	४८४
१०.	९५४	१०२४	१९७८	४४३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

घ) सुनकोशी गाउँपालिकाको जातजातिहरूको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार सुनकोशी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी क्षेत्री जाति २६.६५ प्रतिशत, दोस्रोमा तामाङ जाति १९.१३ प्रतिशत र तेस्रोमा ब्राह्मण-पहाडी जाति १२.६६ प्रतिशत रहेका छन् । अन्य जातजातिहरूको जनसांख्यिक विवरणहरूलाई संक्षिप्त रूपमा निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. २.२७.३

क्र.सं.	जातजाति	संख्या	प्रतिशत
१.	क्षेत्री	४९४५	२६.६५
२.	ब्राह्मण-पहाडी	२३४९	१२.६६
३.	मंगर	२१३३	११.४९
५.	तामाङ	३५५१	१९.१३
६.	नेवार	११६९	६.३०
८.	कामी	६३३	३.४१
९.	यादव	६	०.०३
१०.	राई	१९८३	१०.६९
११.	गुरुङ	४०	०.२२
१२.	दमाई/ढोली	४५३	२.४४
१५.	सार्की	३०८	१.६६
१६.	तेली	२	०.०१
१७.	चमार/हरिजन/राम	५	०.०३
१८.	कोईरी/कुशवाहा	१२	०.०६
१९.	सन्यासी/दशनामी	१६४	०.८८
२०.	धानुक	१	०.०१
२१.	दुसाद/पासवान/पासी	१	०.०१
२२.	शेर्पा	२	०.०१
२३.	केवट	१	०.०१
२४.	कठवनीयाँ	१	०.०१
२५.	घर्ती/भुजेल	२६५	१.४३
२६.	कुमाल	१	०.०१
२७.	सुनुवार	३८५	२.०७
२८.	तत्मा/तत्वा	१	०.०१
२९.	खत्वे	१	०.०१
३०.	माभी	८२	०.४४
३१.	राजपुत	१	०.०१

३२.	कायस्थ	१	०.०१
३३.	लुध	१	०.०१
३४.	धिमाल	१३	०.०७
३५.	याक्खा	१	०.०१
३६.	चिडिमार	१	०.०१
३७.	माली	१	०.०१
३८.	बंगाली	२	०.०१
३९.	बादी	८	०.०४
४०.	पत्थरकाट्टा/कुशवादीया	१	०.०१
४१.	दलित अन्य	२८	०.१५
४२.	उल्लेख नभएको	६	०.०३
जम्मा		१८५५८	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ड) सुनकोशी गाउँपालिकाको मातृभाषा अनुसारको जनसंख्या

सुनकोशी गाउँपालिकामा मातृभाषाको रूपमा नेपाली बोल्नेको जनसंख्या ५८.१३ प्रतिशत देखिएको छ। नेपाली पछि दोस्रो मातृभाषाको रूपमा बढी बोलिने भाषा तामाङ १८.८४ प्रतिशत र मगर १०.८० प्रतिशत रहेको छ, भने अन्य विवरणहरू तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

#### तालिका नं. २.२७.४

क्र.सं.	मातृभाषा	संख्या	प्रतिशत
१.	नेपाली	१०७८७	५८.१३
२.	मैथिली	२४	०.१३
३.	भोजपुरी	२	०.०१
५.	तामाङ	३४९६	१८.८४
६.	नेवार	७	०.०४
७.	मंगर	२००५	१०.८०
८.	अवधी	२	०.०१
९.	वान्तावा	३	०.०२
१०.	गुरुङ	१	०.०१
११.	शेर्पा	३	०.०२
१२.	चाम्लीङ	१	०.०१
१३.	सुनुवार	२४१	१.३०
१४.	बंगाली	२	०.०१
१५.	याक्खा	१	०.०१

१६.	थुलुङ	१	०.०१
१७.	वाम्बुले	१७	०.०९
१८.	भोटे	२	०.०१
१९.	वाहीङ	२	०.०१
२०.	बराम	१	०.०१
२१.	तिलुङ	१	०.०१
२२.	जेरो/जेरुङ	१०४२	५.६१
२३.	दुङमाली	१	०.०१
२४.	कसुण्डा	१	०.०१
२५.	राई	८७०	४.६९
२६.	डोटेली	२	०.०१
२७.	अन्य	२	०.०१
२८.	उल्लेख नभएको	४१	०.२२
जम्मा		१८५५८	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### च) धर्म अनुसार जनसंख्याको विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार सुनकोशी गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी हिन्दू धर्मावलम्बीहरू ६९.५४ प्रतिशत, बौद्ध धर्म मान्ने १९.५७ प्रतिशत र किराँत १०.५१ प्रतिशत धर्मावलम्बीहरू बसोबास गरेका छन् भने अन्य विवरणहरू तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

#### तालिका नं. २.२७.५

क्र.सं.	धर्म	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	हिन्दू	१२९०५	६९.५४
२.	बौद्ध	३६३२	१९.५७
३.	इस्लाम	०	०.००
४.	किराँत	१९५०	१०.५१
५.	जैन	०	०.००
६.	क्रिश्चियन	१२	०.०६
७.	वोन	२	०.०१
८.	प्रकृति	३	०.०२
९.	उल्लेख नभएका	५४	०.२९
जम्मा		१८५५८	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**छ) घरको स्वामित्व अनुसार घरपरिवारको विवरण**

विगतको जनगणनामा जस्तै वि.सं. २०६८ मा लिइएको राष्ट्रिय जनगणनामा पनि परिवारको आवासीय हैसियतले प्रयोग गरिरहेका घरको स्वामित्व सम्बन्धी प्रश्नहरू सोधिएका थिए । यस गाउँपालिकाका जम्मा ३९८७ परिवारहरू मध्ये ९७.९९ प्रतिशत परिवारहरू आफ्नै निजी स्वामित्वको घरमा, १.३५ प्रतिशत परिवारहरू भाडामा, ०.०८ प्रतिशत परिवारहरू संस्थागत तथा ०.५८ प्रतिशत परिवारहरू अन्य स्थानमा बसोबास गरिरहेको पाइयो ।

**तालिका नं. २.२७.६**

क्र.सं.	विवरण	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	आफ्नै (निजी)	३९०७	९७.९९
२.	भाडामा	५४	१.३५
३.	संस्थागत	३	०.०८
४.	अन्य	२३	०.५८
जम्मा		३९८७	१००

श्रोत: (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ज) वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार सुनकोशी गाउँपालिकामा एक विवाह, बहुविवाह, पुनर्विवाह, विधवा, पारपाचुके भएका, अलगिएका र विवाह नभएको आधारमा वैवाहिक स्थितिलाई निम्नानुसार तलको तालिकामा व्यक्त गरिएको छ ।

**तालिका नं. २.२७.७**

क्र.सं.	वैवाहिक स्थिति	जम्मा	
		संख्या	प्रतिशत
१.	विवाह नभएको	५५०८	३७.९७
२.	एक विवाह	७६५२	५२.७५
३.	बहुविवाह	३५१	२.४२
४.	पुनर्विवाह	४६०	३.१७
५.	विधुर/विधवा	४८१	३.३२
७.	पारपाचुके	१५	०.१०
८.	छुट्टिएको	३८	०.२६
जम्मा		१४५०५	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**भ) पिउने पानीको स्रोत अनुसार सुनकोशी गाउँपालिकाको घरपरिवार विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ८३.५० प्रतिशत परिवारहरूले धारा वा पाईपबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी ८.४३ प्रतिशतले अव्यवस्थित इनारबाट र २.८६ प्रतिशतले मूल धाराबाट पिउने पानी प्राप्त गरेको पाइन्छ। पिउने पानीको स्रोतको आधारमा सुनकोशी गाउँपालिकाका घरपरिवार विवरणलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ।

**तालिका नं. २.२७.८**

क्र.सं.	पिउने पानीको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	धारा/पाईप	३३२९	८३.५०
२.	हाते पाईप	५	०.१३
३.	व्यवस्थित इनार	८७	२.१८
४.	अव्यवस्थित इनार	३३६	८.४३
५.	मूल धारा	११४	२.८६
६.	नदी/खोला	८४	२.११
७.	अन्य	८	०.२०
८.	उल्लेख नभएको	२४	०.६०
जम्मा		३९८७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**ब) खाना पकाउने इन्धनको स्रोत अनुसार घरपरिवारको विवरण**

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा ९९.०२ प्रतिशत परिवारले खाना पकाउन अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। त्यसैगरी खाना पकाउन अक्सर मट्टितेल ०.१५ प्रतिशत र ०.१३ प्रतिशतले एल.पी. ग्याँस प्रयोग गरेको पाइयो भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ।

**तालिका नं. २.२७.९**

क्र.सं.	खाना पकाउने इन्धनको स्रोत	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	काठ/दाउरा	३९४८	९९.०२
२.	मट्टितेल	६	०.१५
३.	एल.पी. ग्याँस	५	०.१३
४.	गोबर ग्याँस	५	०.१३
५.	वायो ग्याँस	०	०.००
६.	विजुली	०	०.००
७.	उल्लेख नभएको	२३	०.५८
जम्मा		३९८७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ट) बत्ती बाल्नको लागि अक्सर प्रयोग गरिने इन्धन

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस गाउँपालिकामा धेरैजसो घरपरिवारहरूले आफू बसोबास रहेको घर/आवासीय इकाईमा बत्ती बाल्नको लागि अक्सर बिजुली प्रयोग गरिएको देखिएको छ । बिजुली प्रयोग गर्ने ५१.४२ प्रतिशत, मट्टितेल प्रयोग गर्ने २५.२३ प्रतिशत र सोलार प्रयोग गर्ने १५.०५ प्रतिशत घरपरिवारहरू रहेको पाइन्छ भने अन्य विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.२७.१०

क्र.सं.	बत्ती बाल्नको लागि प्रयोग गरिने इन्धन	घरपरिवार	
		संख्या	प्रतिशत
१.	बिजुली	२०५०	५१.४२
२.	मट्टितेल	१००६	२५.२३
३.	वायो ग्याँस	६	०.१५
४.	सोलार	६००	१५.०५
५.	अन्य	३०१	७.५५
६.	उल्लेख नभएको	२४	०.६०
जम्मा		३९८७	१००

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## शिक्षा

## ३.१ जिल्लाको शैक्षिक अवस्था

शिक्षा विकासको मूल आधार हो । शिक्षाको विकास नभएसम्म देशको चौतर्फी विकास हुन सक्दैन । शिक्षाले सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, नैतिक आदि पक्षहरूको सर्वाङ्गिक विकासमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको हुन्छ । शिक्षाले परिवार, समाज र राष्ट्रलाई चेतना र गतिशिलता प्रदान गर्ने भएकाले यसलाई दिगो र फराकिलो सामाजिक एवं मानव विकासको महत्वपूर्ण आयामको रूपमा लिइन्छ । राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको साक्षरताको अवस्था तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

## तालिका नं. ३.१

साक्षरताको अवस्था	पुरुष	महिला	जम्मा
पढ्न, लेख्न जानेको	४५७७०	४०५५६	८६३२६
पढ्न मात्र जानेको	१७६४	२०००	३७६४
पढ्न, लेख्न नजानेको	१४०३३	२९८३५	४३८६८
उल्लेख नभएको	१०	१८	२८
साक्षरता दर	७४.३०	५६.००	६४.४०

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## ३.२ SEE परीक्षाको नतिजा अवस्था

यस जिल्लाका माध्यमिक शिक्षा परीक्षाका परीक्षार्थीहरूको उपलब्धी अवस्था निम्नानुसार रहेको छ ।

## तालिका नं. ३.२ परीक्षा नियन्त्रण कार्यालयबाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार

SEE २०७३ को नतिजा विवरण ओखलढुङ्गा				
S.N.	GPA	Regular	Exampted	Total
1.	GPA From 3.65 To 4.00	18	0	18
2.	GPA From 3.25 To 3.60	102	0	102
3.	GPA From 2.85 To 3.20	333	2	335
4.	GPA From 2.45 To 2.80	894	19	913
5.	GPA From 2.05 To 2.40	1055	93	1148
6.	GPA From 1.65 To 2.00	551	51	602
7.	GPA From 1.25 To 1.60	97	10	107
8.	GPA From 0.85 To 1.20	5	1	6
	Null	69	42	111
	Total	3124	218	3342

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, ओखलढुङ्गा

### ३.३ जिल्लाको साक्षरता सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ मा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण संकलन गरिएको थियो । यस गणनाका नतिजामा ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका लेख्न पढ्न जान्ने व्यक्तिलाई साक्षर मानी साक्षरता दर निकालिएको छ । यस अगाडिका जनगणनाहरूमा ६ वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका व्यक्तिहरूको मात्र साक्षरता दर गणना गरिन्थ्यो । यस प्रकार समग्रमा ओखलढुङ्गा जिल्लाको साक्षरता दर ६४.४० प्रतिशत कायम हुन आएको देखिन्छ । पुरुषको साक्षरता दर ७४.३० प्रतिशत छ भने महिलाको साक्षरता दर ५६.०० प्रतिशत रहेको छ । गाउँपालिकाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर चिशंखुगढी गाउँपालिकाको ६७.८० प्रतिशत र सबै भन्दा कम चम्पादेवी गाउँपालिकाको ५६.६० प्रतिशत रहेको छ । नगरपालिका तर्फ हेर्दा सिद्धिचरण नगरपालिकामा साक्षरता दर ६९.८० प्रतिशत रहेको छ ।

जिल्लाका नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूको साक्षरता सम्बन्धी विवरण तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३.३

स्थानीय तह	साक्षरता दर (प्रतिशत)		
	पुरुष	महिला	जम्मा
सिद्धिचरण नगरपालिका	८०.४	६०.७	६९.८
खिजिदेम्बा गाउँपालिका	७२.९	५५.३	६३.८
चम्पादेवी गाउँपालिका	६६.८	४८.२	५६.६
चिशंखुगढी गाउँपालिका	७७.३	६०.०	६७.८
मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	७३.९	५६.४	६४.४
मोलुङ गाउँपालिका	७३.४	५६.९	६४.९
लिखु गाउँपालिका	७७.३	५५.७	६५.७
सुनकोशी गाउँपालिका	६९.९	५३.६	६९.०

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### ३.४ नयाँ संरचनामा स्थानीय तह अनुसार विद्यार्थीको विवरण-२०७४

तालिका नं. ३.४

क्र.सं.	गाउँपालिका/नगरपालिका	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्र	कक्षा १-५	कक्षा ६-८	कक्षा ९-१०	कक्षा ११-१२
१.	चिशंखुगढी गाउँपालिका	४०४	१४९२	९९९	५६८	२९९
२.	सिद्धिचरण नगरपालिका	५९०	२३६२	१६३१	१०८०	११९०
३.	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	४३३	२१३६	१४४८	१००७	३२४
४.	मोलुङ गाउँपालिका	४३३	२०७०	९९३	६४२	५९१
५.	सुनकोशी गाउँपालिका	४८८	२३०७	१३३९	८४९	६१८
६.	चम्पादेवी गाउँपालिका	४९०	२८५४	१५८३	९७४	४३७
७.	लिखु गाउँपालिका	२४९	१३२१	८६१	५८८	४३४
८.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	३५३	१८३३	१०२१	४९९	३९१
जम्मा		३४४०	१६३७५	९७९५	६२०७	४२८४

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, ओखलढुङ्गा

### ३.५ जिल्लाको शैक्षिक स्थिति-२०७४

क्र. सं.	स्रोतकेन्द्र	प्राथमिक तह (१-३)			प्राथमिक तह (१-५)			निमा तह (१-८)			माध्यमिक तह (१-१०)			माध्यमिक तह (१-१२)		
		सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा	सामुदायिक	संस्थागत	जम्मा
१.	रुम्जाटार	२	१	३	१२	०	१२	१	१	२	२	१	३	२	०	२
२.	खानीभन्ज्याङ	७	०	७	१३	१	१४	४	०	४	१	०	१	३	०	३
३.	निशंखे	८	०	८	८	०	८	४	०	४	४	०	४	१	०	१
४.	ओखलढुङ्गा	२	२	४	१३	१	१४	०	१	१	६	३	९	३	०	३
५.	रामपुर	१५	२	१७	९	१	१०	२	१	३	५	०	५	३	०	३
६.	मोली	७	१	८	१०	१	११	२	१	३	३	०	३	१	०	१
७.	मानेभन्ज्याङ	८	१	९	२	१	३	८	१	९	२	०	२	२	०	२
८.	सिस्नेरी	४	१	५	९	०	९	३	०	३	१	०	१	३	०	३
९.	च्यानम	५	२	७	४	१	५	५	०	५	४	०	४	१	०	१
१०.	पलापु	११	१	१२	९	०	९	५	०	५	४	०	४	१	०	१
११.	घोराखोरी	६	१	७	७	१	८	२	०	२	४	०	४	१	०	१
१२.	गाम्नाडटार	८	३	११	४	०	४	६	०	६	३	०	३	२	०	२
१३.	खिजी	९	०	९	१०	१	११	६	०	६	५	०	५	२	०	२
१४.	रावादोलु	१	१	२	७	०	७	२	०	२	२	०	२	०	०	०
	जम्मा	९३	१६	१०९	११७	८	१२५	५०	५	५५	४६	४	५०	२५	०	२५

१.	क्याम्पस	७ (रुम्जाटार, ओखलढुङ्गा, रामपुर, गाम्नाडटार, घोराखोरी, निशंखे र रगनी)														
२.	वालविकास केन्द्र	३१२ ( विद्यालयमा आधारित २१७ र समुदायमा आधारित ९५ )														
३.	विशेष शिक्षा	सुस्त श्रवण (रामपुर ) र सुस्तमनस्थिति ( वर्नालु )														
		१. सामुदायिक प्रा.वि २१० , नि.मा.वि ५० , मा.वि ७१ जम्मा ३३१ वटा														
		१. संस्थागत प्रा.वि २४ , नि.मा.वि ५ , मा.वि ४ जम्मा ३३ वटा														
		समुदायद्वारा व्यवस्थापन जिम्मा लिएका विद्यालय : १०४ ( मा.तह ४, नि.मा.तह २० र प्रा.तह १०४)														

श्रोत : जि.शि.का.ओ.

३.६ नयाँ संरचनामा स्थानीय तह अनुसार शिक्षक तथा विद्यालयको विवरण-२०७४

तालिका नं. ३.५

सि.नं.	गाउँपालिका / नगरपालिका	प्रावि							निमावि							मावि							विद्यालय संख्या		जम्मा	
		प्रथम	द्वितीय	तृतीय	अस्थायी	जम्मा दरबन्दी	राहत	जम्मा	प्रथम	द्वितीय	तृतीय	अस्थायी	जम्मा दरबन्दी	राहत	जम्मा	प्रथम	द्वितीय	तृतीय	अस्थायी	जम्मा दरबन्दी	राहत	जम्मा	१०+२	सामुदायिक		संख्यागत
१.	सि.न.पा	७	६८	४५	४६	१६६	४१	२०७	०	७	२२	८	३७	२१	५८	०	४	१६	४	२४	१५	३९	१३	५३	९	६२
२.	चिसंखुगढी	४	५९	२८	३१	१२२	२१	१४३	१	५	१०	८	२४	८	३२	०	२	९	१	१२	९	२१	६	४४	१	४५
३.	सुनकोशी	०	३३	३०	३६	९९	३३	१३२	०	३	७	४	१४	१३	२७	०	१	६	२	९	१२	८	३९	४	४३	
४.	चम्पादेवी	०	१७	२९	५५	१०१	१७	११८	१	२	११	२	१६	१०	२६	०	४	५	९	९	१८	३	४२	३	४५	
५.	मानेभन्ज्याङ्ग	०	३६	१८	५०	१०४	४७	१५१	०	३	९	१०	२२	१३	३५	०	२	६	५	१३	१२	२५	३	४५	६	५१
६.	मोलङ्ग	१	३४	२२	३९	९६	३२	१२८	१	९	११	६	२७	५	३२	०	३	६	१	१०	१४	२४	७	३८	५	४३
७.	लिखु	१	२५	२७	१६	६९	२३	९२	०	२	१२	५	१९	९	२८	०		५		५	१६	२१	६	३०	३	३३
८.	खिजीदेम्वा	०	२१	२०	३७	७८	३१	१०९	०	१	८	६	१५	९	२४	०	१	४	३	८	७	१५	४	४०	२	४२
जम्मा		१३	२९३	२१९	३१०	८३५	२४५	१०८०	३	३२	९०	४९	१७४	८८	२६२	०	१७	५७	१६	९०	९४	१८४	५०	३३१	३३	३६४

श्रोत : जिल्ला शिक्षा कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## स्वास्थ्य

## ४.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

ओखलढुङ्गा जिल्लामा जनस्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी तुल्याई जिल्ला बासीहरूको स्वास्थ्य स्थितिमा सुधार गर्न र सुस्वास्थ्य कायम गर्न सामुदायिक अस्पताल (मिसन) १, जिल्ला अस्पताल रुम्जाटार १, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र १, स्वास्थ्य चौकी ५६ र आयुर्वेदिक केन्द्र ५ ओटा रहेका छन्। यी संस्थाहरू मार्फत समुदायमा आधारित नियमित तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सम्बद्ध विविध कार्यक्रमहरू संचालन हुँदै आईरहेका छन्। स्वास्थ्य संस्थाको संगठन संरचना अनुसार जनशक्ति आपूर्ति पूर्ण नहुनु सर्वसुलभ ढङ्गबाट पर्याप्त औषधिको व्यवस्था हुन नसक्नु र भौगोलिक बिकटता स्वास्थ्य सेवा आपूर्तिमा बाधक बनेका छन्।

ओखलढुङ्गा जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको मुख्य उद्देश्य जनसमुदायमा स्वास्थ्य उपचारको पहुँचलाई विस्तार गरी जनता माझ प्रत्यक्ष सरोकार भएका स्वास्थ्यका विषयमा छलफल गरेर एक स्वास्थ्य समाजको निर्माणको लागि पहल गर्ने रहेको छ।

स्वास्थ्य सेवालाई प्रत्यक्ष जनता सामु पुऱ्याउनका लागि यस कार्यालय अन्तर्गत रुम्जाटार अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रानीवन, १० वटा रिपोर्टिङ सेन्टर सहित ५४ वटा स्वास्थ्य चौकी, १७१ खोप क्लिनिक, १७१ गाउँघर क्लिनिक र ७१३ जना महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरू रहेका छन्। यस बाहेक स्वास्थ्य स्थितिलाई सुधार गर्नको लागि जिल्लामा स्थापित ओखलढुङ्गा सामुदायिक अस्पताल, सामुदायिक आँखा केन्द्र, विभिन्न गैरसरकारी संघ-संस्था, निजी क्लिनिक/पोलिक्लिनिक, आमा समूह सञ्जाल तथा गुठी-क्लब आदिको पनि महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ।

मुख्यतः स्वास्थ्य सेवालाई सबल उचाईमा पुऱ्याउनको निम्ति राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, शहस्राब्दी विकासका लक्ष्य, दोस्रो दीर्घकालिन स्वास्थ्य योजना (SLTHP), नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र कार्यक्रम कार्यन्वयन योजना (NHSP IP-II), तीन वर्षे योजना र विशेष कार्यक्रमको लक्ष्य तथा कार्य निर्देशिकालाई प्राथमिकता दिई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ।

यस जिल्लामा CEONC-१ र BEONC-२ समेत गरी ३७ वटा प्रसुति सेवा केन्द्रहरू सञ्चालनमा छन् जसले गर्दा आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई सफल बिन्दुमा पुऱ्याउन र निरन्तरता दिन योगदान पुऱ्याएको छ। साथै गर्भवती र सुत्केरी महिलालाई स्वास्थ्य सेवा लिनको निम्ति विभिन्न सृजनात्मक कार्यहरू पनि संचालन गरिएको छ।

## ४.२ स्वास्थ्य सेवाका जनसांख्यिक विवरण

Table 4.1: Demographic Characteristics (FY 2073/74)

विवरण	संख्या
कुल जनसंख्या	१४७९८४
१ वर्ष मुनिको जनसंख्या (खोपको लागि)	३४२०
२ वर्ष मुनिको जनसंख्या	६६६२
६-५९ महिनाको जनसंख्या	१३,८१८
५ वर्ष मुनिको जनसंख्या (पोषण, भाडापखाला र स्वास्थ्यप्रश्वासको लागि )	१५,५१५
१५-४९ वर्षका (MWRA)	४४,९६५
अनुमानित गर्भवतीको जनसंख्या	४,१५२
अनुमानित जिवीत बच्चा	३,५२१

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

### ४.३ राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको उच्च प्राथमिकतामा राखिएको कार्यक्रम हो । खोप एउटा शक्तिशाली एवं लागत प्रभाव माध्यम हो जसले अधिकतम रोगहरू लाग्नबाट सुरक्षा प्रदान गर्दछ । बालबालिकामा विरामीदर, मृत्युदर र अपाङ्गतादरलाई कम गर्नु नै खोप कार्यक्रमको प्रमुख लक्ष्य हो ।

एक वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूलाई लगाईने खोपहरू निःशुल्क रूपमा जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट तथा सामुदायिक अस्पतालबाट लगाईन्छ भने खोपको पहुँचबाट टाढा रहेका बालबालिकाहरूको पहिचान गरी उक्त स्थानमा खोप क्लिनिक संचालन गरी समेट्ने गर्ने गरिएको छ । राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमलाई निम्न डकुमेन्ट/दस्तावेजहरूद्वारा मार्ग निर्देशित गरिएको छ ।

१. नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम -२ (NHSP IP -II)
२. वृहत् बहुवर्षिय कार्ययोजना (Comprehensive Multi Years Plan of Action) 2011-2016

#### तालिका नं. ४.२ राष्ट्रिय खोप तालिका

खोप तालिका					
खोपको नाम	कुन रोगबाट सुरक्षा गर्छ	खोप दिने उमेर	कति पटक दिने	प्रयोग गर्ने तरिका	सुई लगाउने स्थान
वि.सि.जी.	क्षयरोग	जन्मिए देखि एक वर्ष भित्र	एक पटक	छालामा	दायाँ पाखुराको माथिल्लो भाग
डि.पि.टी. हेपाटाइटिस बी. हिव	ध्यागुते रोग, लहरे खोकी, धनुषटंकार, हेपाटाइटिस बी., हेमाफिलस बी बाट हुने वेक्टोरियल मेनिन्जाइटिस र निमोनिया	जन्मिएको ६ हप्ता, १० हप्ता र १४ हप्तामा	एक-एक महिनाको फरकमा तीन पटक	मासुमा	बायाँ तिघ्राको मध्य बाहिरी भाग
पि.सी.भी.	न्यूमोनिया	जन्मिएको ६ हप्ता, १४ हप्ता र १५ देखि १८ महिनाभित्रमा	३ पटक	मासुमा	बायाँ तिघ्राको मध्य बाहिरी भाग
पोलियो (ओ.पि.भि)	पोलियोबाट हुने पक्षघात	जन्मिएको ६ हप्ता, १० हप्ता र १४ हप्तामा	एक-एक महिनाको फरकमा तीन पटक	मुखबाट	मुखबाट खुवाइने
दादुरा-रुवेला	दादुरा, रुवेला	जन्मिएको नौ महिनादेखि १ वर्ष भित्रमा	एक पटक	छाला र मासु बीच	दायाँ तिघ्राको माथिल्लो भाग
जापानिज इन्सेफलाइटिस	जापानिज इन्सेफलाइटिस	१२ देखि २३ महिनाका बालबालिकाहरु	एक पटक	छाला र मासु बीच	दायाँ तिघ्राको माथिल्लो भाग
टी.टी./टी.डी. (Titanus Diphtheria)	धनुषटंकार	गर्भवती महिलाहरु	प्रथम पटक गर्भवती भएको थाहा हुनेवित्तकै पहिलो मात्रा, त्यसको १ महिनाको फरकमा दोस्रो मात्रा र त्यसपछिका हरेक गर्भमा १ मात्रा*	मासुमा	बायाँ पाखुराको माथिल्लो बाहिरी भाग

\* पहिलो गर्भमा टी.टी./टी.डी. लिए नलिएको एकीन नभएमा हरेक गर्भवतीमा २ पटक दिने ।

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

#### ४.४ पोषण सम्बन्धीका सूचांकहरूको तीन वर्षीय आँकडा

आ.व. २०७२/७३ को तुलनामा आ.व. २०७३/७४ मा ०-१२ महिनाको बृद्धि अनुगमन ०.५% ले मात्र खस्किएको तर आ.व. २०७२/७३ को तुलनामा आ.व. २०७३/७४ मा १२-२३ महिनाको बृद्धि अनुगमन ४०.०४% ले बढेको डाटाबाट देखिन्छ। त्यस्तै कुपोषणको अनुपात अघिल्लो वर्षको तुलनामा ३.११% बाट बढेर ३.४०% पुगेको छ। तीन वर्ष यता राष्ट्रिय भिटामिन-ए र जुका विरुद्धको औषधी अभियानको कभरेज ट्रेण्ड शतप्रतिशत नै रहेको छ।

**Table 4.3 : Trend of Nutritional Indicators**

Indicators	2071/72	2072/73	2073/74
Percentage of children aged 0-12 months registered for growth monitoring (New visits)	121.9	124	123.5
Percentage of children aged 12-23 months registered for growth monitoring (New visits)	88.13	52.76	92.80
Proportion of malnourished children as % of new growth monitoring (< 2 years)	1.48	3.11	3.40
Percentage of pregnant mothers who received 180 iron tablets	48.8	44.2	54
Percentage of pregnant mothers who were supplemented by Antihelmentic tablet	71.5	53.97	65.72
Percentage of Postpartum mothers receiving Vitamin 'A'	64.2	53.67	81.77
Vitamin "A" Mass Distribution Coverage as % of 6 to 59 months children (Kartik)	100	100	100
Vitamin "A" Mass Distribution Coverage as % of 6 to 59 months children (Baishak)	100	100	100
Antihelmentic tablet distribution coverage as % of 12 to 59 month children (Kartik)	100	100	100
Antihelmentic tablet distribution coverage as % of 12 to 59 month children (Baishak)	100	100	100

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

#### ४.५ सर्पदंश सम्बन्धी सूचांकहरू

**Table 4.4 : Analysis of Snake Bite Related Indicators**

Indicators	2071/72	2072/73	2073/74
Total number of snake bite	8	16	16
Number of persons treated for poisonous snakebite	1	NA	7
Anti snake venom serum expenditure	1	NA	NA
Number of deaths due to snake bite	0	NA	NA

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ४.६ प्रमुख १० रोगहरू

आ.व. २०७३/७४ मा ओखलढुङ्गा जिल्ला भरी सबैभन्दा बढी Headache सम्बन्धीका विरामी १३०९२ जना, दोस्रोमा APD/Gastritis सम्बन्धीका विरामी १०२२२ जना देखापरेको छ भने Intestinal Worms सम्बन्धीका विरामी ३२६८ जना अन्तिम प्रमुख १० रोग भित्र परेको छ ।

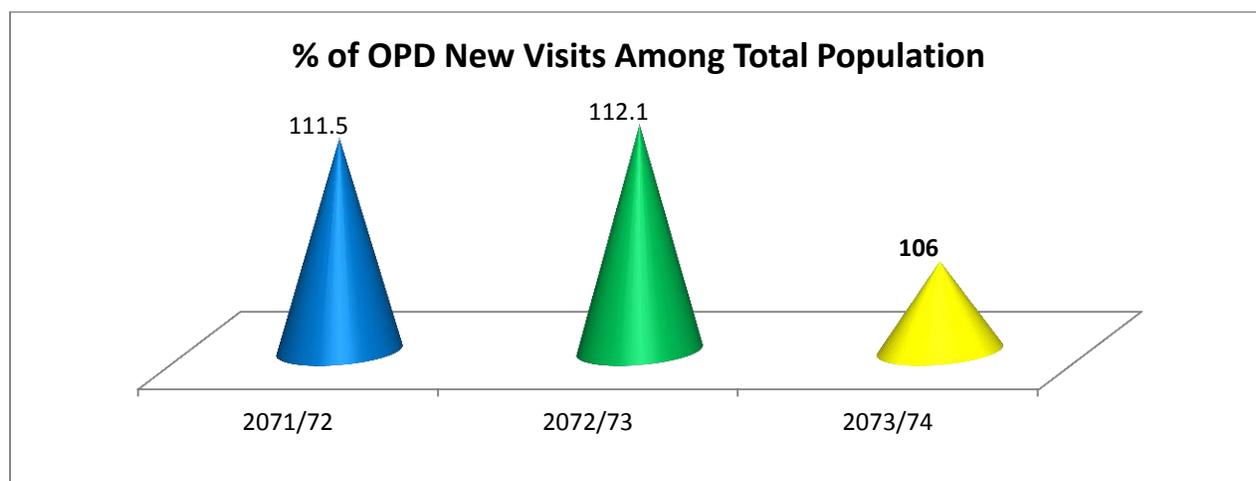
**Table 4.5 : Top 10 Disease and Its Burden**

S.N.	Disease Burden	2072/73	S.N.	Disease Burden	2073/74
1.	Headache	13867	1.	Headache	13092
2.	URTI	11381	2.	APD/Gastritis	10222
3.	LRTI	11356	3.	LRTI	9988
4.	APD/Gastritis	10660	4.	URTI	9506
5.	Acute Tonsilitis	7812	5.	Falls/Injuries/Fractur	7688
6.	PUO	7698	6.	Acute Tonsilitis	7227
7.	Falls/Injuries/Fractures	7064	7.	PUO	6848
8.	Infectious Diarrhoea	5490	8.	Conjunctivitis	3945
9.	haryngitis/Sore Throat	4142	9.	Pharyngitis/Sore Throat	3539
10.	Intestinal Worms	3930	10.	Intestinal Worms	3268

श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ४.७ बहिरङ्ग सेवा

बहिरङ्ग सेवा अन्तर्गत स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र जिल्ला अस्पतालबाट प्रदान गरिने सेवाहरू पर्दछन् । आ.व.२०७३/७४ मा जम्मा १,४५,००१ (१०६%) जना नयाँ विरामी दर्ता भएका छन् । तीन आ.व.को बहिरङ्ग सेवालार्इ निम्नानुसार सोली आकारको चित्रद्वारा प्रस्तुत गरिएको छ ।



श्रोत : जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## कृषि, पशुपंक्षी तथा सिंचाई

नेपालको अर्थ व्यवस्था कृषिमा आधारित भएको कारण नेपाललाई कृषि प्रधान देश भनिएको हो । कुल ग्राहस्थ उत्पादन (GDP) को अधिकांश हिस्सा यसै क्षेत्रबाट हुने भएकोले कृषिलाई अर्थतन्त्रका मेरुदण्ड भनिएको हो । जीवन निर्वाहको स्रोत, खाद्यन्न बालीको स्रोत, औद्योगिक कच्चा पदार्थको स्रोत राष्ट्रिय आयको स्रोत, पूँजी निर्माणको स्रोत जस्ता कारणहरूले गर्दा नेपालमा कृषिको भूमिका निकै महत्वपूर्ण रहेको छ । ओखलढुङ्गा जिल्लाको कृषि सम्बन्धी विवरणहरूलाई निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

### ५.१ कृषि सेवा केन्द्र/सम्पर्क इकाईको विवरण

जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा अन्तर्गत रहेका सेवा केन्द्र/सम्पर्क इकाई ८ वटा स्थापना गरिएको छ । सेवा केन्द्रहरूको प्रमुखमा प्राविधिक सहायक (प्रा.स.) रहने व्यवस्था छ । कृषि सेवा केन्द्रबाट सेवा पुऱ्याइने साविक गा.वि.स. तथा नगरपालिकाको विवरणलाई निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ५.१

क्र.स.	कृषि सेवा केन्द्र/कृषि सम्पर्क स्थल रहेको नाम	रहेको स्थान	सेवा पुऱ्याउने (साविक) गा.वि.स./न.पा.	जम्मा
१.	कृषि सेवा केन्द्र, सेर्ना	सेर्ना	रातमाटे, सेर्ना, कुईभीर, पोखरे, दियाले, माम्खा	६
२.	कृषि सेवा केन्द्र, मानेभञ्ज्याङ्ग	मानेभञ्ज्याङ्ग	मानेभञ्ज्याङ्ग, माधवपुर, टोक्सेल, थाक्ले, केत्तुके, वाक्सा र उर्वु	७
३.	कृषि सेवा केन्द्र, फूलबारी	घोराखोरी	फूलबारी, विलन्दु, कालिकादेवी, फेदिगुठ, सिंहदेवी, यसम, टारकेराबारी, गाम्नाङ्गटार, नर्मदेश्वर, पोकली र रानीवन	११
४.	कृषि सेवा केन्द्र, खिजिफलाटे	खिजिफलाटे	खिजिफलाटे, रावादोलु, भूसिंगा, खिजिचण्डेश्वरी, रगनी, खिजिकाति र पात्ले	७
५.	कृषि सेवा केन्द्र, सिस्नेरी	सिस्नेरी भञ्ज्याङ्ग	पलापु, वलखु, मूलखर्क र सिस्नेरी	४
६.	कृषि सेवा केन्द्र, वरुणेश्वर	रामपुर	वरुणेश्वर, कुन्तादेवी, हर्कपुर, प्राप्चा, श्रीचौर, राँगादिप र कटुञ्जे	७
७.	कृषि सम्पर्क स्थल, ठूलाछाप	निशंखे	भदौरे, ठूलाछाप, तलुवा र मोली	४
८.	कार्यालय तर्फ	गोरुमारे भञ्ज्याङ्ग, ओखलढुङ्गा	विगुटार, जन्तरखानी, च्यानम, वर्णालु, रुम्जाटार, ओखलढुङ्गा, अधेरी नारायणस्थान, सल्लेरी, ज्यामीरे र वेतिनी	१०

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.२ भू-उपयोग स्थिति

तालिका नं. ५.२

क्र.स.	जमिनको स्थिति	इकाई	क्षेत्रफल
१.	जिल्लाको कुल क्षेत्रफल	हेक्टर	१०५८६४
२.	कुल खेती योग्यजग्गा	हेक्टर	२३८७०
२.१	खेत	हेक्टर	६६०५
२.२	पाखो	हेक्टर	१७२६५
३.	कुल खेती गरिएको जग्गा	हेक्टर	२२८०९
३.१	खेत	हेक्टर	६२३४
३.२	पाखो	हेक्टर	१६५७५
४.	रोड तथा बसोबास	हेक्टर	१०६१
५.	अन्य जग्गा	हेक्टर	८१९९४
५.१	खरवारी	हेक्टर	३४९९१.१८
५.२	चरण	हेक्टर	१०२८
५.३	वन बुट्यान	हेक्टर	३७५२९.८२
५.४	अन्य	हेक्टर	८४४५

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.३ विभिन्न बालीहरूको क्षेत्रफल र उत्पादन

तालिका नं. ५.३

क्र.स.	बालीको नाम	आ.व. ०७१/०७२		आ.व. ०७२/०७३	
		क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)	क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मे.टन)
१.	धान	६२२२	५.१८	६२२०	५.४
२.	मकै	१३१३३	७.१	१३११५	६.६
३.	गहुँ	२३६६	१.९	२३६५	१.९
४.	कोदो	७७५१	१.५	७७५१	१.७
५.	फापर	१०५	०.८५	१०५	०.८
६.	जौ	३	०.९	३	०.९
७.	उँवा	७७	०.७	५१	०.६
८.	दलहन बाली	१८१	१.६६	१८१	१.२६
९.	तेलहन बाली	४८२	०.९५	४८२	०.९५
१०.	आलु	२९४३	२१.२	२९४७	२१.९

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.४ बाली प्रणाली

जिल्लाको बाली प्रणालीलाई सिंचित क्षेत्र (खेत) र असिंचित क्षेत्र (पाखो) गरी २ भागमा देहाय अनुसार विभाजन गरिएको छ ।

तालिका नं. ५.४

खेत	पाखो	मिश्रित बाली	
		खेत	पाखो
धान	मकै	खेत	पाखो
धान-गहुँ-मकै	मकै-कोदो-खाली	गहुँ+तोरी	मकै+सिमी
धान-गहुँ-खाली	मकै-आलु-खाली	गहुँ+केराउ	मकै+आलु
धान-तोरी-मकै	मकै-गहुँ-खाली	आलु+मुला	कोदो+मुला+रायो
धान-गहुँ-धान	मकै-फापर-खाली		कोदो+मास
धान-आलु-मकै	मकै-खाली-खाली		
धान-फापर-मकै	मकै-भटमास-खाली		
धान-तरकारी-खाली	मकै-तरकारी-खाली		
	मकै-पिडालु-खाली		

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.५ बाली पात्रो

तालिका नं. ५.५

क्र.स.	बालीको नाम	रोप्ने/छर्ने समय	काट्ने समय
१.	चैते धान	फागुन, चैत	असार, श्रावण
२.	वर्षे धान	जेठ, असार	मंसिर
३.	गहुँ	मंसिर	वैशाख
४.	वर्षे मकै	माघ, फागुन	श्रावण
५.	वसन्ते मकै	मंसिर	वैशाख
६.	वर्षे आलु	फागुन	श्रावण
७.	हिउँदे आलु	कार्तिक, मंसिर	माघ, फागुन
८.	तोरी	मंसिर	फागुन
९.	कोदो	असार, श्रावण	मंसिर
१०.	जौ	मंसिर	वैशाख
११.	भुसेतिल	असार	मंसिर

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.६ जिल्लामा देखिएका मुख्य रोग तथा किराको विवरण

तालिका नं ५.६

बाली	रोग	किरा	लाग्ने समय
धान	ब्लाष्ट, सिड ब्लाईट, ब्याक्टेरियल लिफ ब्लाईट	खैरो थोप्ले, गवारो, पातवेरुवा, फड्के, पतेरो, एयर कटिंग, क्याटर पिलर	श्रावण-भाद्र
गहुँ	सिन्दूरे, कालोपोके	कटवर्म, वाईरवर्म, लाही	फागुन-चैत्र
मकै	घोगा कुहिने, कालोपोके, ग्रेलिफ स्योट, नरथेन र साउथेन लिफब्लाईट, डाउनी मिल्ड्यू	खुम्रे, कटवर्म, स्टीम बोरर, लाहि, फौजिकिरा, गवारो	श्रावण-भाद्र र जेठ-असार
कोदो	गवारो, ब्लाष्ट	फौजी किरा	श्रावण-भाद्र र असोज-कार्तिक
आलु	लेट ब्लाईट, मोज्याक भाईरस, विलिटिंग, पोटाटो स्क्याव	लागि, कटवर्म, रातो कमिला, ह्वाईट ग्रब, आलुको पुतली	श्रावण-भाद्र र माघ-फागुन
तरकारी	विरुवा ढल्ने	पात खाने किरा, जार खाने खुम्रे	असार-श्रावण र वैशाख-जेठ
केरा	बन्ची टप	गवारो	वर्षभरी
आँप	एन्थ्रोक्स (गमोसिस)	फलको औसा	जेठ-श्रावण
सुन्तला जात फलफूल	सुन्तलाको जार, फेद कुहिने (गमोसिस)	पतेरो, फलको औसा	चैत्र-असार

श्रोत : जिल्ला कृषि विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## ५.७ राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

### ५.७.१ कृषि गणनाको परिचय

नेपालमा हरेक जिल्ला स्तर सम्मका कृषि क्रियाकलाप, कृषि उत्पादन तथा संरचनागत विवरण संकलन गर्ने उद्देश्यले केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागले राष्ट्रिय स्तरमा कृषि गणना संचालन गर्दै आएको छ । वि.सं. २०१८ सालमा पहिलो पटक कृषि गणना भएको थियो भने त्यस पछि प्रत्येक दस-दस वर्षमा कृषि गणना हुँदै आएको छ । राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ नेपालको छैटौँ कृषि गणना हो । राष्ट्रिय कृषि गणनामा देहाय बमोजिमका परिभाषा भित्र परेका कृषक परिवारलाई समेटि तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो ।

### ५.७.२ कृषि चलन (Agricultural Holding)

एउटै व्यक्तिले रेखदेख (व्यवस्थापन) गरेको कृषि उत्पादनको एक इकाईलाई कृषि चलन भनिन्छ । यस्तो कृषि चलन भित्र आफ्नो हकको वा अर्काको हकको भए पनि जुन सुकै सर्तमा लिई आंशिक वा पूर्ण रूपमा कृषिको उत्पादनको हेतुले उपभोग गरिएको सम्पूर्ण जग्गा वा कृषि उत्पादनकै हेतुले पालिएका सम्पूर्ण पशुपंक्षी आदि पर्दछन् । साधारण भाषामा भन्नु पर्दा एक परिवारको रेखदेखमा रहेको एउटा जिल्ला भित्रको सम्पूर्ण कृषि कार्यलाई कृषि चलन भनिन्छ । राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ मा जग्गाको क्षेत्रफल वा पशुपंक्षीको संख्या तल उल्लेख गरिएको वमोजिम मात्र कृषि चलन मानिएको थियो ।

- ❖ हिमाल र पहाड जिल्लामा कम्तिमा ४ आना (०.०१२७२ हेक्टर) र तराईका जिल्लामा कम्तिमा ८ धुर (०.०१३५५ हेक्टर) क्षेत्रफलमा बाली लगाइएको भएमा वा
- ❖ जुन सुकै उमेरका कम्तिमा १ वटा गाई/भैंसी जस्ता ठूला चौपाया पालेको भएमा वा
- ❖ कम्तिमा ५ वटा भेडा बाख्रा जस्ता साना चौपाया पालेको भएमा वा
- ❖ माउ चल्ला गरी कम्तिमा २० वटा सम्म पाल्नु चराचुरुङ्गी (कुखुरा, हाँस आदि) पालेको भएमा, माथि उल्लेखित कम्तिमा कुनै एक शर्त पुरा गर्ने जिल्ला भित्रका कृषक परिवारलाई कृषि चलन भनिन्छ ।

### ५.७.३ कृषि गणनाको उद्देश्य

- ❖ कृषि विकासका लागि जिल्ला, क्षेत्रीय तथा राष्ट्रिय स्तरका योजना तर्जुमा एवं नीति, अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्न आवश्यक पर्ने तथ्याङ्कको खाँचो पुरा गरी योजनाविद् र नीति निर्माताहरूलाई सघाउ पुऱ्याउने ।
- ❖ जग्गाको उपभोग र उपयोग तथा बाली लागेको जग्गाको क्षेत्रफल तथा उत्पादन विवरण तयार प्राप्त गर्ने ।
- ❖ उमेर र जात अनुसार विभिन्न पशुपंक्षीहरूको संख्याको विवरण प्राप्त गर्ने ।
- ❖ वनवनेलो तथा सहायक कृषि क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण प्राप्त गर्ने ।
- ❖ कृषि औजार तथा कृषिका साधनहरू गैर आवासीय भवन, कृषि ऋण, खाद्यान्नको पर्याप्तता र कृषि बजार सुविधा सम्बन्धी विवरण प्राप्त गर्ने ।
- ❖ कृषि सम्बन्धी अन्य सर्वेक्षणको लागि आधार तयार गर्ने ।

### ५.७.४ कृषि गणनाको महत्व एवं उपयोगिता

- ❖ सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रका लागि कृषि क्षेत्रको वनोट तथा कृषि कार्य सम्बन्धी विवरण उपयोगी हुने ।
- ❖ कृषि गणनाबाट कृषकको अवस्था तथा आवश्यकताको पहिचान हुने भएकोले सरकारको कृषि क्षेत्रको विकासका लागि योजना तर्जुमा तथा नीति निर्माण गर्न सहयोग हुने ।
- ❖ कृषि विकास नीति एवं योजनाको प्रभावकारीताको अनुगमन एवं मूल्यांकन गर्न सघाउ पुग्ने ।
- ❖ सरकारले संचालन गरिरहेको गरिवी निवारण एवं खाद्य तथा शहस्राब्दी विकासका लक्ष्य अनुगमन गर्न सघाउ पुग्ने ।
- ❖ कृषक, व्यापारी, लेखक एवं अनुसन्धान कर्ताको लागि कृषि तथ्याङ्क ज्यादै उपयोगी हुने ।

## ५.७.५ गणना विधि

नेपालका ७५ वटै जिल्लाबाट कृषक परिवारको प्रतिनिधित्व हुने गरी छानिएका कृषक परिवारहरूसँग अन्तरवार्ता लिई गणना कार्य संचालन गरिएको थियो । नमुना छनोट २ चरणमा गरिएको थियो । छनोटको पहिलो चरणमा कृषि विकास मन्त्रालयबाट प्राप्त प्रमुख नौ वटा बालिहरू ( धान, मकै, गहुँ, कोदो, जौ, तेलहन, आलु, उखु र तरकारी) को तीन वर्षको औषत क्षेत्रफलको आधारमा ७५ जिल्लाबाट ५२०० गणना क्षेत्र (Enumeration Area) छनोट गरिएको थियो । तर मनाङ जिल्लामा भने पूर्ण गणना गरिएको थियो । गणना प्रयोजनका लागि गणना क्षेत्र भन्नाले साधारणतया वडालाई मानिएको थियो । कतिपय अवस्थामा ठूला वडालाई वडा खण्डमा र साना वडालाई दुई वा दुई भन्दा बढी वडाहरू गाभेर गणना क्षेत्र निर्धारण गरिएको थियो ।

छनोटको दोस्रो चरणमा छानिएका प्रत्येक गणना क्षेत्रबाट सम्पूर्ण कृषक परिवारको लागत संकलन गरी (Systematic Random Sampling) विधिबाट २५ परिवार छनोट गरिएको थियो । यसरी छनोटमा परेका ५२०० गणना क्षेत्रबाट १२४१४४ कृषक परिवारमा गई प्रत्यक्ष अन्तरवार्ता विधिबाट तथ्याङ्क संकलन कार्य सम्पन्न गरिएको थियो । तथ्याङ्क संकलन कार्य अन्तर्गत कृषकहरूले कृषि क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण संकलन गरिएको थियो ।

## ५.७.६ कृषि गणना, २०६८ को सन्दर्भ अवधि

- ❖ सन्दर्भ अवधि : २०६७ पौष १७ गते देखि २०६८ पौष १६ सम्मको १२ महिनाको अवधिलाई सन्दर्भ अवधि मानिएको थियो ।
- ❖ सन्दर्भ दिन : गणना भएको दिनलाई सन्दर्भ दिन मानिएको छ ।

## ५.८ कृषि गणना, २०६८ बाट प्राप्त संक्षिप्त नतिजाहरू

तालिका नं. ५.७ यस जिल्लाको कृषि सम्बन्धी आधारभूत सूचकहरू

विवरण	गणना वर्ष	
	२०५८	२०६८
जम्मा कृषि चलन संख्या	२९०१९	३०४५१
बाली संघनताको स्थिति	१.८	१.८
कृषि ऋण लिएका कृषि परिवार संख्या	६३३६	४९३२
कृषि ऋण लिन इच्छुक कृषक परिवार	८००१	१३१०३
मुख्य कृषक पुरुष भएका कृषि चलन संख्या	२५१८१	२४२९६
परिवारको मूली नै मुख्य कृषक भएका कृषि चलन संख्या	२८५३२	२८६०७
मुख्य कृषक महिला भएका कृषि चलन संख्या	३८३८	६१५५
मुख्य आमदानी कृषि हुने कृषक परिवार प्रतिशत	.....	९२.९६
कृषि ऋण आवश्यकता छ भन्ने कृषक परिवार प्रतिशत	२७.५७	४३.०३
जम्मा घर परिवार संख्या	३०१२१	३२५०२
जम्मा कृषक परिवार संख्या	२९०१९	३०४५१
कृषक परिवार प्रतिशत	९६.३४	९३.६९
कृषक परिवारको औषत आकार	५.१	४.८

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

५.९ राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ अनुसार भू-उपयोगको अवस्था

तालिका नं. ५.८

भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	कृषक परिवार संख्या
<b>कृषि जग्गा</b>		
खेती योग्य जमिन	१९८०२.५०	३०३४४
अस्थायी बाली लागेको जग्गा	१९०३८.८०	३०३४४
स्थायी बाली लागेको जग्गा	४२६८.१०	१७२४१
स्थायी चौरचरण भएको जग्गा	१२५.२	७७२
<b>पोखरी</b>	०.१	२१
<b>गैर कृषि जग्गा</b>		
निजी वनवनेलो	३४७५.६	१०९३७
अन्य जग्गा	८७५.३	३०४५१
<b>जम्मा</b>	<b>२८५४६.९०</b>	<b>३०४५१</b>

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

५.१० कृषिमा भू-उपयोग

तालिका नं. ५.९

कृषक परिवारको प्रकार	एकलो भू-उपयोग (One Tenure Form)				दुई वा बढीको भू-उपयोग (More Than One Tenure Form)			
	आफ्नै		अरुको कमाएको		कृषक परिवार संख्या	आफ्नै	अरुको कमाएको	अन्य
	कृषक परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	कृषक परिवार संख्या	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)				
जग्गा चलन नगरेको	१०७	२.५	०	०	०	०	०	०
जग्गा चलन गरेको	२६९९८	२४९९७	२१	६.४	३३२४	२२३५.१०	१२०९.५०	९६
<b>जम्मा</b>	<b>२७१०५</b>	<b>२५०००</b>	<b>२१</b>	<b>६.४</b>	<b>३३२४</b>	<b>२२३५.१०</b>	<b>१२०९.५०</b>	<b>९६</b>

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

५.११ कित्ता संख्याको आधारमा कृषक परिवारहरूको विवरण

तालिका नं ५.१०

क्र.स.	कित्ता संख्या	कृषक परिवार, २०६८	
		संख्या	प्रतिशत
१.	१ कित्ता	३१०९	१०.२१
२.	२-३ कित्ता	१३८९६	४५.६३
३.	४-५ कित्ता	८६४२	२८.३८
४.	६-९ कित्ता	४१३९	१३.५९
५.	१० वा सो भन्दा बढी कित्ता	६६५	२.१८
जम्मा		३०४५१	१००

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

५.१२ कृषक परिवारले चलन गरेको जमिनको क्षेत्रफल तथा कित्ता संख्या

तालिका नं. ५.११

कृषक परिवारले चलन गरेको जमिनको क्षेत्रफल	कृषक परिवार		क्षेत्रफल			कित्ता संख्या	
	संख्या	प्रतिशत	जम्मा	खेत	पाखो	जम्मा	औषत
०.१ हे. भन्दा कम	४०७	१.३४	२२.३	४.४	१७.९	६२२	१.५
०.१-०.२ हे. भन्दा कम	१८६६	६.१५	२५४.६	४०.८	२१३.७	३२८१	१.८
०.२-०.५ हे. भन्दा कम	९२६४	३०.५३	३२२८.७०	७८३.८	२४४४.९०	२९२९३	३.२
०.५-१ हे. भन्दा कम	८६४२	२८.४८	६१४३.८०	१४३६.७	४७०७.२०	३२४०२	३.७
१-२ हे. भन्दा कम	६९९१	२३.०४	९४४३.७०	१७५३.१	७६९०.६०	३०९४४	४.४
२-३ हे. भन्दा कम	१९३०	६.३६	४६५६.९०	७६८.८	३८८८.१०	१००५७	५.२
३-४ हे. भन्दा कम	७९३	२.६१	२६६३.९०	१६९.६	२४९४.२०	३४७४	४.४
४-५ हे. भन्दा कम	३६५	१.२०	१५९७.१०	३८.२	१५५८.९०	१६५१	४.५
५-१० हे. भन्दा कम	८६	०.२८	५३३.५	७८.५	४५४.९	४०७	४.८
जम्मा	३०३४४	१००.००	२८५४४.५	५०७३.९	२३४७०.४	११२१३१	३.७

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१३ अस्थाई बाली लगाएका कृषक परिवार संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल**

तालिका नं. ५.१२

अस्थाई बाली	कृषक परिवार संख्या		क्षेत्रफल (हेक्टरमा)		फरक प्रतिशत (क्षेत्रफलमा)
	२०५८	२०६८	२०५८	२०६८	
<b>खाद्यान्न बाली</b>					
धान	१३७४८	१५५६९	४६४२.९	४७१४	१.५३
गहुँ	१२५९०	११६४४	३४४२.५	२७४३.८	-२०.३०
मकै	२८९५८	२९९३६	१७७७४.४	१३९४७	-२१.५३
कोदो	२१०९९	२१९८०	८६२८.२०	५७७८.३	-३३.०३
कोसेबाली	७६५६	१३२७४	२२९६.४०	१८४३	-१९.७४
कन्दमुल बाली	९२४०	१५३११	२७२०.८०	३६५२.६	३४.२५
तेल बाली	२२७४	३५३८	३३६.१०	३२६	-३.०१
मसला बाली	१०९७	८०६३	९०.४	१८७.९	१०७.८५
नगदे बाली	४६७	५३६	५५.६	२४.३	-५६.२९
तरकारी बाली	६४५८	१४९०४	१७९.९	५७३	२१८.५१

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१४ प्रमुख स्थायी बाली लगाएका कृषक परिवारको संख्या तथा बाली लागेको क्षेत्रफल**

तालिका नं. ५.१३

स्थायी बाली	कृषक परिवार संख्या		क्षेत्रफल (हेक्टरमा)		फरक प्रतिशत क्षेत्रफल	छरिएका रुख संख्या
	२०५८	२०६८	२०५८	२०६८		२०६८
सुन्तला	२३३५	३४९५	२०.८	१०६.८	४१३.४६	४३११
जुनार	११५८	९६५	२.७	११.७	३३३.३३	१५४४
कागती	८३३	१३७२	.....	१६.८	.....	१५४४
आँप	३१०७	३६४६	१७	९३.३	४४८.८२	५४४६
केरा	३४९३	६१५५	११.४	९८.६	७६४.९१	१८९५७
स्याउ	२४४	३४३	२.१	२.५	१९.०५	१६०८

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१५ कृषि ऋण सम्बन्धी विवरण**

तालिका नं. ५.१४

विवरण	ईकाइ	संख्या/प्रतिशत
कृषि ऋण लिने परिवार	संख्या	४९३२
	प्रतिशत	१६.२०
कृषि ऋण नलिने परिवार	संख्या	२५५१९
	प्रतिशत	८६.८०
कृषि ऋण लिन चाहने परिवार	संख्या	१३१०२
	प्रतिशत	४३.०३
कृषि ऋण लिन नचाहने परिवार	संख्या	१७३४९
	प्रतिशत	५६.९७

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१६ स्रोत अनुसार कृषि ऋण लिने कृषक परिवारको संख्या**

तालिका नं. ५.१५

कृषि ऋणको स्रोत	कृषक परिवार	
	संख्या	प्रतिशत
सहकारी संस्था	३४३	६.९५
कृषि विकास बैंक	३८६	७.८३
बाणिज्य बैंक/वित्तिय संस्था	१५०	३.०४
कृषक समूह	४०७	८.२५
महिला समूह	७७२	१५.६५
नातेदार	२७६६	५६.०८
अन्य	१०७	२.१७

स्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१७ जिल्ला भित्र कृषि बजारको पहुँच सम्बन्धी विवरण**

तालिका नं ५.१६

कृषि बजार सम्मको पहुँच (समयावधी)	कृषक परिवार	
	संख्या	प्रतिशत
घर नजिकै	३६५	१.२०
१० देखि ३० मिनेट	४५१५	४.६५
३० मिनेट देखि १ घण्टा	२५५२	८.३८
१ घण्टा देखि २ घण्टा	७७६३	२५.४९
२ घण्टा देखि ३ घण्टा	७२४८	२३.८०
३ घण्टा भन्दा बढी	१११०१	३६.४८

स्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१८ आफ्नै कृषि उपजको पर्याप्तता अपर्याप्ता सम्बन्धी विवरण**

तालिका नं ५.१७

अपर्याप्तताको अवधि	परिवार संख्या	प्रतिशत
१-३ महिना	४७१८	१५.४९
४-६ महिना	१२८६७	४२.२५
७-९ महिना	२५९५	८.५२
१०-१२ महिना	५५८	१.८३

स्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.१९ आफ्नै कृषि उपजको उपभोगको लागि भएको अपर्याप्तता पूर्ती गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण**

तालिका नं. ५.१८

अपर्याप्तता पूर्ती गर्ने माध्यम	परिवार संख्या	प्रतिशत
आफ्नै गैर कृषि व्यवसाय	६२१	२.९८
जिल्ला भित्र ज्याला मजदुरी	१२५८८	६०४६
जिल्ला बाहीर ज्याला मजदुरी	१६९४	८.१४
देश बाहीर ज्याला मजदुरी	९२२	४.४३
पेन्सन	७९४	३.८१
सापटी	३९२४	१८.८५
अन्य	२७९	१.३४

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.२० कृषिचलनमा सिंचाईको स्थिति र सिंचित क्षेत्रफल**

तालिका नं. ५.१९

विवरण	२०५८	२०६८
<b>कृषि चलन</b>		
कृषि चलन संख्या	२५९७८	३०३४४
जग्गा सिंचाई गरेका कृषक परिवारको संख्या	११९४१	१७७७५
जग्गा सिंचाई गरेका कृषक परिवार प्रतिशत	४१.२१	४८.६९
<b>क्षेत्रफल</b>		
कृषि चलनको जम्मा क्षेत्रफल (हे.)	३१४९३.३	२८५४४.५०
सिंचित क्षेत्रफल (हे.)	४१०६.५०	४६७८.९०
सिंचित क्षेत्रफल प्रतिशत	१३.०४	१६.३९

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

**५.२१ सिंचाईको स्रोत**

तालिका नं. ५.२०

सिंचाईको स्रोत	सिंचाई सुविधा प्राप्त कृषक परिवार	सिंचित क्षेत्रफल
खोला, नदी	१३७८९	४३७५.९
अन्य	९८६	३०२.९
जम्मा	१४७७५	४६७८.८

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

## ५.२२ पशुपंक्षी

### ५.२२.१ ओखलढुङ्गा जिल्लाको पशुपंक्षी तथ्याङ्क

राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८ अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको पशुपंक्षी पाल्ने कृषक परिवार तथा पशुपंक्षीको तथ्याङ्क यस प्रकार रहेको छ ।

तालिका नं. ५.२१

पशुपंक्षीको प्रकार	कृषक परिवार संख्या		पशुपंक्षीको संख्या		फरक प्रतिशत पशुपंक्षीको संख्या
	२०५८	२०६८	२०५८	२०६८	
<b>पाल्नु चौपाया</b>					
गाईगोरु	२३९४३	२२८८७	८५६१५	७०८४७	-१७.२५
चौरी	७७२	६२	५९७०	५२६	-९१.१९
राँगा भैसी	२०२६७	२२०८४	५३००२	४९३१५	-६.९६
खसीबाख्रा	१५९८१	२१८३४	८१५९४	११८४२९	४५.१४
भेडा	५०८	५४१	१९०९	३२५३	७०.४०
बंगुर	७२२९	७७४०	१४९४६	१२००८	-१९.६६
<b>पाल्नु चराचुरंगी</b>					
कुखुरा (जम्मा)	२३०६९	२६५०५	२०८०४८	२३६०६०	१३.४६
कुखुरा (उन्नत)			४१	२७०२	६४९०.२४
होँस	२६४	१०७	८१२	१९३	-७६.२३
परेवा	४०६	६००	३५५४	४८८९	३७.५६

श्रोत : राष्ट्रिय कृषि गणना, २०६८

### ५.२२.२ जिल्ला स्थित पशु सेवा केन्द्रहरू

तालिका नं ५.२२

क्र.सं.	पशु सेवा केन्द्र	पशु सेवा उप-केन्द्र	पशु सेवा उप-केन्द्र अन्तरगतका सेवा पुऱ्याउने साविक न.पा./गा.वि.स.हरू
१.	सेर्ना		सेर्ना, रातमाटे, पोखरे, कुईभिर, दियाले र माम्खा
२.		रुम्जाटार	रुम्जाटार र वर्णालु
३.		ठूलाछाप	भदौरे, ठूलाछाप, तलुवा र मोली
४.		वाक्सा	उवूँ, केत्तुके, बेतिनी र वाक्सा
५.	मानेभञ्ज्याङ		टोक्सेल, थाक्ले, माधवपुर र मानेभञ्ज्याङ
६.		च्यानम	कटुञ्जे, च्यानम, मूलखर्क, वलखु र सिस्नेरी
७.	फुलवारी		विलन्दु, फेदिगुठ, कालिकादेवी, पलापु, फुलवारी र रानीवन
८.		यसम	सिंहदेवी, नर्मदेश्वर, टारकेरावारी, गाम्नाङ्गटार, पोकली र यसम
९.	खिजिफलाटे		रावादोलु, भूसिंगा, खिजिकाती, खिजिफलाटे, रगनी र खिजिचण्डेश्वरी
१०.		विगुटार	राँगादिप, पाल्ने, जन्तरखानी र विगुटार
११.		वरुणेश्वर	श्रीचौर, प्राप्चा, हर्कपुर, कुन्तादेवी र वरुणेश्वर
१२.		ओखलढुङ्गा	सल्लेरी, अँधेरीनारायणस्थान, ज्यामीरे र ओखलढुङ्गा

श्रोत : जिल्ला पशु सेवा विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

५.२२.३ पकेट क्षेत्रहरूको विवरण

तालिका नं. ५.२३

क्र.स.	प्रमुख पशु	पशु पकेट क्षेत्र संख्या	अन्तर्गतका साविक (न.पा./गा.वि.स.)
१.	भैसी	७	बेतिनी, सल्लेरी, टोक्सेल, थाक्ले, हर्कपुर, वरुणेश्वर र विगुटार
२.	गाई	३	विगुटार, पाल्ले र जन्तरखानी
३.	बाख्रा	७	बलखु, सिस्नेरी, सिंहदेवी, पलापु, कालिकादेवी, वेतीनी र सल्लेरी
४.	बंगुर	४	मोली, उवूँ, राँगादिप, र अँधेरीनारायणस्थान
५.	कुखुरा	३	टोक्सेल, केतुके र थाक्ले
६.	भेडा	१	रुम्जाटार

श्रोत : जिल्ला पशु सेवा विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

५.२२.४ पशुपंक्षीहरूको संख्यात्मक विवरण

जिल्ला पशु सेवा कार्यालय, ओखलढुङ्गाका अनुसार आ.व. २०७२/७३ मा यस जिल्लामा रहेका पशुपंक्षीहरूको संख्यात्मक विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. ५.२४

क्र.स.	पशुको विवरण	पशुको जात	ईकाइ	२०७१/७२	२०७२/७३
१.	गाई	स्थानीय	संख्या	५६६९	४९९५७
		उन्नत	संख्या	२११३	२४९३
	जम्मा	संख्या	५२७८२	५२४५०	
२.	भैसी	स्थानीय	संख्या	४२३१५	४२४५६
		उन्नत	संख्या	१३८६६	१३९८५
	जम्मा	संख्या	५६१८१	५६४४१	
३.	बाख्रा	स्थानीय	संख्या	१०२६७५	१०२९९१
		उन्नत	संख्या	१३२०४	१३३१५
	जम्मा	संख्या	११५८७९	११६३०६	
४.	भेडा	स्थानीय	संख्या	८१६२	८२७६
		उन्नत	संख्या	०	०
	जम्मा	संख्या	८१६२	८३७६	
५.	बंगुर/सुंगुर	स्थानीय	संख्या	३१२०७	३१३३२
		उन्नत	संख्या	१३६४५	१३८४७
	जम्मा	संख्या	४४८५२	४५१७९	
६.	कुखुरा	स्थानीय	संख्या	१३७४२६	१३७६९१
		लेयर्स	संख्या	४००	५००
		बोइलर्स	संख्या	१२०००	१५५००
		डुअल	संख्या	२४९२४	२६८४५
	गिरिराज	संख्या	७००	७१२०	
जम्मा	संख्या	१८१७५०	१८७६५६		
७.	हाँस	जम्मा	संख्या	३१५	४१५
८.	परेवा	जम्मा	संख्या	१३००	१५००
९.	खरायो	जम्मा	संख्या	१२०	१५०
१०.	घोडा/खच्चड	जम्मा	संख्या	३५	४३
११.	याक/नाक/चौरी	जम्मा	संख्या	२३५	२५१
१२.	कुकुर	जम्मा	संख्या	५१७६	५२३५

श्रोत : जिल्ला पशु सेवा विकास कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## प्राकृतिक स्रोत

## ६.१ वन जङ्गलको अवस्था

वन सम्पदा नेपालको एक महत्वपूर्ण प्राकृतिक सम्पदा हो । ओखलढुङ्गा जिल्लाको कुल क्षेत्रफल मध्ये ३८२८५.२० हेक्टर भू-भाग वनले ढाकेको पाइन्छ । जुन जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ३५.६५ प्रतिशत हुन आउँछ । जिल्लाको कुल वन क्षेत्रलाई वनको किसिमको हिसाबले विभाजन गर्दा सामुदायिक वनको क्षेत्रफल (३४८ वटा) ७८.२० प्रतिशत, कबुलियत वनको क्षेत्रफल (१९ वटा) ३.२८ प्रतिशत र विविध वनको क्षेत्रफल १८.५३ प्रतिशत रहेको छ ।

## ६.२ इलाका वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्रको विवरण तथा सदरमुकामबाट दुरी

जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा अनुसार यस जिल्लामा सम्पूर्ण मौजुदा वन क्षेत्रलाई प्रभावकारी ढङ्गबाट संरक्षण र व्यवस्थापन गर्न ८ वटा इलाका वन कार्यालयहरू रहेका छन् । इलाका वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्रमा पर्ने साविक नगरपालिका, गा.वि.स.हरू तथा सदरमुकामबाट तिनको दुरी यस प्रकार रहेको छ ।

## तालिका नं. ६.१

क्र.स.	इलाका वन कार्यालयको नाम	दुरी (कोषमा)	अन्तर्गतका साविक न.पा./गा.वि.स.
१.	इलाका वन कार्यालय, पोखरे	९	कुइभिर, पोखरे, दियाले, सेर्ना, रातमाटे तथा भदौरे गा.वि.स.
२.	इलाका वन कार्यालय, रुम्जाटार	३	सल्लेरी, अँधेरीनारायणस्थान, रुम्जाटार न.पा., मोली, तलुवा, ठूलाछाप र माम्खा गा.वि.स.
३.	इलाका वन कार्यालय, मानेभञ्ज्याङ	७	केतुके, वाक्सा, उवुँ, मानेभञ्ज्याङ, टोक्सेल, थाक्ले र माधवपुर गा.वि.स.
४.	इलाका वन कार्यालय, फेदिगुठ	८	विलन्दु, गाम्नाङ्गटार, यसम, नर्मदेश्वर, सिंहदेवी र रानीवन गा.वि.स.
५.	इलाका वन कार्यालय, यसम	१६	टारकेरावारी, गाम्नाङ्गटार, यसम, नर्मदेश्वर, सिंहदेवी र रानीवन गा.वि.स.
६.	इलाका वन कार्यालय, खिजिफलाटे	१६	रावादोलु, पोकली, भुसिंगा, पाल्ले, खिजिफलाटे, खिजिचण्डेश्वरी, खिजिकाती, रगनी, श्रीचौर गा.वि.स.
७.	इलाका वन कार्यालय, कटुञ्जे	७	प्राप्चा, हर्कपुर, कुन्तादेवी, च्यानम, कटुञ्जे र मुलखर्क गा.वि.स.
८.	इलाका वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा	०	जन्तरखानी, राँगादिप, विगुटार, बेतिनी र सिद्धिचरण न.पा.

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा

### ६.३ भू-उपयोगको स्थिति

LRMP १९९६ अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको भू-उपयोगिता तथाङ्कलाई तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ६.२

विवरण	हेक्टर	कि.मि.	प्रतिशत
खेतियोग्य	५३४६७.५	५३४.६७५	४९.७८
निर्माण क्षेत्र	११.७०	०.११७	०.०१
भाडी/बुट्यान	६२३६.६०	६२.३६६	५.०८१
जङ्गल	३८२८५.२०	३८२.८५२	३५.६५
घाँसे मैदान	६५९२.००	६५.९२	६.१४
पहिरो	१९१.४०	१.९१४	०.१८
बगर	१३५७.००	१३.५७	१.२६
खाली भूमी	८०४.२०	८.०४२	०.७५
पानीले ढाकेको	४५७.००	४.५७	०.४३
जम्मा	१०७४०२.६०	१०७४.०२६	१००.००

श्रोत : नापी विभाग (LRMP, 1996) GIS Calculation

### ६.४ वन जंगलको किसिम

यस जिल्लामा हावापानीको विविधताको साथ-साथै धरातलीय उचाई र बनोट पनि फरक रहेकोले वनको किसिम पनि फरक-फरक पाइन्छ । ओखलढुङ्गा जिल्लामा पाईने वन जङ्गलका किसिमहरूलाई हावापानी, उचाई र भौगोलिक अवस्थितिको हिसावले निम्न अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ६.३

क्र.स.	वनको प्रकार	उचाई (मि.)	प्रतिशत	क्षेत्रफल	पाईने रुखहरू
१.	उष्ण प्रदेशिक वन	३९०-१०००	२०.९१	२२४५७.७०	साल, कर्मा, बेल, साज/अस्ना, जामुन, बोटधेरो, खयर, कदम, वर्रो, हरो, अमला, सिसौ र खोटे सल्ला
२.	उपोष्ण प्रदेशिक वन	१०००-२०००	५१.०२	५४७९३.८८	चिलाउने, कटुस, खोटे सल्ला र गोब्रे सल्ला
३.	सम सितोष्ण प्रदेशिक वन	२०००-३०००	२५.७७	२७६७३.९६	उतिस र अलैंची
४.	सब अल्पाईन प्रदेशिक वन	३०००-३६२७	२.३०	२४७७.०३	लौठ सल्ला, ठिग्रे सल्ला र तालिस पत्र

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा

६.५ जिल्लाको वन सम्बन्धी अन्य विवरण

तालिका नं. ६.४

सामुदायिक वनको विवरण	
सामुदायिक वनको कुल क्षेत्रफल (३४८ वटा)	२९९४०.१३ हेक्टर (७८.२० प्रतिशत)
सा.व.उ.स.मा आवद्ध घर धुरी	४६४०४ (दोहोरिएको समेत)
औसत क्षेत्रफल प्रति सा.व.उ.स.	८६.०३५ हेक्टर
सबैभन्दा सानो सा.व.उ.स.	०.३७ हेक्टर (सानु पँधेरो मझुवा , पाखा, सा.व.उ.स. ठूलाछाप-१ ओखलढुङ्गा)
सबैभन्दा ठूलो सा.व.उ.स.	११५७ हेक्टर (नालिडाँडा सा.व.उ.स. जन्तरखानी-९ ओखलढुङ्गा)
सबैभन्दा बढी घरधुरी भएका सा.व.उ.स.	५७७ हेक्टर (महादेव स्थान सा.व.उ.स. मानेभञ्ज्याङ -६ ओखलढुङ्गा)
सबैभन्दा कम घरधुरी भएका सा.व.उ.स.	७ घरधुरी (पुष्प सा.व.उ.स. वरुणेश्वर-५ ओखलढुङ्गा)
कबुलियति वनको विवरण	
कबुलियति वनको क्षेत्रफल (१९३ वटा)	१२५६.८५ हेक्टर (३.२८ प्रतिशत)
क.व.स.मा आवद्ध घर धुरी	२०९० घरधुरी
क.व.स. रहेको गा.वि.स. संख्या	२७ गा.वि.स.
औषत घरधुरी प्रति क.व.स.	१०.८२ घरधुरी
औषत क्षेत्रफल प्रति क.व.स.	६.५१ हेक्टर
औषत क्षेत्रफल प्रतिश घरधुरी	०.६० हेक्टर
विविध	
निजी वन (१४ वटा)	११.०६ हेक्टर
सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	७०८७.२२ हेक्टर (१८.५३ प्रतिशत)

श्रोत : जिल्ला वन कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## न्याय तथा कानून

नागरिकहरूको हक अधिकारको सृजना र सुरक्षा, नागरिकहरूले गर्न हुने र गर्न नहुने काम र त्यसको उल्लंघन गरेमा हुने सजाय, त्यसको उपचारको प्रक्रिया तथा मानवीय व्यवहारलाई सुनिश्चित गर्न राज्य द्वारा लागू गरिएको मान्यता प्रदत्त सिद्धान्त र पद्धतिको समग्र रूप नै कानून हो । कानून मानव समाज राष्ट्र र विश्वलाई शान्त, व्यवस्थित एवं गतिशिल बनाउने संहिता हो । कानून अधिकार प्राप्त निकायले मात्र बनाउन सक्दछ र यो लागू भएपछि कसैले अवज्ञा गरेमा दण्डभागी हुन्छ । कानूनले सबैलाई समान तरिकाले व्यवहार गरी न्यायमूलक समाजको स्थापनामा जोड दिन्छ ।

समाजलाई शान्त, व्यवस्थित र गतिशिल बनाउन न्याय तथा कानून हरेक इकाईहरूले सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्दछन् । ओखलढुङ्गा जिल्लामा न्याय तथा कानूनसँग सम्बन्धित कार्यालयहरूले गरेको क्रियाकलापहरूको महत्वपूर्ण तथ्याङ्कीय विवरणहरू निम्न तालिकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

### ७.१ जिल्ला अदालत ओखलढुङ्गाका मेलमिलापको प्रक्रिया

जिल्ला अदालत ओखलढुङ्गाबाट प्राप्त तथ्याङ्क विवरण अनुसार मेलमिलापको प्रक्रियामा पठाइएको विगत ६ वर्षको कार्य प्रगति विवरण यस प्रकार रहेको पाइन्छ ।

तालिका नं. ७.१

क्र.स.	आ.व.	पठाइएको संख्या	सफल संख्या	मेलमिलापमा सफल मुद्दाको प्रकृति
१.	२०६७/६८	१९ थान	७ थान	दर्ता बदर हक कायम, जग्गा खिचोला मेटाई चलन, लुटपीट, करकाप
२.	२०६८/६९	१ थान	...	.....
३.	२०६९/७०	१ थान	...	.....
४.	२०७०/७१	३० थान	२ थान	अंश भरपाई, लिखित बदर, अंश
५.	२०७१/७२	२० थान	३ थान	अंश दपोट, मानचामल, अंश
६.	२०७२/७३	९ थान	...	.....
७.	२०७३/७४	१९ थान	३ थान	अंश, लिखित बदर, जालसाज

श्रोत : ओखल पोक्ली, २०७४

७.२ ओखलढुङ्गा जिल्लामा विगत तीन वर्षमा घटेका घटनाहरूको विवरण

तालिका नं. ७.२

घटना किसिम	आ.व.	प्रभावित घर संख्या	मानवीय क्षति			पशु चौपाया क्षति	
			मृत्यु	घाइते	बेपत्ता	मृत्यु	घाइते
आगलागी	२०७०/०७१	३१	१	-	-	४१	-
	२०७१/०७२	१४	१	-	-	-	-
	२०७२/०७३	६९	-	-	-	२४	-
बर्षा तथा बाढी पहिरो	२०७०/०७१	४३	१	-	-	४	-
	२०७१/०७२	५५	१	-	-	-	-
	२०७२/०७३	४६	३	-	-	१८	-
भुकम्प	२०७०/०७१	२	-	-	-	-	-
	२०७१/०७२	३८५२७ (पुर्ण : १८०६४, आसिक : १३४२८, सामान्य : ७०३५)	२०	१३१	-	३८९	-
	२०७२/०७३	-	-	-	-	-	-
चट्याङ	२०७०/०७१	७	५	-	-	-	-
	२०७१/०७२	८	३	८	-	१०	-
	२०७२/०७३	७	४	११	-	१७	-
हावाहुरी	२०७०/०७१	५	-	-	-	-	-
	२०७१/०७२	१३	-	-	-	-	-
	२०७२/०७३	९	-	-	-	-	-
सवारी दुर्घटना	२०७०/०७१	३१	१४	९८	-	-	-
	२०७१/०७२	-	२०	६५	-	-	-
	२०७२/०७३	४	७	८	-	-	-

श्रोत : जिल्ला प्रहरी कार्यालय, ओखलढुङ्गा

## आर्थिक तथ्याङ्क

### ८.१ आश्रित अनुपात

१५ वर्ष भन्दा कम (० देखि १४ वर्ष) र ६० वर्ष भन्दा माथिल्लो उमेर समूहको जनसंख्यालाई जोडेर १५ देखि ५९ वर्ष उमेर समूहको जनसंख्याले भाग गर्दा प्राप्त अनुपात जसले काम गर्ने उमेरको जनसंख्यामा काम गर्न नसक्ने र अरुमा आश्रय लिनुपर्ने जनसंख्याको आश्रित अनुपात जनाउँछ ।

### ८.२ आर्थिक सक्रियता र निष्क्रियता

#### ८.२.१ आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या (Economically Active Population)

दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको उमेरका कुल जनसंख्या मध्ये विगत १२ महिनामा (गणनाको दिनको) मा कम्तिमा एक महिना आर्थिक काम (कृषि/आफ्नो खेतीपाती, तलब/ज्याला, आफ्नै गैरकृषि व्यवसाय, विस्तारित आर्थिक काम र कामको खोजी) मा संलग्न जनसंख्या नै आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या हो ।

#### ८.२.२ अक्सर आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या (Usually Economically Active Population)

दस वर्ष वा सो भन्दा माथिल्लो उमेरका आर्थिक रूपमा सक्रिय कुल जनसंख्या मध्ये विगत १२ महिनामा (गणनाको दिनको) कम्तिमा ६ महिना वा सो भन्दा बढी अवधि आर्थिक काम (कृषि/आफ्नै खेतीपाती, तलब/ज्याला, आफ्नै गैर कृषि व्यवसाय, विस्तारित आर्थिक काम र कामको खोजी) मा संलग्न जनसंख्या नै आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्या हो ।

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ बाट प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको उमेर समूह र लिङ्ग अनुसार १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका आर्थिक रूपले अक्सर सक्रिय र निष्क्रिय जनसंख्या सम्बन्धी विस्तृत विवरणलाई निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

### द.३ आर्थिक तथा गैर आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

द.३.१ विगत १२ महिनामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्याले गरेको आर्थिक तथा गैर आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. द.१

उमेर समूह	जम्मा जनसंख्या	आर्थिक तथा गैर आर्थिक क्रियाकलाप								नखुलेको
		कृषि/आफ्नै खेतीपाती	तलव/ज्याला	आफ्नै गैर कृषि व्यवसाय	विस्तारित आर्थिक काम	कामको खोजी	घर धन्दा	अध्ययन (विद्यार्थी)	काम नगरेको	
१०-१४	२१०२४	११२८	१६६	८७	१९१	१११	९९५	१९३४१	८८०	७९
१५-१९	१७९५५	४२४१	१०२७	६०९	५८६	७२१	२२०२	१२७५९	७०७	१२३
२०-२४	१०६५४	६१६२	१७१८	१०७५	७१८	६१२	३१९८	२५६२	४९४	८२
२५-२९	८२७३	५९१९	१९०३	९३१	८९२	४८४	३०२३	३८३	२८८	५०
३०-३४	७१७६	५५३४	१५११	९१७	९२५	३२३	२५३६	१३१	३५३	३१
३५-३९	७४८५	५८७७	१८६७	९५९	८३६	२९६	२५०४	९१	२८०	५७
४०-४४	७८५९	६३०३	१७४१	८७५	९४९	३१२	३०१५	३३	३३६	४९
४५-४९	७०४३	५९९४	१२२७	८७०	८८१	२८१	२४९३	५७	२९०	२४
५०-५४	६६६१	५६८७	९६३	७३६	७६४	१९१	२२९३	४८	४३२	३२
५५-५९	५२२९	४४८०	६१२	५७२	६६४	११६	१८५५	४८	३६७	१६
६०-६४	४९२६	३९५४	४०७	५४३	४८०	१३४	१८६८	४८	६४६	१६
६५-६९	३८५८	२८०८	२८२	३७८	३८५	३७	१३०१	८१	८४४	७
७०-७४	३१४१	१७७८	१७४	१८२	३०४	३०	९७५	८४	११४४	०
७५+	४०५३	१३१६	१३१	२६५	२४३	४४	८१३	१६१	२४३०	४३
जम्मा	११५३३७	६११८१	१३७२९	८९९९	८८१८	३६९२	२९०७१	३५८२७	९४९१	६०९

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

द.३.२ वितेका १२ महिनामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्याले गरेका कामको प्रकृति तथा काम गरेको समयावधि

तालिका नं. द.२

विवरण		पुरुष	महिला	जम्मा	
दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको जम्मा जनसंख्या		५१७७५	६३५८२	११५३३७	
कामको प्रकृति	आर्थिक क्रियाकलाप	३ महिना भन्दा कम	७३०	१०७१	१८०१
		३ देखि ५ महिना	६९९	१८९७	२५९६
		६ देखि ७ महिना	१९५२	६४६७	८४१९
		८ महिना वा सो भन्दा बढी	२८२७०	२८७५०	५७०२०
	विस्तारित आर्थिक	३ महिना भन्दा कम	२४३४	२९२४	५३५८
		३ देखि ५ महिना	१११२	१३८७	२४९९
		६ देखि ७ महिना	३४०	२०१	५४१
		८ महिना वा सो भन्दा बढी	२११	२०८	४१९
	कामको खोजी	३ महिना भन्दा कम	१२७३	६११	१८८४
		३ देखि ५ महिना	७१०	३२२	१०३२
		६ देखि ७ महिना	२५८	१०५	३६३
		८ महिना वा सो भन्दा बढी	२९०	१२२	४१३
	गैर आर्थिक	३ महिना भन्दा कम	२११६	५५१६	७६३२
		३ देखि ५ महिना	१७४५	९५३०	११२७६
		६ देखि ७ महिना	५८०	३९६८	४५४९
		८ महिना वा सो भन्दा बढी	२०४४१	२६६१६	४७०५७
उल्लेख नभएको		२६४	३४८	६१२	

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

द.३.३ दस वर्ष वा सो भन्दा बढीको जनसंख्यामा आर्थिक रुपमा सक्रियता तथा निष्क्रियताको विवरण

तालिका नं. द.३

१० वर्ष भन्दा माथिको जनसंख्या	आर्थिक कृयाकलाप									
	आर्थिक रुपमा सक्रिय						आर्थिक रुपले सक्रिय नभएको		उल्लेख नभएको	
	अक्सर सक्रिय			अक्सर सक्रिय नभएको						
	रोजगार		बेरोजगार							
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
११५३३७	३०६१५	३५९१९	३९६	१८६	११२६	२७५०	१९३५४	२४३७९	२६४	३४८

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

द.३.४ दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्याको उमेर समूहगत विवरण

तालिका नं. द.४

उमेर समूह	जम्मा		पुरुष		महिला	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
जम्मा सक्रिय जनसंख्या	६७११६	५८.२	३१०११	५९.९	३६१०५	५६.८
१४ वर्ष भन्दा कम	८७३	०.८	४८०	०.९	३९३	०.६
१५-१९	४३८२	३.८	१७७६	३.४	२६०५	४.१
२०-२४	७२४४	६.३	२५८७	५.०	४६५७	७.३
२५-२९	७१९५	६.२	२८११	५.४	४३८४	६.९
३०-३४	६४७७	५.६	२७२९	५.३	३७४८	५.९
३५-३९	६९३७	६.०	२९९६	५.८	३९४१	६.२
४०-४४	७२००	६.२	३४११	६.६	३७८९	६.०
४५-४९	६४६२	५.६	३२००	६.२	३२६३	५.१
५०-५४	५९१५	५.१	३०५५	५.९	२८६०	४.५
५५-५९	४६०४	४.०	२४५१	४.७	२१५३	३.४
६०-६४	३९९२	३.५	२११८	४.१	१८७४	२.९
६५-६९	२७७८	२.४	१५६७	३.०	१२११	१.९
७०-७४	१७८६	१.५	१०५७	२.०	७२९	१.१
७५+	१२७०	१.१	७७३	१.५	४९७	०.८

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

द.३.५ दस वर्ष भन्दा माथिका अक्सर सक्रिय जनसंख्याको पेशागत विवरण

तालिका नं. ८.५

पेशागत विवरण	जम्मा	पुरुष	महिला
जम्मा	६६८३६	३०८५३	३५९८३
सशस्त्र सैनिकहरू	१६	१६	०
प्रबन्धकहरू	३३६	१५७	१७९
विशेषज्ञहरू	२४००	१५५९	८४१
प्रविधिज्ञ तथा सहायक विज्ञहरू	८४०	५६७	२७३
कार्यालय सहायकहरू	४५६	३५२	१०४
सेवा गर्ने तथा पसल र बजारमा विक्री गर्ने कामदारहरू	१७७७	११३३	६४५
कृषि, वन तथा माछा पालन सम्बन्धी कामदारहरू	५६१०३	२३३०७	३२७९६
शिल्प, कारगिरी र सम्बन्धित व्यवसायका कामदारहरू	२१४७	१८७४	२७३
संयन्त्र तथा यन्त्र वा मेशिन चालक एवं संयोजन कार्ताहरू	३२२	३०६	१६
सामान्य वा प्राथमिक पेशाहरू	२०३१	१२९४	७३७
उल्लेख नभएको	४०६	२८७	१२०

नोट : सन्दर्भ वर्षमा कुनै पेशामा संलग्न नभएका जनसंख्यालाई समावेश गरिएको छैन । श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

द.३.६ दस वर्ष भन्दा माथिका आर्थिक रूपमा सक्रिय जनसंख्याको औद्योगिक व्यवसाय वर्गिकरण

तालिका नं. ८.६

क्र.सं.	औद्योगिक व्यवसाय	जम्मा	पुरुष	महिला
१.	कृषि, वन तथा माछापालन व्यवसाय	५६५९४	२३६७२	३२९२२
२.	खानी तथा उत्खनन्	१७२	९९	७३
३.	उद्योग	११३३	८२७	३०६
४.	विद्युत तथा ग्याँस	२५	२५	०
५.	पानी वितरण, ढल निकास तथा फोहोर व्यवस्थापन	८	०	८
६.	निर्माण	१३५०	१२०७	१४३
७.	थोक तथा खुद्रा व्यापार तथा सवारी साधन मर्मत	१३२५	८०४	५२१
८.	यातायात र गोदाम	३५४	३१३	४१
९.	होटल तथा रेष्टुरेन्ट	२११	७३	१३८
१०.	सूचना तथा संचार	९५	७२	२३
११.	बिमा तथा वित्तिय क्रियाकलापहरू	३२	३२	०
१२.	रियल स्टेट	८	८	०
१३.	व्यावसायिक, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलाप	८	८	०
१४.	प्रशासन तथा सपोर्ट सर्भिस	२२८	१७३	५५
१५.	सार्वजनिक प्रशासन, रक्षा तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी क्रियाकलाप	६८३	५७८	१०५
१६.	शिक्षा	२३८४	१५२०	८६४
१७.	मानव स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य सम्बन्धी	४२४	२३७	१६७
१८.	कला, मनोरञ्जन तथा पुनरुत्पादन	३३	३३	०
१९.	अन्य सेवा सम्बन्धी क्रियाकलाप	७१८	५२३	१९५
२०.	कामदार राखेका निजी परिवारहरू	५५७	३१५	२४२
२१.	अन्तर्राष्ट्रिय संघ सस्थाका क्रियाकलाप	३२	१६	१६
२२.	उल्लेख नभएका	४६०	३१७	१४३
जम्मा		६६८३४	३०८५२	३५९६२

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**द.३.७ दस वर्ष भन्दा माथिका अक्सर आर्थिक रुपमा सक्रिय जनसंख्याको रोजगारीको स्थिति**

तालिका नं. ८.७

रोजगारीको स्थिति	जम्मा	पुरुष	महिला
अरुलाई काम लगाउने	१८३१	८६०	९७१
अरुको काम गर्ने	९०१८	६२१४	२८०४
आफ्नै काम गर्ने	५३७९१	२२७००	३१०९१
काम सघाउने मात्र	२७६	९९	१७७
उल्लेख नभएको	१९१९	९७९	९४०
जम्मा	६६८३५	३०८५२	३५९८३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**द.३.८ दस वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्यामा आर्थिक रुपले निष्क्रिय तथा कम सक्रिय हुने मुख्य कारण**

तालिका नं. ८.८

विवरण	जम्मा	सक्रिय नहुने मुख्य कारण							उल्लेख नभएको
		अध्ययन	घरधन्दा	बृद्ध	पेन्सन/ आयस्ता	अपाङ्गता	बिरामी वा दीर्घ रोग	अन्य	
पुरुष	२०४८१	१७३०४	३४७	१३२७	३४५	४१४	२४२	१८७	३१५
महिला	२७१२८	१८४४९	५१८५	२०३४	९७	२९८	४१०	१८८	४६७
जम्मा	४७६०९	३५७५३	५५३२	३३६१	४४२	७१२	६५२	३७५	७८२

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

**द.३.९ सोह्र वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका जनसंख्याको आश्रयको अवस्था**

तालिका नं. ८.९

विवरण	जम्मा	आश्रयको अवस्था							उल्लेख नभएको	
		आमाबाबु	आमा	बाबु	बाबु र सौतेनी आमा	आमा र सौतेनी बाबु	अन्य नातेदार	काम लगाउने व्यक्ति		अन्य
पुरुष	२८१९९	२४३११	२८२७	१९८	११०	८	१९८	३२	४१२	१०३
महिला	२८५१३	२४७१७	२७२१	२२५	२४	८	१८५	८	५०६	११९
जम्मा	५६७१२	४९०२८	५५४८	४२३	१३४	१६	३८३	४०	९१८	२२२

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

## भौतिक पूर्वाधार

### ९.१ जिल्लामा भएका सडक निर्माण सम्बन्धी विवरण

वि.सं. २०५० साल वैशाख २५ गते उदयपुर जिल्लाको कटारीबाट निर्माण कार्य शुरु गरिएको ८८ किलोमिटर लामो सिद्धिचरण राजमार्ग (कटारी-ओखलढुङ्गा) सडक तत्कालीन शाही नेपाल सेनाद्वारा निर्माण गरिएको हो । आ.व २०५७/५८ मा सडकको कटारीबाट सुनकोशीसम्म ४६ किलोमिटर र आ.व २०६०/६१ मा केत्तुके बजारसम्म सार्वजनिक यातायात खुला गरिएको, २०६२ असोजबाट ओखलढुङ्गा बजारसम्म पूर्ण रुपमा यातायात खुला गरिएको थियो । हाल यस जिल्लामा निर्माणाधिन सडकहरूका विवरण यस प्रकार छन् ।

तालिका नं. ९.१

क.सं.	सडकको नाम	जम्मा लम्बाई	ट्रयाक	सजिलै गाडी गुड्ने	गाडी गुड्न असजिलो हुने	गाडी गुड्न नसक्ने
क.)	राजमार्ग					
१.	घुमी-ओखलढुङ्गा	४२	४२	४२		
ख.)	जिल्ला सडक (ए) विशेष प्राथमिकता					
१.	ओखलढुङ्गा-रुम्जाटार	११	११	१६	३	
२.	ओखलढुङ्गा-रामपुर-प्राप्चा			२६		
३.	ओखलढुङ्गा-सल्लेरी-वेतिनी	९.५	९.५	६	३.५	
४.	ओखलढुङ्गा-रुम्जाटार	१६.५	१६.५	१६.५	०	
५.	निशंखे रबुवा बजार		१४.५	१४.५	६	०
६.	वरबोट कोशभन्ज्याङ (कटुञ्जे)	-	-	-	-	
	जम्मा	७८.८	६०	४५	१८.८	
ग.)	जिल्ला सडक (ए)					
१.	ओखलढुङ्गा-जन्तरहाप-सोल्	२१.५	२१.५	१४	७.५	
२.	कटुञ्जे-साधुटार	४४	२२	०	२२	
३.	रुम्जाटार-खानीभन्ज्याङ-सिलौरीघाट/कुईमीर	१६.५	५	०	५	०
४.	रामपुर-खिजीफलाटे	४	४	०	०	४
५.	खिजीफलाटे-रबुवा	३०	३	०	२	१
६.	रबुवा-जन्तरखानी	६.५	६.५	०	०	६.५
७.	मानेभन्ज्याङ-उदयपुर-उँबु-वाक्सा-मोली	३०	३	०	३	०
८.	ढाँडखोला हर्कपुर (टोक्सेल)	२५	२.७	०	२.७	०
९.	ओखलढुङ्गा च्यानम फलाटे	३६	३६	५	३१	०
१०.	साधुटार पलापु ढाँडखोला	४०	७	०	७	०
११.	रामपुर कटुञ्जे सडक	७.१	३	०	३	०
	जम्मा	२६०.६	११३.७	१९	८३.२	११.५
घ.)	जिल्ला सडक (बी)					
१.	ओखलढुङ्गा-निशंखे	१३.५	१३.५	८.५	५	०
कुल राजमार्ग र जिल्ला सडक किलोमिटर						
१.	राजमार्ग सडक	४२	४२	०	४२	०
	जिल्ला सडक (ए) विशेष प्राथमिकता	७८.८	६०	४५	१८.८	०
	जिल्ला सडक (ए)	२६०.६	११३.७	१९	८३.२	११.५
	जिल्ला सडक (बी)	१३.५	१३.५	८.५	५	०
	कुल लम्बाई	३९५.५	२२९.२	७२.५	१४५	११.५

श्रोत : (ओखल पोक्ली, २०७४)

## ९.२ खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी विवरण

आ.व.२०७३/७४ मा खानेपानी तथा सरसफाई सेवाबाट लाभान्वित घरधुरीहरूको विवरण निम्नानुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ।

तालिका नं. ९.२

क्र.सं.	साविक गा.वि.स/न.पा	जम्मा घरधुरी	व्यवस्थित खानेपानी		व्यवस्थित शौचालय	
			संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
१.	बर्नालु	०	०	०.००	०	०.००
२.	ज्यामिरे	०	०	०.००	०	०.००
३.	ओखलढुङ्गा	४३७४	४१०९	९३.९४	४३७४	१००
४.	रुम्जाटार	०	०	०.००	०	०.००
५.	सल्लेरी	०	०	०.००	०	०.००
६.	दियाले	५४३	४९८	९१.७१	५४३	१००
७.	कुईभिर	४०९	३८७	९४.६२	४०९	१००
८.	माम्खा	७४८	६०८	८१.२८	७४८	१००
९.	पोखरे	३४७	३०४	८७.६१	३४७	१००
१०.	रातमाटे	४४७	३८७	८६.५८	४४७	१००
११.	सेर्ना	३४३	२९९	८७.१७	३४३	१००
१२.	भदौरे	५००	४११	८२.२०	५००	१००
१३.	तलुवा	४५०	३८७	८६.००	४५०	१००
१४.	ठूलाछाप	८२०	७०९	८६.४६	८२०	१००
१५.	बरुणेश्वर	८०९	७०८	८७.५२	८०९	१००
१६.	बिगुटार	५३३	४०१	७५.२३	५३३	१००
१७.	जन्तरखानी	३८८	२७८	७१.६५	३८८	१००
१८.	कुन्तादेवी	७१८	६७०	९३.३१	७१८	१००
१९.	रागाँदिप	४९३	४०९	८२.९६	४९३	१००
२०.	हर्कपुर	६१२	५०५	८२.५२	६१२	१००
२१.	प्राप्चा	३३०	२८७	८६.९७	३३०	१००
२२.	श्रीचौर	५८१	४३४	७४.७०	५८१	१००
२३.	भुसिंगा	३२२	२४५	७६.०९	३२२	१००
२४.	खिजिफलाटे	७४५	६३४	८५.१०	७४५	१००
२५.	खिजिचण्डेश्वरी	२९३	२३४	७९.८६	२९३	१००
२६.	रगनी	८२०	७०९	८६.४६	८२०	१००
२७.	रावादोलु	३५६	३००	८४.२७	३५६	१००
२८.	पातले	८१८	७२३	८८.३९	८१८	१००
२९.	वाक्सा	५४६	४४५	८१.५०	५४६	१००
३०.	मोली	४०९	३१८	७७.७५	४०९	१००
३१.	उवूँ	७२७	६३४	८७.२१	७२७	१००
३२.	बेतिनी	४७९	४२४	८८.५२	४७९	१००
३३.	माधवपुर	४९९	४०२	८०.५६	४९९	१००
३४.	मानेभञ्ज्याङ	६४१	५८८	९१.७३	६४१	१००
३५.	थाक्ले	५६९	४५६	८०.१४	५६९	१००

३६.	टोक्सेल	६४१	५४२	८४.५६	६४१	१००
३७.	सिस्नेरी	१०२३	८०९	७९.०८	१०२३	१००
३८.	कटुञ्जे	९२६	७९६	८५.९६	९२६	१००
३९.	मूलखर्क	८८६	७०८	७९.९१	८८६	१००
४०.	च्यानम	८३८	७००	८३.५३	८३८	१००
४१.	बलखू	१००१	८०९	८०.८२	१००१	१००
४२.	विलन्दू	४८४	३९९	८२.४४	४८४	१००
४३.	कालिकादेवी	५२७	४०८	७७.४२	५२७	१००
४४.	पलापू	१०८५	८७८	८०.९२	१०८५	१००
४५.	फेदीगुठ	७६९	५७९	७५.२९	७६९	१००
४६.	फुलवारी	८४९	६७५	७९.५१	८४९	१००
४७.	गाम्नाडटार	६७५	५६४	८३.५६	६७५	१००
४८.	नर्मदेश्वर	३२२	२९९	९२.८६	३२२	१००
४९.	रानीबन	४०४	३७८	९३.५६	४०४	१००
५०.	सिंहदेवी	४५५	३६५	८०.२२	४५५	१००
५१.	टारकेरावारी	४७७	३९८	८३.४४	४७७	१००
५२.	यसम	५८५	४९९	८५.३०	५८५	१००
५३.	पोकली	६७७	५९९	८८.४८	६७७	१००
५४.	अँधेरीनारायणस्थान	०	०	०.००	०	०.००
५५.	खिजिकाती	२३७	२०१	८४.८१	२३७	१००
५६.	केतुके	७०६	६०९	८६.२६	७०६	१००
	जम्मा	३४२३६	२९११८	८५.०५	३४२३६	१००

श्रोत : (जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

## महिला तथा बालबालिका

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ को नतिजा अनुसार नेपालको कुल जनसंख्या २,६४,९४,५०४ मध्ये पुरुष १,२८,४९,०४१ र महिला १,३६,४५,४६३ रहेको पाइन्छ भने ओखलढुङ्गा जिल्लाको जनसंख्या १,४७,९८४ रहेकोमा पुरुष ६८,६८७ र महिला ७९,२९७ रहेको पाइन्छ । यसरी हेर्दा महिलाको हिस्सा पुरुषको तुलनामा बढी देखिन्छ । तर अभै सम्म पनि नेपालमा महिलाको स्थितिमा अपेक्षित सुधार आउन सकिरहेको छैन । महिलाहरूको विषय संवेदनशिल भएको कारणले गर्दा यस तर्फ विश्व समुदाय कै ध्यान आर्कषण भएको छ । महिला अधिकारको सुनिश्चितता गर्दै महिलाहरूको विकासका लागि संयुक्त राष्ट्र संघले सन १९८१ मा एक सन्धिपत्र जारी गरेको थियो । उक्त सन्धि पत्रमा सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य तथा खेलकुद सम्बन्धी महिला अधिकारको उल्लेख गरिएको छ । यसलाई नेपालले पनि समर्थन गर्दै प्रतिवद्धता जनाएको छ । महिलाहरूको चौतर्फी विकासका लागि महिलाहरूलाई आवश्यक सीप, तालिम, स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम, रोजगारीको अवसर, उत्पादनमूलक कार्यमा सहभागिताका साथै राज्यको महत्वपूर्ण अङ्ग र नीति निर्माणमा समेत महिलाको सहभागिता सुनिश्चित हुनुपर्दछ ।

केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग र जिल्ला स्थित महिला तथा बालबालिका कार्यालयबाट प्राप्त महत्वपूर्ण तथ्याङ्कलाई विस्तृत रूपमा तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

### १०.१ जिल्लामा अपाङ्गता भएका जनसंख्या सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार देशको कुल जनसंख्याको १.९४ प्रतिशत हिस्सामा कुनै एक वा बढी प्रकारको अपङ्गता रहेको देखिन्छ । ओखलढुङ्गा जिल्लामा २.३६ प्रतिशत जनसंख्या अपाङ्ग रहेका छन् । जिल्लामा अपाङ्गहरूको जनसंख्या ३४९० रहेको छ । सबैभन्दा बढी शारीरिक अपाङ्गता भएको जनसंख्या १३४३ रहेको पाइन्छ भने सबैभन्दा कम श्रवण दृष्टिविहिन अपाङ्गता भएको जनसंख्या ८६ रहेको देखिन्छ ।

#### तालिका नं. १०.१

अपाङ्गताको प्रकार	जनसंख्या
शारीरिक अपाङ्गता	१३४३
दृष्टिविहीन अपाङ्गता	६४५
सुवाइ सम्बन्धी अपाङ्गता	४६९
श्रवण दृष्टिविहीन अपाङ्गता	८६
स्वर बोलाई सम्बन्धी अपाङ्गता	४००
मानसिक अपाङ्गता	१७७
बौद्धिक अपाङ्गता	८९
बहु अपाङ्गता	२८१

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### १०.२ बालबालिका सम्बन्धी विवरण

#### तालिका नं. १०.२

विवरण	उमेर समूह (ओखलढुङ्गा जिल्ला)		
	०-४	५-९	१०-१४
बालक	७११०	८७६१	१०३९१
बालिका	६८८८	८७९३	१०६७२
जम्मा	१३९९८	१७५५४	२१०६३

श्रोत : (रा.ज.ग. २०६८, के.त.वि.)

### १०.३ जिल्लामा वितरण भएको अपाङ्गता परिचयपत्रको विवरण

आ.व.०७३/०७४ मा मात्र वितरण गरिएको अपाङ्गता परिचय पत्र क वर्ग, ख वर्ग, ग वर्ग र घ वर्ग अनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

#### तालिका नं. १०.३

क्र.स.	अपाङ्गताको प्रकार	आ.व.०७३/०७४ मा मात्र वितरण गरिएको अपाङ्गता परिचय पत्र							
		क वर्ग		ख वर्ग		ग वर्ग		घ वर्ग	
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१.	शारीरिक अपाङ्गता	१७	२३	२५	३७	४३	४९	१५	२४
२.	दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता								
क.	दृष्टिविहिनता	०	०	४	४	०	०	०	०
ख.	न्यूनदृष्टियुक्त	०	०	०	०	१	३	१	४
३.	सुनाई सम्बन्धी अपाङ्गता								
क.	बहिरा	०	२	१५	१८	०	०	०	०
ख.	सुस्तश्रवण	०	०	०	०	०	३	०	१
४.	श्रवणदृष्टिविहिन	०	०	०	०	०	०	०	०
५.	स्वरबोलाई सम्बन्धी	०	०	०	१	२	२	१	०
६.	मानसिक अपाङ्गता	०	०	१	१	१	०	१	०
क.	बौद्धिक सुस्तमनस्थिति	०	१	०	३	१	०	०	१
ख.	मानसिक अस्वस्थता	०	०	१	१	०	०	०	०
ग.	अटिज्म	०	०	०	०	०	०	०	०
७.	बहुअपाङ्गता	८	९	५	९	०	०	०	०
	जम्मा	२५	३५	४२	७४	४८	४९	१८	३०

श्रोत : (महिला तथा बालबालिका कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

कार्यक्रम शुरु भए देखि हालसम्म वितरण गरिएको परिचयपत्र जम्मा संख्या क वर्ग, ख वर्ग, ग वर्ग र घ वर्ग अनुसार तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

#### तालिका नं. १०.४

क्र.स.	अपाङ्गताको प्रकार	कार्यक्रम शुरु भए देखि हालसम्म वितरण गरिएको अपाङ्गता परिचयपत्र जम्मा संख्या							
		क वर्ग		ख वर्ग		ग वर्ग		घ वर्ग	
		म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.	म.	पु.
१.	शारीरिक अपाङ्गता	११६	१५७	९६	२०३	२०९	२४	१४९	१८९
२.	दृष्टि सम्बन्धी अपाङ्गता								
क.	दृष्टिविहिनता	३	३	२७	६०	४	१	०	१
ख.	न्यूनदृष्टियुक्त	०	०	०	५	२२	३०	१३	१७
३.	सुनाई सम्बन्धी अपाङ्गता								
क.	बहिरा	३	६	१०४	१३४	६	८	३	६
ख.	सुस्तश्रवण	०	०	७	५	५	१८	४	७
४.	श्रवण दृष्टिविहिन	३	०	१	१	१	०	३	१
५.	स्वरबोलाई सम्बन्धी	०	०	३	१०	१६	१९	३	१०
६.	मानसिक अपाङ्गता	०	२	१	१	०	०	०	०
क.	बौद्धिक सुस्तमनस्थिति	४	३	३	९	३	६	४	५
ख.	मानसिक अस्वस्थता	८	१०	५	७	४	३	३	२
ग.	अटिज्म	५	२	०	०	५	२	०	०
७.	बहुअपाङ्गता	२२	३२	२०	३०	१५	२४	१	१
	जम्मा	१६५	१६०	१९९	४७२	२९५	३८०	१८५	२४१

श्रोत : (महिला तथा बालबालिका कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

## राजनीतिक दल, मतदाता र निर्वाचन

### ११.१ जिल्लामा अद्यावधि गरिएका राजनीतिक दलहरूको विवरण

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गाका अनुसार जिल्लामा दल दर्ता एवं स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ प्रयोजनका लागि राजनीतिक दल सम्बन्धी विस्तृत विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ११.१

क्र.सं.	राजनीतिक दलको नाम	ठेगाना	फोन नं.
१.	नेपाली काँग्रेस	ओखलढुङ्गा	०३७-५२०११५
२.	राष्ट्रिय जनमोर्चा	ओखलढुङ्गा	
३.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माले)	ओखलढुङ्गा	
४.	खम्बुवान राष्ट्रिय मोर्चा नेपाल	ओखलढुङ्गा	
५.	मधेश जनअधिकार फोरम नेपाल (लोकतान्त्रिक)	ओखलढुङ्गा	
६.	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	ओखलढुङ्गा	
७.	जनजागरण पार्टी नेपाल	ओखलढुङ्गा	
८.	राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी	ओखलढुङ्गा	०३७-५२००७०
९.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	ओखलढुङ्गा	०३७-५२००७८
१०.	नेपाल पूर्व राष्ट्रसेवक लोकतान्त्रिक पार्टी	ओखलढुङ्गा	
११.	नयाँ शक्ति पार्टी नेपाल	ओखलढुङ्गा	
१२.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माले जनसमाजवादी)	ओखलढुङ्गा	
१३.	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)	ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१२०

श्रोत : (स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४-एक भ्रलक)

### ११.२ स्थानीय तहको संक्षिप्त विवरण

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गाका अनुसार स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ का लागि यस जिल्लामा कुल मतदाता संख्या ९१५०८ जना रहेका थिए । जस मध्ये पुरुष ४४८९३, महिला ४६६१४ र तेस्रो लिङ्गी १ जना रहेको पाइन्छ । जिल्लामा सबैभन्दा बढी मतदाता सिद्धिचरण नगरपालिकामा १६९८२ जना रहेका थिए भने सबैभन्दा कम मतदाता चिशंखुगढी गाउँपालिकामा ९५४७ जना रहेका थिए ।

स्थानीय तहको निर्वाचन, २०७४ का लागि ओखलढुङ्गा जिल्लामा ७८ वटा मतदान स्थल रहेका थिए भने १२७ वटा स्थानमा मतदान केन्द्रहरू राखिएका थिए । नगरपालिका र गाउँपालिकामा निर्वाचित पदाधिकारीहरूको संख्या समेत तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ११.२

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	वडा संख्या	मतदान स्थल संख्या	मतदान केन्द्र संख्या	मतदाता संख्या			निर्वाचित पदाधिकारी संख्या		कैफियत
					म.	पु.	ते. लि.	सभा	कार्यपालिका	
१.	सिद्धिचरण नगरपालिका	१२	१४	२३	८५१४	७६६७	१	६५	२१	
२.	सुनकोशी गाउँपालिका	१०	१०	१७	५९९९	५८६६	०	५४	१८	
३.	चम्पादेवी गाउँपालिका	१०	१०	१५	५९२९	५६०२	०	५४	१८	
४.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	९	९	१३	४७६७	४८१४	०	४९	१७	

५.	लिखु गाउँपालिका	९	९	१४	५३६०	५२३६	०	४९	१७	
६.	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	९	९	१६	६१७९	५८४६	०	४९	१७	
७.	मोलुङ्ग गाउँपालिका	८	८	१४	५१३५	५०४६	०	४४	१६	
८.	चिशंखुगढी गाउँपालिका	८	९	१५	४८११	४७३६	०	४४	१६	
जम्मा		७५	७८	१२७	४६६९४	४४८१३	१	४०८	१४०	

श्रोत : (स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४-एक भूलक)

### ११.३ स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ को परिणाम

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गाका अनुसार स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ मा यस जिल्लामा एक नगरपालिका र सात गाउँपालिकाबाट निर्वाचित उम्मेदवारहरूको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

#### तालिका नं. ११.३

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		मोहन कुमार श्रेष्ठ	६१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७३९	निर्वाचित
२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		इच्छा कुमारी गुरुङ्ग	४५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८२६	निर्वाचित
३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	१	केदार बाबु बस्नेत	५९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६६	निर्वाचित
४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	१	राधा निरौला	४२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८६	निर्वाचित
५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	१	हिरा कुमारी विश्वकर्मा	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७७	निर्वाचित
६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१	हर्क बहादुर घिमिरे	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८२	निर्वाचित
७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१	भिम बहादुर मगर	५९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७८	निर्वाचित
८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	२	कृष्ण बहादुर कार्की	४३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७१	निर्वाचित
९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	२	शर्मिला कटुवाल	५६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४९५	निर्वाचित
१०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	२	अनिता रम्तेल	३०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४९६	निर्वाचित
११.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	२	नारायण बहादुर बस्नेत	४१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८८	निर्वाचित
१२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	२	शेर बहादुर कटुवाल	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२९	निर्वाचित
१३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	३	रहर मान राई	५७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४७२	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
१४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	३	ओम कुमारी दाहाल	५३	महिला	नेपाली कांग्रेस	५२७	निर्वाचित
१५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	३	सीता देवी दमाई	६०	महिला	नेपाली कांग्रेस	५२९	निर्वाचित
१६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	३	नर बहादुर राई	३६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५०४	निर्वाचित
१७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	३	शिव कुमार बानियाँ	४०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४८८	निर्वाचित
१८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	४	रत्न बहादुर गुरुङ	५४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६४८	निर्वाचित
१९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	४	पशुपति गुरुङ	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	७३९	निर्वाचित
२०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	४	रजनि परिवार	३६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	७१६	निर्वाचित
२१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	४	बुद्ध बहादुर श्रेष्ठ	५३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	७०८	निर्वाचित
२२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	४	प्रकाश कटवाल	३१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	७५३	निर्वाचित
२३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	५	कुल प्रशाद दाहाल	५३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८७	निर्वाचित
२४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	५	डोल्मा शेर्पा	३३	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	५००	निर्वाचित
२५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	५	निरमलि विश्वकर्मा	५६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४९९	निर्वाचित
२६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	५	डिमा पेम्बा शेर्पा	४७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६८	निर्वाचित
२७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	५	नौ राज राई	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६०	निर्वाचित
२८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	६	मदन बहादुर मगर	५८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३२६	निर्वाचित
२९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	६	सुकाल माया मगर	२४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३०३	निर्वाचित
३०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	६	रत्न माया विश्वकर्मा	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३१३	निर्वाचित
३१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	६	सन्त बहादुर मगर	५२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३०७	निर्वाचित
३२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	६	डेण्डी शेर्पा	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३०५	निर्वाचित
३३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	७	बम बहादुर राई	५१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०९	निर्वाचित
३४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	७	कृष्ण माया धिमिरे	५४	महिला	नेपाली कांग्रेस	४१४	निर्वाचित
३५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	७	चिनी माया विश्वकर्मा	४८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१५	निर्वाचित
३६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	७	मिडमार जाडबु शेर्पा	५७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४२३	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
३७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	७	पुष्प बहादुर कटवाल	५५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४१०	निर्वाचित
३८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	८	हेम बहादुर तामाङ	३३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३४६	निर्वाचित
३९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	८	अनिता गुरुङ	३६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३४६	निर्वाचित
४०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	८	विमल परियार	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३५६	निर्वाचित
४१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	८	खोटनाथ चौलागाई	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२२	निर्वाचित
४२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	८	नेत्र बहादुर गुरुङ	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२९	निर्वाचित
४३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	९	दान बहादुर बानिया	६४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४६९	निर्वाचित
४४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	९	रेशम कुमारी श्रेष्ठ	५५	महिला	नेपाली काँग्रेस	४५५	निर्वाचित
४५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	९	फुलमाया विश्वकर्मा	४५	महिला	नेपाली काँग्रेस	४५०	निर्वाचित
४६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	९	प्रेम बहादुर मगर	६७	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४४३	निर्वाचित
४७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	९	गुण बहादुर खड्का	२५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४४३	निर्वाचित
४८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	१०	दामोदर धमला	३०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२७	निर्वाचित
४९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	१०	गंगा माया थापा मगर	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०८	निर्वाचित
५०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	१०	जुना विक	२८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०७	निर्वाचित
५१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१०	तारा बहादुर मगर	३०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३८३	निर्वाचित
५२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१०	गन्धे मगर	५३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१२	निर्वाचित
५३.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	११	बिनोद कुमार के सी (खत्री)	४२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४७४	निर्वाचित
५४.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	११	सीता तामाङ	२७	महिला	नेपाली काँग्रेस	४५२	निर्वाचित
५५.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	११	लिला परियार	३३	महिला	नेपाली काँग्रेस	४४९	निर्वाचित
५६.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	११	चन्द्र बहादुर राई	६४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४३७	निर्वाचित
५७.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	११	सानुबाबु खड्का	४२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४७२	निर्वाचित
५८.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	वडा अध्यक्ष	१२	बिनोद कुमार श्रेष्ठ	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२५३	निर्वाचित
५९.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	महिला सदस्य	१२	ज्ञान माया राई	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१६	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
६०.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	दलित महिला सदस्य	१२	सुनिता नेपाली (दमाई)	४१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१४	निर्वाचित
६१.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१२	गायत्र बहादुर खत्री	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०५	निर्वाचित
६२.	१	सिद्धिचरण नगरपालिका	सदस्य	१२	नारायण गिरी	५८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६१	निर्वाचित
६३.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		वेद बहादुर रोका	५५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२९६५	निर्वाचित
६४.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		सुशिला तामाङ	२९	महिला	नेपाली कांग्रेस	३१२४	निर्वाचित
६५.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	सरोज कुमार सुनुवार	४४	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५६४	निर्वाचित
६६.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	निर्मला सुनुवार (श्रेष्ठ)	३७	महिला	नेपाली कांग्रेस	५५५	निर्वाचित
६७.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	शोभा विश्वकर्मा	४९	महिला	नेपाली कांग्रेस	५४१	निर्वाचित
६८.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	१	अर्जुन कुमार श्रेष्ठ	४६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५२९	निर्वाचित
६९.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	१	देवी बहादुर भुजेल	५३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४३५	निर्वाचित
७०.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	आडकाजी शेर्पा	५८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१२	निर्वाचित
७१.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	अनिसा मगर	३०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०१	निर्वाचित
७२.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	मैया परियार	३०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०९	निर्वाचित
७३.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	२	अखम तामाङ	५२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०३	निर्वाचित
७४.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	२	छत्र नारायण श्रेष्ठ	३२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२९८	निर्वाचित
७५.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	टंक राज सुनुवार	३३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३१४	निर्वाचित
७६.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	दुर्गा देवी सुनुवार	५५	महिला	नेपाली कांग्रेस	३०५	निर्वाचित
७७.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	ज्योती नेपाली	२८	महिला	नेपाली कांग्रेस	३०९	निर्वाचित
७८.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	३	पदम बहादुर सुनुवार	६६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२८०	निर्वाचित
७९.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	३	रिन्जी शेर्पा	७४	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२८७	निर्वाचित
८०.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	कमल प्रसाद न्यौपाने	४२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२८६	निर्वाचित
८१.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	कविता देवी सुनुवार	३२	महिला	नेपाली कांग्रेस	२९८	निर्वाचित
८२.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	हेम कुमारी विश्वकर्मा	५५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२९८	निर्वाचित
८३.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	४	अम्बर बहादुर तामाङ	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२९८	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
८४.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	४	पूर्ण बहादुर तामाङ	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०६	निर्वाचित
८५.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	राम कुमार सुनुवार	३९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४०३	निर्वाचित
८६.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	ठंक माया सुनुवार	५५	महिला	नेपाली कांग्रेस	३७३	निर्वाचित
८७.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	चित्र माया विश्वकर्मा	४६	महिला	नेपाली कांग्रेस	३७७	निर्वाचित
८८.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	५	विजय लामा	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३६०	निर्वाचित
८९.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	५	लाल बहादुर तामाङ	५७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३६७	निर्वाचित
९०.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	छत्र बहादुर तामाङ	६०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३८७	निर्वाचित
९१.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	जंबु शेर्पा	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३७४	निर्वाचित
९२.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	सीता विश्वकर्मा	४८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३९४	निर्वाचित
९३.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	६	ढकल बहादुर तामाङ	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३६८	निर्वाचित
९४.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	६	डवली तामाङ	४४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३९०	निर्वाचित
९५.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	भुपेन्द्र बहादुर बस्नेत	४९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३२५	निर्वाचित
९६.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	राम कुमारी बस्नेत	४२	महिला	नेपाली कांग्रेस	३४२	निर्वाचित
९७.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	सरस्वती वि.क.(सिन्धुउरी)	३१	महिला	नेपाली कांग्रेस	३२७	निर्वाचित
९८.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	७	शान्त बहादुर तामाङ	५२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३०२	निर्वाचित
९९.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	७	देव बहादुर खड्का	४२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३३६	निर्वाचित
१००.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	नगेन्द्र बहादुर बस्नेत	४९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३७८	निर्वाचित
१०१.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	आड ल्वामु शेर्पा	३३	महिला	नेपाली कांग्रेस	३४५	निर्वाचित
१०२.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	तारा विश्वकर्मा	४७	महिला	नेपाली कांग्रेस	३३९	निर्वाचित
१०३.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	८	आडतेण्डी शेर्पा	५२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३३१	निर्वाचित
१०४.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	८	लिला बहादुर कार्की	५०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३२०	निर्वाचित
१०५.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	९	आड पसी शेर्पा	३१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६१	निर्वाचित
१०६.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	महिला सदस्य	९	च्यामु शेर्पा	६०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६४	निर्वाचित
१०७.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	९	कृष्ण माया विश्वकर्मा	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६५	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
१०८.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	९	दोर्जी शेपा	६४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	२५६	निर्वाचित
१०९.	१	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	सदस्य	९	पेमा रीन्जी शेर्पा	२५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२८१	निर्वाचित
११०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		नवराज के.सी. (खत्री)	४८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३२४१	निर्वाचित
१११.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		निर्मला देवी रैका	४८	महिला	नेपाली कांग्रेस	३२४५	निर्वाचित
११२.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	कुल बहादुर श्रेष्ठ	३६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५८५	निर्वाचित
११३.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	ईन्द्र माया मगर	४०	महिला	नेपाली कांग्रेस	५७७	निर्वाचित
११४.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	शान्ता नेपाली	३१	महिला	नेपाली कांग्रेस	५८३	निर्वाचित
११५.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	१	निरबहादुर थापा मगर	४०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५७८	निर्वाचित
११६.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	१	रत्न बहादुर सार्की	७८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५७३	निर्वाचित
११७.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	विष्णु पुलामी	२९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५९९	निर्वाचित
११८.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	खिन माया मगर	४८	महिला	नेपाली कांग्रेस	५९७	निर्वाचित
११९.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	भिम कुमारी कामी	३१	महिला	नेपाली कांग्रेस	६०३	निर्वाचित
१२०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	२	गोरे सुनुवार	६८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	६०१	निर्वाचित
१२१.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	२	पृथी कुमार मगर	३५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	५९६	निर्वाचित
१२२.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	बल बहादुर तामाङ	५५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३४९	निर्वाचित
१२३.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	शुक माया श्रेष्ठ	५९	महिला	नेपाली कांग्रेस	३३१	निर्वाचित
१२४.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	प्रेम माया कामी	६०	महिला	नेपाली कांग्रेस	३५६	निर्वाचित
१२५.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	३	अम्बर बहादुर बुढाथोकी	६०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३४४	निर्वाचित
१२६.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	३	तारा बहादुर कार्की	३८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३३९	निर्वाचित
१२७.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	कृष्ण बहादुर खत्री	५७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३३०	निर्वाचित
१२८.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	गोमा देवी कटवाल	४३	महिला	नेपाली कांग्रेस	३०६	निर्वाचित
१२९.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	लिला माया दमाई	३०	महिला	नेपाली कांग्रेस	३१५	निर्वाचित
१३०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	४	गणेश बहादुर खत्री	४६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३२०	निर्वाचित
१३१.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	४	सुर वीर कार्की	५९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३०२	निर्वाचित
१३२.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	भुलक मान तामाङ	३५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३८	निर्वाचित
१३३.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	शोभा माया तामाङ	३२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३४	निर्वाचित
१३४.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	मैया दर्जी	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३५	निर्वाचित
१३५.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	५	चन्द्र बहादुर कार्की	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३९	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
१३६.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	५	प्रेम बहादुर थामा क्षेत्री	६०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२३४	निर्वाचित
१३७.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	तिलक बहादुर खड्का	४४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५०३	निर्वाचित
१३८.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	रिता कुमारी न्यौपाने	३४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५२४	निर्वाचित
१३९.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	नरमाया साकी	४१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५१९	निर्वाचित
१४०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	६	दिल कुमार तामाङ	५२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५२२	निर्वाचित
१४१.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	६	धन बहादुर खत्री	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	५०४	निर्वाचित
१४२.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	सुरेश कुमार थापा	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३२०	निर्वाचित
१४३.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	तारा खड्का	४७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३०४	निर्वाचित
१४४.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	कमला विश्वकर्मा	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३१४	निर्वाचित
१४५.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	७	ईन्द्र बहादुर थापा	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३१६	निर्वाचित
१४६.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	७	सुरेश बहादुर कार्की	५७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३११	निर्वाचित
१४७.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	अजय लुईटेल	३९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३०८	निर्वाचित
१४८.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	निरु माया गुरुङ	४२	महिला	नेपाली कांग्रेस	३३९	निर्वाचित
१४९.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	मिना नेपाली	३९	महिला	नेपाली कांग्रेस	२८२	निर्वाचित
१५०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	८	विष्णु प्रसाद घिमिरे	३७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२९६	निर्वाचित
१५१.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	८	हर्क बहादुर गुरुङ	४१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२९८	निर्वाचित
१५२.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	९	भक्त हरी वडाल	४९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६६	निर्वाचित
१५३.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	९	मसिनी माया खड्का	४९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२७२	निर्वाचित
१५४.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	९	गोमा कुमारी विश्वकर्मा	४३	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२८१	निर्वाचित
१५५.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	९	काजी शेर्पा	४१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२८०	निर्वाचित
१५६.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	९	गणेश बहादुर कार्की	४२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२७३	निर्वाचित
१५७.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१०	उज्जन बुढाथोकी	२५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३८६	निर्वाचित
१५८.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१०	दुर्गा देवी कार्की	४८	महिला	नेपाली कांग्रेस	३८७	निर्वाचित
१५९.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१०	चन्द्र माया विश्वकर्मा	७६	महिला	नेपाली कांग्रेस	३८२	निर्वाचित
१६०.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	१०	डम्बर बहादुर श्रेष्ठ	६३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३९५	निर्वाचित
१६१.	१	चम्पादेवी गाउँपालिका	सदस्य	१०	रोहित प्रसाद ढुंगेल	३६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३९५	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
१६२.	१	लिखु गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		गोविन्द बहादुर पौडेल	६१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०१०	निर्वाचित
१६३.	१	लिखु गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		शान्ता ढुंगेल	४०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३११०	निर्वाचित
१६४.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	कुमार राज सुवेदी	४४	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२४५	निर्वाचित
१६५.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	नरमाया कार्की	४८	महिला	नेपाली कांग्रेस	२५३	निर्वाचित
१६६.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	मखमली कामी	४५	महिला	नेपाली कांग्रेस	२३९	निर्वाचित
१६७.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	१	ओम प्रसाद सुवेदी	५०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२३९	निर्वाचित
१६८.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	१	राम चन्द्र बोगटी	३७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२३४	निर्वाचित
१६९.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	रामहरी बुढाथोकी	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३६९	निर्वाचित
१७०.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	सीता खत्री	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३३८	निर्वाचित
१७१.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	गिता माया विश्वकर्मा	५५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३४२	निर्वाचित
१७२.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	२	खेट बहादुर तमाङ	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२२	निर्वाचित
१७३.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	२	राम कुमार बोगटी	५८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२८३	निर्वाचित
१७४.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	गोपाल खड्का	३०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४१९	निर्वाचित
१७५.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	अप्सरी पाण्डे (सुवेदी)	३४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३७०	निर्वाचित
१७६.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	केसरी माया दमाई	५०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२४	निर्वाचित
१७७.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	३	सोकर्ण श्रेष्ठ	३९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४५६	निर्वाचित
१७८.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	३	विष्णु कुमार श्रेष्ठ	४९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१६	निर्वाचित
१७९.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	धन बहादुर कार्की	६३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३८६	निर्वाचित
१८०.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	सक्कली माया पाण्डे	६३	महिला	नेपाली कांग्रेस	३७५	निर्वाचित
१८१.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	राम्री माया साकी	५८	महिला	नेपाली कांग्रेस	३७१	निर्वाचित
१८२.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	४	भिम बहादुर मगर	५८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३६४	निर्वाचित
१८३.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	४	भोज बहादुर पाण्डे	५३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३६८	निर्वाचित
१८४.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	गोपाल बहादुर खत्री	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३५९	निर्वाचित
१८५.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	लक्ष्मी तामाङ	३०	महिला	नेपाली कांग्रेस	३६१	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
१८६.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	शान्त माया दमाई	६३	महिला	नेपाली कांग्रेस	३६१	निर्वाचित
१८७.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	५	रेखा कुमारी तामाङ	३९	महिला	नेपाली कांग्रेस	३५५	निर्वाचित
१८८.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	५	छत्र बहादुर श्रेष्ठ	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३५६	निर्वाचित
१८९.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	टीका बहादुर क्याप्टाकी	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३०८	निर्वाचित
१९०.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	सीता पौडेल	३०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२७४	निर्वाचित
१९१.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	अम्बिमा विश्वकर्मा	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२७७	निर्वाचित
१९२.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	६	ण कृष्ण भट्टराई	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२५२	निर्वाचित
१९३.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	६	जगेश्वर भट्टराई	३६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२९६	निर्वाचित
१९४.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	वेद कुमार कार्की	२७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३३३	निर्वाचित
१९५.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	तिलक कुमारी खत्री	५८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२५	निर्वाचित
१९६.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	खमी माया विश्वकर्मा	५०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२४	निर्वाचित
१९७.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	७	होम बहादुर भट्टराई	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२७	निर्वाचित
१९८.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	७	कुमार श्रेष्ठ	३८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२८	निर्वाचित
१९९.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	बिसाल कुमार पौडेल	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६६३	निर्वाचित
२००.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	मेनुका अधिकारी	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६७३	निर्वाचित
२०१.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	मिना कुमारी विश्वकर्मा	६२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६६४	निर्वाचित
२०२.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	८	विमल कुमार विष्ट	३६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६५९	निर्वाचित
२०३.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	८	होम बहादुर विष्ट	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	६४५	निर्वाचित
२०४.	१	लिखु गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	९	शुक वीर तामाङ	४७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४५६	निर्वाचित
२०५.	१	लिखु गाउँपालिका	महिला सदस्य	९	विष्णु माया भुजेल	४४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७८	निर्वाचित
२०६.	१	लिखु गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	९	लाल कुमारी लोड्गी बर्म	२६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८६	निर्वाचित
२०७.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	९	वेद बहादुर खत्री	३८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४५८	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
२०८.	१	लिखु गाउँपालिका	सदस्य	९	आड रिन्जी शेर्पा	४४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७९	निर्वाचित
२०९.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		निशान्त शर्मा बास्तोला	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	१९०६	निर्वाचित
२१०.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		सुष्मिका राई	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२०७३	निर्वाचित
२११.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	उपक कटुवाल	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३८३	निर्वाचित
२१२.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	मन सरी राई	३४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३९६	निर्वाचित
२१३.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	शर्मिला विश्वकर्मा	३६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	४०६	निर्वाचित
२१४.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	१	डिल्ली बहादुर मगर	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३९७	निर्वाचित
२१५.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	१	प्रकाश बहादुर माझी	४१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३८६	निर्वाचित
२१६.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	नरेन्द्र वस्नेत	३५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३९४	निर्वाचित
२१७.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	कल्पना श्रेष्ठ	२८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३६५	निर्वाचित
२१८.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	नन्द कुमारी साकी	४७	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२५१	निर्वाचित
२१९.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	२	जिवन कुमार थापा	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२७४	निर्वाचित
२२०.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	२	माहा विर तमाङ	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२२९	निर्वाचित
२२१.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	गंगा श्रेष्ठ	२९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४६३	निर्वाचित
२२२.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	हिरा लक्ष्मी कार्की	४२	महिला	नेपाली कांग्रेस	४७१	निर्वाचित
२२३.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	सीता साकी	४७	महिला	नेपाली कांग्रेस	४७१	निर्वाचित
२२४.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	३	चुडामणी कार्की	३५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४३९	निर्वाचित
२२५.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	३	अमृत बहादुर मगर	५९	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४५८	निर्वाचित
२२६.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	हिमाल राई	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२२६	निर्वाचित
२२७.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	याङ्जी शेर्पा	३१	महिला	नेपाली कांग्रेस	२१२	निर्वाचित
२२८.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	विमला कुमारी दर्जी	४७	महिला	नेपाली कांग्रेस	२११	निर्वाचित
२२९.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	४	श्याम कुमार खड्का	५६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२११	निर्वाचित
२३०.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	४	टेकराज कटुवाल	४५	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२११	निर्वाचित
२३१.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	प्रकाश कुमार कार्की	४६	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३२८	निर्वाचित
२३२.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	कल्पना मगर	३४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१०	निर्वाचित
२३३.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	सम्भना साकी	२४	महिला	नेपाली कांग्रेस	३०७	निर्वाचित
२३४.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	५	श्याम बहादुर मगर	५४	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२८७	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिंग			
२३५.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	५	चिरन भट्टराई	३६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३४१	निर्वाचित
२३६.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	कृष्ण बहादुर क्यापछाकी मगर	४०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२८	निर्वाचित
२३७.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	लक्ष्मी खत्री (काकी)	३५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४९५	निर्वाचित
२३८.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	बेली माया दर्जी	५९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	५०१	निर्वाचित
२३९.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	६	टम बहादुर राई	२५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६१	निर्वाचित
२४०.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	६	रोहीत कुमार काकी	४६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६४	निर्वाचित
२४१.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	तुल विक्रम श्रेष्ठ	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२४०	निर्वाचित
२४२.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	पलामु शोर्पा	६०	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२७०	निर्वाचित
२४३.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	अमृता विश्वकर्मा	३१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२६६	निर्वाचित
२४४.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	७	मिलन राई	२६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२८१	निर्वाचित
२४५.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	७	लिला बहादुर राई	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२४२	निर्वाचित
२४६.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	केशर बहादुर वस्नेत	५५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२९७	निर्वाचित
२४७.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	निर्मला काकी	५२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१६	निर्वाचित
२४८.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	नानी मैया परियार	५८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३१५	निर्वाचित
२४९.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	८	नेत्र बहादुर साकी	५७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०२	निर्वाचित
२५०.	१	चिशांखुगढी गाउँपालिका	सदस्य	८	शेर बहादुर राई	५९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२८४	निर्वाचित
२५१.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		मोती राज राई	५३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३८५९	निर्वाचित
२५२.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		सविता राई	३६	महिला	नेपाली काँग्रेस	४०३५	निर्वाचित
२५३.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	राजकुमार रुम्दाली	४०	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३८९	निर्वाचित
२५४.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	कमन राई	३५	महिला	नेपाली काँग्रेस	३९६	निर्वाचित
२५५.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	हेम कुमारी नेपाली	४८	महिला	नेपाली काँग्रेस	३८९	निर्वाचित
२५६.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	१	पुर्ण बहादुर श्रेष्ठ	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३८४	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
२५७.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	१	गिते आलेमगर	४६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३९१	निर्वाचित
२५८.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	उमेश कार्की	२६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३७५	निर्वाचित
२५९.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	विमता के.सी.	३९	महिला	नेपाली काँग्रेस	३६८	निर्वाचित
२६०.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	सुन्तला दर्जी	४६	महिला	नेपाली काँग्रेस	३९८	निर्वाचित
२६१.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	२	डम्बर बहादुर कार्की	५१	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३६४	निर्वाचित
२६२.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	२	हुप बहादुर श्रेष्ठ	२४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेनिनवादी)	३६१	निर्वाचित
२६३.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	मेडल राई	३४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४६४	निर्वाचित
२६४.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	गोमा कुमारी राई	४२	महिला	नेपाली काँग्रेस	५५५	निर्वाचित
२६५.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	मंगली विश्वकर्मा	४४	महिला	नेपाली काँग्रेस	४७७	निर्वाचित
२६६.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	३	कल्याण राई	२९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	५२९	निर्वाचित
२६७.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	३	मान बहादुर राई	४२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४५६	निर्वाचित
२६८.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	सन्त बहादुर तामाङ	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३८०	निर्वाचित
२६९.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	सरिता तामाङ	२९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३३९	निर्वाचित
२७०.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	सुन्तली विश्वकर्मा	३१	महिला	नेपाली काँग्रेस	३०७	निर्वाचित
२७१.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	४	टंक प्रसाद राई	२९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३६५	निर्वाचित
२७२.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	४	नविन राई	३३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३१९	निर्वाचित
२७३.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	राम कुमार राई	३३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६७७	निर्वाचित
२७४.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	माया राई	२४	महिला	नेपाली काँग्रेस	७०३	निर्वाचित
२७५.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	मेनु कुमारी विश्वकर्मा	४२	महिला	नेपाली काँग्रेस	६७९	निर्वाचित
२७६.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	५	शंख नारायण श्रेष्ठ	४८	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६८९	निर्वाचित
२७७.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	५	डोर बहादुर मगर	५१	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६९७	निर्वाचित
२७८.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	हेम राज राई	३८	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	७०५	निर्वाचित
२७९.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	चन्द्र कुमारी काफ्ले	५२	महिला	नेपाली काँग्रेस	६७१	निर्वाचित
२८०.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	रुपा माया विश्वकर्मा	३१	महिला	नेपाली काँग्रेस	६७६	निर्वाचित
२८१.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	६	धन सिं राई	२९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६५५	निर्वाचित
२८२.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	६	गायत्री प्रसाद दाहाल	४५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६६७	निर्वाचित
२८३.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	कशव प्रसाद ढुंगाना	६१	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४११	निर्वाचित
२८४.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	डोलु माया मगर	२८	महिला	नेपाली काँग्रेस	४२२	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
२८५.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	मिठु कुमारी कामी	५२	महिला	नेपाली काँग्रेस	४१८	निर्वाचित
२८६.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	७	रहलमान माझी	४१	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४१५	निर्वाचित
२८७.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	७	राम कुमार गौतम	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४२९	निर्वाचित
२८८.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	भिम बहादुर बलम्पाखी मगर	२९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३३८	निर्वाचित
२८९.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	मन कुमारी बलम्पाखी	३६	महिला	नेपाली काँग्रेस	३२१	निर्वाचित
२९०.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	तेज कुमारी कामी	५१	महिला	नेपाली काँग्रेस	३३२	निर्वाचित
२९१.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	८	रामजाली बास्तोला	५३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३२२	निर्वाचित
२९२.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	८	लिल बहादुर बलम्पाखी	४३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३२३	निर्वाचित
२९३.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	९	नानी बाबु सिदाली मगर	३०	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४५०	निर्वाचित
२९४.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	९	कमला राई	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४४२	निर्वाचित
२९५.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	९	कुल कुमारी विश्वकर्मा	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४३५	निर्वाचित
२९६.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	९	नर बहादुर आले मगर	३७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४३०	निर्वाचित
२९७.	१	मानेभन्ज्याङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	९	राम बहादुर मगर	४९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४३४	निर्वाचित
२९८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		रुद्र प्रसाद अधिकारी	४५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३७०२	निर्वाचित
२९९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		दुर्गा कुमारी तामाङ	४५	महिला	नेपाली काँग्रेस	३४८५	निर्वाचित
३००.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	दिप हरी राई	६१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४४३	निर्वाचित
३०१.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	कविता तिम्सिना	२९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१६	निर्वाचित
३०२.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	शुसिला परियार	२४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३७५	निर्वाचित
३०३.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	१	केसव प्रसाद लुईटेल	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३९६	निर्वाचित
३०४.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	१	सह देव गिरी	३४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०१	निर्वाचित
३०५.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	खिल नाथ तामाङ	४७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३९१	निर्वाचित
३०६.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	फुलमाया तामाङ	४६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३४४	निर्वाचित
३०७.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	मन्जिता विश्वकर्मा	२३	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३६९	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
३०८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	२	जङ्ग ध्वज तामाङ	६३	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३३२	निर्वाचित
३०९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	२	खिम बहादुर तामाङ्ग	४१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३०४	निर्वाचित
३१०.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	विष्णु कुमार खड्का	५१	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३१७	निर्वाचित
३११.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	सीता माया थापा	३४	महिला	नेपाली कांग्रेस	३५१	निर्वाचित
३१२.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	फुलमाया वि.क	४१	महिला	नेपाली कांग्रेस	३६३	निर्वाचित
३१३.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	३	जय बहादुर श्रेष्ठ	७२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३७८	निर्वाचित
३१४.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	३	लिलानाथ बराल	६३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३६४	निर्वाचित
३१५.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	कुमार बहादुर राई	५८	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३७९	निर्वाचित
३१६.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	लक्ष्मी माया राई	२५	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३६९	निर्वाचित
३१७.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	मन कुमारी वि.क	५७	महिला	नेपाली कांग्रेस	३६१	निर्वाचित
३१८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	४	हरि चन्द्र श्रेष्ठ	२३	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	३७७	निर्वाचित
३१९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	४	दिल बहादुर राई	३७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३८५	निर्वाचित
३२०.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	गोविन्द राम तामाङ्ग	३०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८१	निर्वाचित
३२१.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	पञ्ची माया तामाङ	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३८३	निर्वाचित
३२२.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	सोम माया विश्वकर्मा	५४	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२३	निर्वाचित
३२३.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	५	धन बहादुर तामाङ्ग	४९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१९	निर्वाचित
३२४.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	५	प्रेम बहादुर बटवाल	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०७	निर्वाचित
३२५.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	विष्णु बहादुर आले मगर	३७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४२९	निर्वाचित
३२६.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	गर्भी माया मगर	५१	महिला	नेपाली कांग्रेस	४२७	निर्वाचित
३२७.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	मन कुमारी दर्जी	३९	महिला	नेपाली कांग्रेस	४३१	निर्वाचित
३२८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	६	प्रेम बहादुर तामाङ्ग	४७	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४१२	निर्वाचित
३२९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	६	लोक नाथ गौतम	५०	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	४२३	निर्वाचित
३३०.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	श्याम बहादुर कटवाल	५२	पुरुष	नेपाली कांग्रेस	२७३	निर्वाचित
३३१.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	सपना खत्री	२९	महिला	नेपाली कांग्रेस	२९२	निर्वाचित
३३२.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	विष्णुमाया कामी	५३	महिला	नेपाली कांग्रेस	३१४	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
३३३.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	७	रमेश कुमार राय	४४	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३१२	निर्वाचित
३३४.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	७	डुविन्द्र देवी कटवाल	४०	महिला	नेपाली काँग्रेस	२८२	निर्वाचित
३३५.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	गुण राज भट्टराई	४३	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३४३	निर्वाचित
३३६.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	सुशीला श्रेष्ठ	४२	महिला	नेपाली काँग्रेस	३२७	निर्वाचित
३३७.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	मनमाया विश्वकर्मा	५२	महिला	नेपाली काँग्रेस	३१६	निर्वाचित
३३८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	८	होम बहादुर विश्वकर्मा	४९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२९७	निर्वाचित
३३९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	८	प्रेम बहादुर थापा	६८	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३०८	निर्वाचित
३४०.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	९	भनक कुमार कार्की	३१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३५२	निर्वाचित
३४१.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	९	नारायण देवी श्रेष्ठ	५२	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३५७	निर्वाचित
३४२.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	९	ओम कुमारी साँकी	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३५२	निर्वाचित
३४३.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	९	धन बहादुर तामाङ	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३३१	निर्वाचित
३४४.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	९	टंक बहादुर कटवाल	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३४४	निर्वाचित
३४५.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१०	तुला राम पराजुली	५५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३९०	निर्वाचित
३४६.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	महिला सदस्य	१०	चन्द्रकला श्रेष्ठ	३९	महिला	नेपाली काँग्रेस	३८४	निर्वाचित
३४७.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१०	कोपिला साँकी	३६	महिला	नेपाली काँग्रेस	३७९	निर्वाचित
३४८.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	१०	ओम प्रसाद धमला	६२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४४३	निर्वाचित
३४९.	१	सुनकोशी गाउँपालिका	सदस्य	१०	नृप बहादुर भुजेल	४८	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३६५	निर्वाचित
३५०.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	प्रमुख/अध्यक्ष		मणि राज राई	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३०१२	निर्वाचित
३५१.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	उपप्रमुख/उपाध्यक्ष		हेम कुमारी तामाङ्गा	६०	महिला	नेपाली काँग्रेस	३२५८	निर्वाचित
३५२.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	१	प्रदिप कुमार वार्निना	३५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६६५	निर्वाचित
३५३.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	महिला सदस्य	१	खड्ग माया श्रेष्ठ	४३	महिला	नेपाली काँग्रेस	६२०	निर्वाचित
३५४.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	१	प्रमिला विश्वकर्मा	२६	महिला	नेपाली काँग्रेस	६३२	निर्वाचित
३५५.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	सदस्य	१	बुद्धि बहादुर कार्की	६२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६३१	निर्वाचित
३५६.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	सदस्य	१	गंगा प्रसाद शर्मा	५६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	६२७	निर्वाचित
३५७.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	२	टंक बहादुर कार्की	४९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	७८८	निर्वाचित
३५८.	१	मोलुङ्गा गाउँपालिका	महिला सदस्य	२	राधा देवी दाहाल	३५	महिला	नेपाली काँग्रेस	८६२	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
३५९.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	२	राम कुमारी वि.क	३९	महिला	नेपाली काँग्रेस	८४९	निर्वाचित
३६०.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	२	ओम बहादुर राई	३५	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	८३३	निर्वाचित
३६१.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	२	बल भद्र दाहाल	६७	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	७०६	निर्वाचित
३६२.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	३	राम बहादुर कार्की	३७	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२४४	निर्वाचित
३६३.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	३	यान माया सुनुवार	६२	महिला	नेपाली काँग्रेस	२२४	निर्वाचित
३६४.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	३	दुधी माया विश्वकर्मा	६१	महिला	नेपाली काँग्रेस	२४६	निर्वाचित
३६५.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	३	फडिन्द्र प्रसाद फुयाल	५०	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	२४६	निर्वाचित
३६६.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	३	टंक नाथ फुयाल	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	२४२	निर्वाचित
३६७.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	४	मान बहादुर तामाङ	३९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	३२०	निर्वाचित
३६८.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	४	दिल कुमारी खतिवडा	६४	महिला	नेपाली काँग्रेस	३३७	निर्वाचित
३६९.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	४	कविता वि.क	२३	महिला	नेपाली काँग्रेस	३२८	निर्वाचित
३७०.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	४	दिल बहादुर दर्जी	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	२९८	निर्वाचित
३७१.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	४	टंक नाथ खतिवडा	५२	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३५५	निर्वाचित
३७२.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	५	टंक नाथा दाहाल	४९	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	४३१	निर्वाचित
३७३.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	५	देव कुमारी काफ्ले	४४	महिला	नेपाली काँग्रेस	३३९	निर्वाचित
३७४.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	५	खिन माया नेपाली	५०	महिला	नेपाली काँग्रेस	३३२	निर्वाचित
३७५.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	५	राम बहादुर दर्जी	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२९	निर्वाचित
३७६.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	५	कृष्ण राज नेपाल	२६	पुरुष	नेपाली काँग्रेस	३२८	निर्वाचित
३७७.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	६	राम काजी तामाङ	४८	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८६	निर्वाचित
३७८.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	६	यम माया तामाङ	४९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	५०३	निर्वाचित
३७९.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	६	बुद्ध माया दर्जी	३८	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८५	निर्वाचित
३८०.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	६	महेश तामाङ	२२	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४०१	निर्वाचित
३८१.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	६	कमल तामाङ	२७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४८७	निर्वाचित
३८२.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	७	हेम बहादुर सुनुवार	३५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४६३	निर्वाचित
३८३.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	७	देव कुमारी खड्का	२६	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४४२	निर्वाचित

क्र.सं.	प्रदेश नं.	स्थानीय तह	पद	वडा नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
					नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
३८४.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	७	कविता वि.क	२१	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४४६	निर्वाचित
३८५.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	७	टुक बहादुर तामाङ	५०	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२१	निर्वाचित
३८६.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	७	वडडा शेर्पा	४४	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४१३	निर्वाचित
३८७.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	वडा अध्यक्ष	८	हरी कुमार राई	४७	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४३४	निर्वाचित
३८८.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	महिला सदस्य	८	लाक्पा छोकी शेर्पा	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४३३	निर्वाचित
३८९.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	दलित महिला सदस्य	८	मन माया विश्वकर्मा	३९	महिला	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४४६	निर्वाचित
३९०.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	८	दिपक राई	३९	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४७१	निर्वाचित
३९१.	१	मोलुङ्ग गाउँपालिका	सदस्य	८	पासाङ शेर्पा	५६	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	४२५	निर्वाचित

श्रोत : (स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४-एक भ्रलक)

### ११.४ प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचन, २०७४ को परिणाम

जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गाका अनुसार प्रतिनिधि सभा तथा प्रदेश सभा निर्वाचन, २०७४ मा निर्वाचित उम्मेदवारहरूको विवरण तलको तालिकामा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ११.४

क्र.सं.	प्रदेश नं.	प्रतिनिधि सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
			नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
१.	१	१	यज्ञ राज सुनुवार	४५	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	३२५८०	निर्वाचित

श्रोत : (जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

तालिका नं. ११.५

क्र.सं.	प्रदेश नं.	प्रदेश सभा सदस्य निर्वाचन क्षेत्र नं.	उम्मेदवार			राजनीतिक दल/स्वतन्त्र	प्राप्त मत	कैफियत
			नाम/थर	उमेर	लिङ्ग			
१.	१	१	अम्बिर बाबु गुरुङ	५१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत मार्क्सवादी-लेलिनवादी)	१८९०८	निर्वाचित
२.	१	२	मोहन कुमार खड्का	५१	पुरुष	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)	१५४८५	निर्वाचित

श्रोत : (जिल्ला निर्वाचन कार्यालय, ओखलढुङ्गा)

## भूकम्पबाट भएको क्षति विवरण

२०७२ साल बैशाख १२, १३ र २९ गते गोरखा र दोलखा जिल्लालाई केन्द्र विन्दु बनाएर आएको महाभूकम्पले नेपालको पूर्वाञ्चल, मध्यमाञ्चल र पश्चिमाञ्चलका गोरखा, धादिङ, नुवाकोट, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, काठमाण्डौं, भक्तपुर, ललितपुर, सिन्धुली, ओखलढुङ्गा, रामेछाप र दोलखा अति प्रभावित जिल्ला र अन्य जिल्लाहरूमा समेत धनजन, घरहरू र महत्वपूर्ण भौतिक संरचनाको अपुरणीय क्षति पुऱ्याएको थियो । सबैभन्दा बढी मानवीय क्षति सिन्धुपाल्चोक जिल्लामा भएको पाइन्छ । गोरखा जिल्लाको बारपाक क्षेत्रमा केन्द्र विन्दु भएको विनाशकारी भूकम्पले ओखलढुङ्गा जिल्लामा समेत मानवीय तथा भौतिक क्षति पुऱ्याएको थियो ।

### १२.१ जिल्लामा भूकम्पबाट भएको क्षतिको विवरण

ओखलढुङ्गा जिल्लाको सम्पूर्ण भू-भाग मध्ये पश्चिमी भेगमा भूकम्पको बढी असर परेको थियो । विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, साविक गाविस भवनहरू लगायत अन्य सरकारी संरचना तथा निजी आवासहरूमा क्षति पुगनुका साथै जनधनको धेरै क्षति भएको थियो । यस जिल्लामा भूकम्पले गरेको क्षतिको विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

#### तालिका नं. १२.१

#### जिल्लामा २०७२ सालको भूकम्पबाट भएको क्षतिको विवरण

क्र.सं.	क्षतिको विवरण	क्षति (जम्मा संख्या)
१.	मानिसको मृत्यु	२०
२.	घाईते	१३१
३.	वेपत्ता	२३
४.	निजीआवास पूर्ण क्षति	२०१६५
५.	निजीआवास आंशिक क्षति	१३४२८
६.	निजीआवास सामान्य क्षति	७०३३
७.	सामुदायिक भवनहरू	७३
८.	विद्यालय भवनहरू	२०८
९.	अन्य सरकारी कार्यालयहरू	८०
१०.	मठमन्दिर	३७
११.	खानेपानी	६४
१२.	माइक्रो हाईड्रो	१७

श्रोत : (राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, जिल्ला समन्वय समितिको सचिवालय, ओखलढुङ्गा)

## १२.२ ओखलढुङ्गा जिल्लाको पुनर्निर्माणसँग सम्बन्धित संक्षिप्त जानकारी

ओखलढुङ्गा जिल्लाको पुनर्निर्माणसँग सम्बन्धित संक्षिप्त जानकारी मिति २०७४/१०/२८ सम्म ।

तालिका नं. १२.२

क्र.सं.	विवरण	संख्या
१.	पहिचान भएका लाभग्राही	२०१६५
२.	अनुदान सम्झौता गरेका लाभग्राही	१८९८१
३.	सम्झौता हुन नसकेको लाभग्राहीहरू	११८४
४.	प्रथम किस्ता प्राप्त गर्ने	१८९४९
५.	घर निर्माण हुँदै गरेको	१५००३
६.	दोस्रो किस्ताको लागि सिफारिस गरेको	१४३०१
७.	दोस्रो किस्ता रकम पाउने लाभग्राही	१००४५
८.	तेस्रो किस्ता माग निवेदन	४३७४
९.	तेस्रो किस्ता सिफारिस	४२८७
१०.	तेस्रो किस्ता पाउने लाभग्राही	३४४९
११.	निर्माण सम्पन्न भई सकेका घर	४७०५
१२.	दक्ष मिस्त्रीको तालिम पाउने	२१०९
१३.	प्रवलीकरण सम्झौता	५२७
१४.	प्रवलीकरणका लागि पहिलो किस्ता रकम पाउने लाभग्राही	३०४
१५.	नयाँ थप गुनासो दर्ता	८९९३
१६.	जिल्ला शिक्षा आयोजना कार्यान्वयन इकाई मार्फत (ADB) को सहयोगमा १९ वटा विद्यालय निर्माण हुँदै ।	
१७.	विद्यालय व्यवस्थापन समिति मार्फत ४७ वटा विद्यालय भवन निर्माण हुँदै ।	
१८.	(DLPIU) शहरी विकास मार्फत ४ वटा सरकारी भवन निर्माण हुने तयारी र ८ वटा सरकारी भवनको मर्मत गर्ने कार्य तयारी ।	
१९.	(DLPIU) जिल्ला समन्वय समिति मार्फत १६ वटा गुम्बाको ठेक्का भई १ वटा गुम्बाको निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको छ ।	
२०.	भूकम्प आपतकालिन सहायता परियोजनाको तर्फबाट ओखलढुङ्गा-रुम्जाटार सडकको स्तर बृद्धि तथा कालोपत्रे गर्न २० करोडमा ठेक्का सम्झौता भई निर्माण कार्य भइरहेको छ ।	
२१.	ओखलढुङ्गा-रामपुर-लप्से खोला २३.५६ कि.मि. सडकको (DPR) तयार गरी (EEAP) को सहयोगमा स्तर बृद्धिगर्न (CLPIU) मा स्विकृतिका लागि पठाइएको छ ।	

श्रोत : (राष्ट्रिय पुनर्निर्माण प्राधिकरण, जिल्ला समन्वय समितिको सचिवालय, ओखलढुङ्गा)

सुशासन

१३.१ जिल्लामा रहेका सरकारी कार्यालयहरूको विवरण

ओखलढुङ्गा जिल्लामा रहेका सरकारी कार्यालयहरूको नाम र सम्पर्क नं. सम्बन्धी संक्षिप्त तथ्याङ्कलाई देहाय बमोजिम तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३.१

क्र.सं.	कार्यालयको नाम	फोन नं.
१.	उच्च अदालत विराटनगर, अस्थायी इजलास ओखलढुङ्गा	०३७-५२०१५७
२.	ओखलढुङ्गा जिल्ला अदालत	०३७-५२०१९७
३.	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	०३७-५२०१३३
४.	शमसेरदल गण ब्यारेक	०३७-५२०१७५
५.	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	०३७-५२०१९९
६.	शसस्त्र प्रहरी बल, जिल्ला सुरक्षा बेस	०३७-५२०६४२
७.	जिल्ला समन्वय समितिको सचिवालय	०३७-५२०१४४
८.	जिल्ला शिक्षा कार्यालय	०३७-५२०१०५
९.	जिल्ला सरकारी वकिलको कार्यालय	०३७-५२०२०९
१०.	जिल्ला वन कार्यालय	०३७-५२०१३४
११.	जिल्ला पशु सेवा कार्यालय	०३७-५२०५९८
१२.	सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	०३७-५२०२११
१३.	शहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय	०३७-५२०१०३
१४.	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	०३७-५२०११०
१५.	सडक डिभिजन कार्यालय	०३७-६९०५३४
१६.	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय	०३७-५२०१३०
१७.	जिल्ला निर्वाचन कार्यालय	०३७-५२०१८१
१८.	जिल्ला हुलाक कार्यालय	०३७-५२०११३
१९.	कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय	०३७-५२०१४०
२०.	राष्ट्रिय अनुसन्धान कार्यालय	०३७-५२०११२
२१.	जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय	०३७-५४०११६
२२.	सिद्धिचरण नगरपालिकाको कार्यालय	०३७-५२०२१३
२३.	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	०३७-५२०१५०
२४.	महिला तथा बालबालिका कार्यालय	०३७-५२०१०१
२५.	जिल्ला भू-संरक्षण कार्यालय	०३७-५२०११४
२६.	नापी कार्यालय	०३७-५२०१२१
२७.	तथ्याङ्क कार्यालय	०३७-५२०१२४
२८.	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक शाखा	०३७-५२०३५५
२९.	नेपाल खाद्य संस्थान शाखा	०३७-५२०११७
३०.	नागरिक उड्डयन प्राधिकरण	०३७-५४०११८
३१.	जिल्ला प्राविधिक कार्यालय	०३७-५२००३८

३२.	कृषि विकास बैंक उप-शाखा	०३७-५२०११८
३३.	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	०३७-५२०१०६
३४.	व्यवसायिक सीप विकास तालिम केन्द्र	०३७-५२०१८५
३५.	मालपोत कार्यालय	०३७-५२०२०१
३६.	नेपाल टेलिकम	०३७-५२०४४४
३७.	खेलकुद विकास समिति	०३७-५२०४५७
३८.	जिल्ला कारागार कार्यालय	०३७-५२०१२५
३९.	हावापानी तथा मौसम फिल्ड कार्यालय	०३७-५२०३२७
४०.	पुनर्निर्माण प्राधिकरण जिल्ला समन्वय समितिको सचिवालय	०३७-५२०३५०
४१.	जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रक डिभिजन कार्यालय	०३७-५२०३५४
४२.	ओखलढुङ्गा मिसन अस्पताल	०३७-५२०१३५
४३.	स्थानीय शान्ति समिति	०३७-५२०३३१
४४.	नेपाल वायु सेवा निगम रुम्जाटार	०३७-५४०११४
४५.	साना जल विद्युत आयोजना	०३७-५४०११२
४६.	नेपाल रेडकस सोसाइटी	०३७-५२०१७८
४७.	सामुदायिक आँखा अस्पताल	०३७-५२०३३५

श्रोत : (ओखल पोक्ली, २०७४)

### १३.२ जिल्लामा कार्यरत क्रियाशिल पत्रकारहरूको विवरण

तालिका नं. १३.२

क्र.सं.	नाम/थर	आवद्धता/अध्यक्ष	सम्पर्क नम्बर	इमेल ठेगाना
१.	दिपेन्द्र रुम्दाली	पत्रकार महासंघ-अध्यक्ष	९८४२८०३०००	rumdali.dipen7@gmail.com
२.	शिव प्रसाद ढुंगाना	पत्रकार महासंघ-उपाध्यक्ष	९८४२९३९८४४	sathishiba1@gmail.com
३.	पूर्ण प्रसाद न्यौपाने	भिजन नेपाल-अध्यक्ष	९८४२९५५३१३	press.purna@gmail.com
४.	एसबी जेरो	भिजन नेपाल साप्ताहिक-सम्पादक	९८४२९९५५११	sbjero@gmail.com
५.	रविन श्रेष्ठ	भिजन एफ.एम-स्टेशन म्यानेजर	९८६२६०५७७७	press.rabin@gmail.com
६.	विनु राई	आफ्नो एफ.एम-स्टेशन म्यानेजर	९८४२९५५६३३	raibinu143@yahoo.com
७.	राजकुमार कार्की	रमाईलो एफ.एम-स्टेशन म्यानेजर	९८४२९३९८३९	rkdearraj@gmail.com
८.	कुम्भराज राई	कान्तिपुर दैनिक	९८५२८४०५००	kumbha.kantipur@gmail.com
९.	रामहरी श्रेष्ठ	आफ्नो एफ.एम	९८४४४३७७३२	shrestharamhari66@gmail.com
१०.	कुल बहादुर तामाङ	नयाँ पत्रिका दैनिक	९८४२९३१०४५	news.kbj@gmail.com
११.	नवराज कार्की	कान्तिपुर टेलिभिजन	९८४२४८३०३५	okhnabaraj@gmail.com
१२.	जीवन शर्मा	सहयात्री एफ.एम-स्टेशन म्यानेजर	९८५२८४०५५०	jeebans3@gmail.com
१३.	धनु राई	आफ्नो एफ.एम	९८४२९२६६३४	dhanuabrai@gmail.com
१४.	लाक्पा जी. शेर्पा	पत्रकार महासंघ-सचिव	९८४२९५९४४६	cicpatle@gmail.com
१५.	बोध नारायण श्रेष्ठ	पत्रकार महासंघ-कोषाध्यक्ष	९८४२९४१३३०	bibesashrestha@gmail.com
१६.	मनोज भट्टराई	रमाईलो एफ.एम	९८६०१९४१६०	bhattraimanoj999@gmail.com
१७.	पुष्पा तामाङ	भिजन एफ.एम	९८६२९५५५७४	press.puspa@gmail.com
१८.	आडुबाबु शेर्पा	शेर्पाखबर	९८५१०८९८०६	babusherpa@gmail.com
१९.	जनक ताम्राकार	आफ्नो एफ.एम	०३७५२०३४५	tamrakar.janak@gmail.com
२०.	सुजीता राजभण्डारी	भिजन एफ.एम	०३७५२०२४५	sujita.rajbhandari19@gmail.com
२१.	सिर्जना बर्देवा	भिजन एफ.एम	०३७५२०२४५	sirjana.bardewa72@gmail.com

श्रोत : (ओखल पोक्ली, २०७४)

### १३.३ जिल्लामा रहेका सञ्चार माध्यमहरूको विवरण

तालिका नं. १३.३

क्र.सं.	नाम/थर	फोन नम्बर	इमेल ठेगाना
१.	नेपाल पत्रकार महासंघ	०३७५२०४०५	rumdali.dipen7@gmail.com
२.	भिजन एफ.एम	०३७५२०२४५	visionfmokd@gmail.com
३.	भिजन नेपाल ओखलढुङ्गा साप्ताहिक	०३७५२०२४५	visionnepalweekly@gmail.com
४.	आफ्नो एफ.एम	०३७५२०३४५	afnofm@gmail.com
५.	रमाईलो एफ.एम	०३७५२०४७४	radioramailo@yahoo.com
६.	सहयात्री एफ.एम	०३७५२०६५१	radiosahayatri@gmail.com

श्रोत : (ओखल पोकली, २०७४)

### १३.४ नगरपालिका/गाउँपालिका प्रमुख/उपप्रमुखको नाम/थर, पद र सम्पर्क नम्बर

तालिका नं. १३.४

क्र.सं.	न.पा/गा.पा	पद	नाम/थर	सम्पर्क नम्बर
१.	सिद्धिचरण नगरपालिका	मेयर	श्री मोहन कुमार श्रेष्ठ	९८४१०७२१०१
		उपमेयर	श्री इच्छा कुमारी गुरुङ	९८४२८५८१९९
२.	सुनकोशी गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री रुद्र प्रसाद अधिकारी	९८५२८४०२४२
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री दुर्गा कुमारी तामाङ	९७४३०४१३२७
३.	मोलुङ गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री मणिराज राई	९८४१५३५८३७
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री हेमकुमारी तामाङ	९८४२९६७१९०
४.	खिजिदेम्बा गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री वेद बहादुर रोका	९७४३००१३६१
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री शुशिला तामाङ	९७४३०५६८२९
५.	लिखु गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री गोविन्द पौडेल	९८४३३३२१८९
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री शान्ता हुंगेल	९७४१९६६४६२
६.	चम्पादेवी गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री नवराज के.सी.	९८५१०६९६८४
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री निर्मला रैका	९८६०१३१८७८
७.	मानेभञ्ज्याङ गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री मोतिराज राई	९८४२९८०९०१
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री सविता राई	९८५२८४०७८१
८.	चिशंखुगढी गाउँपालिका	प्रमुख/ अध्यक्ष	श्री निशान्त शर्मा	९८५२८४००५५/ ९७५३००००००
		उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	श्री सुष्मा राई	९७४१०२७५५१

श्रोत : (ओखल पोकली, २०७४)

## मानव विकास र गरिबी

## १४.१ मानव विकाससँग सम्बन्धित सूचकहरू

नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ ले प्रकाशित गरेको प्रतिवेदन अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको मानव विकासको अवस्थालाई तलको तालिकामा यस प्रकार देखाइएको छ।

तालिका नं. १४.१

विवरण	ओखलढुङ्गा	नेपाल
औषत आयु	७०.५६	६८.८०
प्रौढ साक्षरता	५६.१४	५९.५७
मानव विकास सूचकांक	०.४६८	०.४९०
प्रति व्यक्ति आय (डलरमा)	९५७	११६०
मानव गरिबी सूचकांक	३५.६०	३१.१२

Source : NHDR, 2014

## १४.२ जिल्लाको गरिबीको स्थिति

आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक अवसर र रोजाईहरूबाट वञ्चित एवं पहुँचविहिन अवस्था नै गरिबी हो। न्यूनतम जीवनस्तर कायम राख्न, आवश्यक स्रोत साधनको यथोचित स्वामित्व, नियन्त्रण र पहुँचको अभावले गर्दा आर्थिक, सामाजिक र मनोवैज्ञानिक रूपले कमजोर तथा वञ्चित भएको स्थितिले गरिबीलाई दर्साउँदछ।

नेपालमा गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान, २०६८ को नेपाल प्रतिवेदन अनुसार ओखलढुङ्गा जिल्लाको गरिबीको दर, गरिबीको विषमता, गरिबीको गहनता, गरिबहरूको संख्या देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

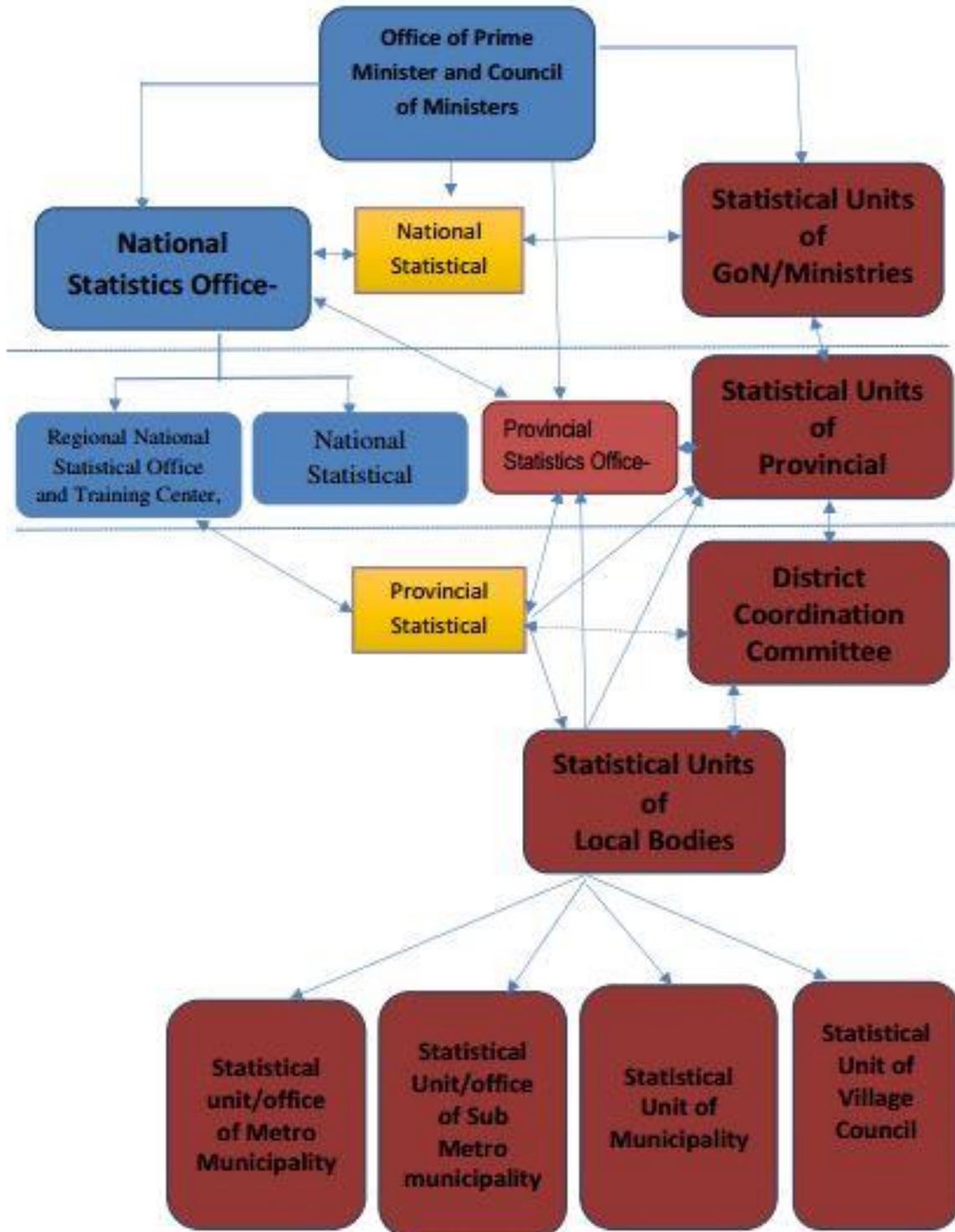
तालिका नं. १४.२

विवरण	ओखलढुङ्गा	नेपाल
गरिबीको दर (प्रतिशत)	२०.४५	२५.१६
गरिबीको विषमता (प्रतिशत)	४.०६	५.४३
गरिबीको गहनता (प्रतिशत)	१.२१	१.८१
गरिबहरूको संख्या	३००१७	-

स्रोत : नेपाल गरिबीको लघुक्षेत्र अनुमान, २०६८

## अनुसूची-१

सघिन्यता कार्यान्वयनमा हुन सक्ने तथ्यांक सेवा



## सन्दर्भ: सामाग्रीहरू

१. ओखलढुङ्गा जिल्लाको वस्तुगत विवरण-२०७२, तथ्याङ्क कार्यालय, ओखलढुङ्गा
२. गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विशेष संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या तथा सीमा आयोगको प्रतिवेदन
३. जिल्ला जनस्वास्थ्य कार्यालयको वार्षिक प्रतिवेदन आ.व. २०७३/०७४
४. Nepal Human Development Report, 2014
५. वार्षिक कृषि विकास कार्यक्रम तथा वार्षिक प्रगति पुस्तिका आ.व. २०७२/०७३
६. जिल्ला वन कार्यालय ओखलढुङ्गाको वार्षिक प्रगति पुस्तिका आ.व. २०७३/०७४
७. जिल्ला पशु सेवा कार्यालय ओखलढुङ्गाको वार्षिक प्रगति पुस्तिका आ.व. २०७३/०७४
८. जिल्ला खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय ओखलढुङ्गाको वार्षिक प्रगति पुस्तिका आ.व. २०७३/०७४
९. महिला तथा बालबालिका कार्यालय ओखलढुङ्गाको वार्षिक प्रगति पुस्तिका आ.व. २०७३/०७४
१०. जिल्ला निर्वाचन कार्यालय ओखलढुङ्गाको 'स्थानीय तह निर्वाचन, २०७४ : एक झलक'
११. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०७४
१२. कर्मचारी मिलन केन्द्र ओखलढुङ्गाको 'ओखल पोकली-२०७४ नामक पुस्तक'
१३. नेपालमा गरिवीको लघुक्षेत्र अनुमान, २०६८
१४. केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागको वेबसाईट तथा विभिन्न प्रकाशनहरू

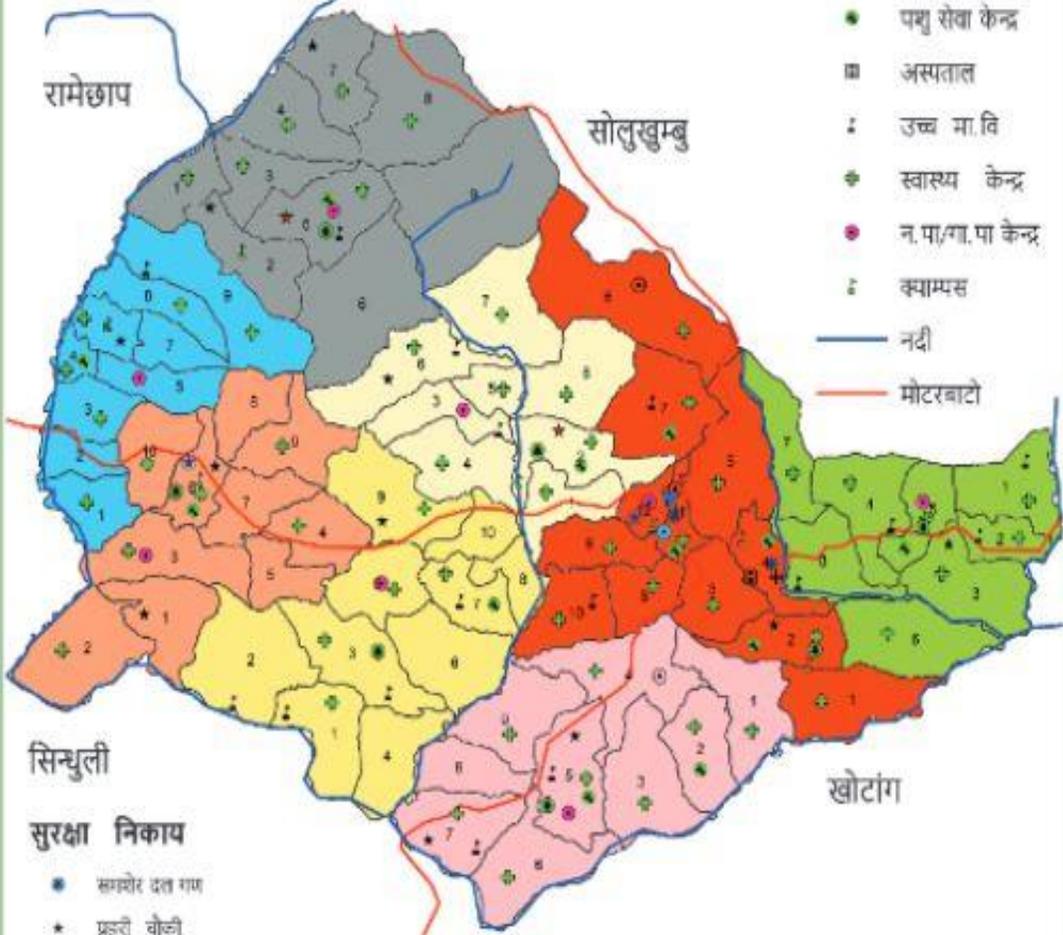
# ओखलढुंगा जिल्लाको राजनैतिक तथा प्रशासनिक विभाजन गाउँपालिका / नगरपालिका



(नयाँ स्थानीय तहमा आधारित)

## संकेत

- गिसन अस्पताल
- कृषि सेवा केन्द्र
- पशु सेवा केन्द्र
- अस्पताल
- ⋮ उच्च मा.वि
- ⊕ स्वास्थ्य केन्द्र
- न.पा./गा.पा केन्द्र
- ⋮ क्याम्पस
- नदी
- मोटरबाटो



सिन्धुली

## सुरक्षा निकाय

- सग्ले दल गण
- ★ प्रहरी चौकी
- जि.प्र. कार्यालय
- ★ इलाका प्रहरी कार्यालय
- ⊕ वि.सु. रुम्हाटार
- ⊙ अरुण्डे प्रहरी चौकी/पिट
- ★ सशस्त्र प्रहरी बल

उदमपुर

खोटांग

